

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Hornøya inn i fremtiden

Fugl og folk hånd i hånd

NIBIO RAPPORT | VOL. 3 | NR. 163 | 2017

Bjørn Frantzen

TITTEL/TITLE

Hornøya inn i fremtiden

FORFATTER(E)/AUTHOR(S)

Bjørn Frantzen

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKTNR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
21.12.2017	3/163/2017	Åpen	10333	17/03303
ISBN:	ISSN:	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES:	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:	
978-82-17-02009-7	2464-1162	92	10	

OPPDRA GSGIVER/EMPLOYER:

Visit Varanger AS

KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON:

Frode J. Fjerdingsøy

STIKKORD/KEYWORDS:

Naturbasert turisme, fugl, forskning, forvaltning, samarbeid

Tourism, conservation, birds, research, management, cooperation

FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK:

Utmarksressurser og Næringsutvikling

Natural Resources and Rural Development

SAMMENDRAG/SUMMARY:

Rapporten gjør en kort gjennomgang av de forskjellige aktørene på Hornøya før en ved bruk av avisutklipp om aktiviteten på Hornøya kommenterer uenigheter. Det viktigste bidraget i rapporten er knyttet at det gis råd til hvordan «Hornøyrådet» kan arbeide og gjennom forslag til elementene i tilrettelegging for et helhetlig turistprodukt for destinasjon Hornøya.

The report briefly describe the different institutions with activity on Hornøya and give examples from conflicts published in local newspapers. A discussion about the role of the "Hornøya council" and the elements of a visitor strategy, is the important part of the report.

LAND/COUNTRY:

Norge

FYLKE/COUNTY:

Finnmark

KOMMUNE/MUNICIPALITY:

Vardø

STED/LOKALITET:

Hornøya

GODKJENT /APPROVED

JO JOREM AARSETH

PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER

BJØRN FRANTZEN

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

FORORD

Hornøya har lenge vært i fokus som en unik lokalitet for naturbaserte opplevelser i Norge, en spisset attraksjon som er et trekkplaster for et større område enn Vardø kommune. Nibio takker Visit Varanger for oppdraget med å gjøre en vurdering av hvordan Hornøya drives som turistdestinasjon og bidra med forslag til hvordan dette kan gjøres bedre i fremtiden.

Forfatteren har hatt en tett dialog til Fred N. Larsen som på vegne av Visit Varanger har fulgt meg i arbeidet. Takk til havnesjef Ingolf Eriksen som har bidratt med faktainformasjon rundt transporten til Hornøya, Ingrid Røsten Andresen som skriver om Hornøyas Venner og Robert T. Barrett som skriver om fugleforskningen. Arne Petter Sarre fra Statens naturoppsyn (SNO) har gitt meg kritiske og velfunderte tilbakespill. Vidar Bakken som kom inn på slutten og hjalp til med å få satt opp rapporten.

Der jeg kommer med konkrete forslag, er dette mine forslag. Jeg målbærer ikke andres forslag til løsninger. I pressen (lokalavisen Østhavet og Finnmarken) har det vært rettet sterke beskyldninger mot Vardø havn gjennom de to årene jeg har arbeidet med rapporten. Siden jeg ikke bor i Vardø, og ikke kjenner «alt og alle», har det ikke vært enkelt å skjønne hvor «hunden ligger begravet». Likevel drister jeg meg til å si noe om dette i rapporten. Takk til «Østhavet» som har sendt oss relevante utklipp og bilder som omtaler Hornøya.

Hornøya som naturbasert destinasjon er en uslepen diamant som forhåpentligvis vil glede de besøkende i generasjoner framover uten at de besøkende forstyrrer dyre- og plantelivet mer enn nødvendig. Turismen på Hornøya bør bidra til at Hornøya blir godt ivaretatt, og samtidig gir et økt inntekstgrunnlag innen hotell, restaurant og andre aktører på fastlandet i hele Øst-Finnmark.

Longyearbyen, 18. desember 2017

Bjørn Frantzen

Flyfoto av Hornøya sett fra sørvest. Reinøya i forgrunnen. Foto: Eiliv Leren

INNHOOLD

1	INNLEDNING	7
1.1	Hvorfor er Hornøya så bra?	7
1.2	Hornøya – et naturreservat for plante- og dyreliv som folk også får oppleve	7
1.3	Bærekraftig turisme	8
1.4	Gjennomgang av innholdet i rapporten	9
2	HORNØYA	10
2.1	Hornøya naturreservat	10
2.2	Vardø fyr	11
2.2.1	Vernemyndighet – glimt fra forvaltningsplanen for fyret	12
2.2.2	Ny bruk - på fyrenes premisser	12
2.2.3	Vern gjennom bruk – viktigheten av gode leietakere	13
2.2.4	Innrede for «high end» turister?	14
2.3	Passasjerbefordring til Hornøya	14
2.3.1	Havnebåter	14
2.3.2	Tilrettelegging og utbygging	16
2.3.3	Utviklingen av turisttrafikken til Hornøya til og med 2017	17
2.3.4	Retningslinjer for bruk av flytebrygga på Hornøya	17
2.3.5	Fartøy på 15 meter eller mindre som fører passasjerer	18
2.4	En enkel spørreundersøkelse	20
2.5	Infrastruktur Hornøya	23
2.6	Hornøyas Venner	24
2.7	Hornøya – forskningsvugga i øst	25
2.7.1	Vernestatus	26
2.7.2	Forskning	26
2.7.3	Sjøfugl og fisk	27
2.7.4	Lodde, sild, sil og torskefisk	28
2.7.5	Ny teknologi overtar	28
2.7.6	Epilog	29
3	AKTØRENE I SPILLET RUNDT HORNØYA - ROLLEAVKLARINGER	30
3.1	Hornøya i lokalavisa «Østhavet» i 2016 og 2017	30
3.1.1	6. april 2016 «Er vi klare for TV-turismen»	30
3.1.2	10. august 2016 «Ble nektet tur til Hornøya»	31
3.1.3	14. september 2016 «Vil sette opp flere avganger og utvidet åpningstider for transport til Hornøya»	32

3.1.4	14. september 2016 «Vardø havn er vanstyrt»	33
3.1.5	14. september 2016 «Soløy svarer jo egentlig for seg selv»	33
3.1.6	20. september 2016 «Ønsker tettere samarbeid i turistnæringen»	33
3.1.7	7. desember 2016 «Hva er Vardø Arbeiderpartis næringspolitikk? Under «Ordet fritt»» ved Arnt E Jensen	34
3.1.8	7. desember 2016. «Håper bystyret stopper planene til Vardø havn»	35
3.1.9	25. januar 2017 «Veien videre for Hornøya»	35
3.1.10	8. mars 2017. «Dårlig nytt etter fugletelling»	37
3.1.11	1. juni 2017 «Ber bystyret stoppe hvalsafari og fugleturer»	37
3.1.12	20. juli 2017 «Steinblokk løsnet på Hornøya»	38
3.1.13	27. juli 2017 «Sen sesong rotet til for fugleparadiset»	38
3.1.14	28. september 2017 «Turismen øker og vil fortsette med det»	39
3.1.15	19. oktober 2017 «Fare for neste års turistsesong på Hornøya»	40
3.1.16	23. november 2017 «NHO skarpt ut mot at havna og boligselskapet konkurrerer med private aktører»	41
3.2	Noen betraktninger knyttet til avisoppslagene i «Østhavet»	42
3.3	Hornøya i regionavisa «Finnmarken»	44
3.3.1	23. mai 2015 «Fuglene kan ikke ruge der mer»	44
3.3.2	26. juni 2015 «Vi må forberede oss på rushtrafikk – Både BBC og NRK skal filme på Hornøya»	46
3.3.3	7. juni 2016 «Klart for storinnrykk»	49
3.3.4	12. juli 2016 «Frykter turiststrøm kan gi problemer»	49
3.3.5	15. desember 2016 «Vil ha bedre kontroll på båttrafikken»	51
3.3.6	20. mars 2017 «Snart skal Hornøya vises over hele verden»	52
3.4	De viktigste observasjonene i «Østhavet» og «Finnmarken»	52
4	RÅDGIVENDE UTVALG FOR HORNØYA – «HORNØYARÅDET ELLER RÅDET»	59
4.1	Bakgrunn for opprettelsen	59
4.2	Hensikten med Hornøyrådet	59
4.3	Møtene i Rådet	60
4.4	Hvordan og når gi råd?	60
4.5	Kriterier som bakgrunn for å velge den beste løsningen	60
4.6	Mandat	61
4.7	Strategi for bærekraftig turisme på Hornøya	61
4.8	Møteplan	61
4.9	Informasjon fra Rådet	61
4.10	Behov for ny kunnskap som bidrar til bærekraftig turisme på Hornøya	61
4.11	Viktige enkeltsaker som bør tas opp på kort sikt	61

5 FORSLAG TIL TILTAK FOR HORNØYA	63
5.1 Helhetlig god tilrettelegging på Hornøya	64
5.2 Begrensinger av antall turister	64
5.3 Lokal forankring	64
5.4 Turisme tilrettelegging	65
5.5 Tiltak som gjelder for turistene før de ankommer Hornøya	65
5.5.1 Hornøya på nett	66
5.5.2 Ekspedisjonen i infobygget i Vardø havn	66
5.5.3 Brosjyre	67
5.5.4 Båtturen fra Vardø havn til Hornøya	67
5.6 Tiltak på Hornøya	67
5.6.1 Mottak på Hornøya	68
5.6.2 Guide i sesongen	68
5.6.3 Stien	68
5.6.4 Toaletter	70
5.6.5 Plattformen for observasjon/foto	70
5.6.6 Skilting og plakater	71
5.6.7 Fyret	72
5.6.8 Matsservering på Hornøya	72
5.6.9 Transport Hornøya til Vardø	72
5.6.10 Forskningen	72
5.6.11 Oppsyn	73
5.6.12 Predatorkontroll	73
LITTERATURREFERANSER	74
Vedlegg I Fylkesmannen i Finnmark. Vedrørende spørsmål om reiselivsutvikling knyttet til Hornøya. 11.07.2016	75
Vedlegg II Fylkesmannen i Finnmark. Kort oppsummering av møte om fugleturisme Hornøya 19.01.2017	77
Vedlegg III Miljøverndepartementet. Kart over Reinøya og Hornøya.	79
Vedlegg IV Vardø havnestyre. Retningslinjer for bruk av flytebrygga ved Hornøya	80
Vedlegg V Fylkesmannen i Finnmark. Plakat «Hornøya og Reinøya naturreservat»	86
Vedlegg VI Fylkesmannen i Finnmark. Plakat «Fugler i Hornøya og Reinøya naturreservat». ...	87
Vedlegg VII Miljødirektoratet. Plakat «Velkommen til en flott fugleopplevelse»	88
Vedlegg VIII Miljødirektoratet. Plakat «Et fantastisk fuglefjell».	89
Vedlegg IX Miljødirektoratet. Plakat «Fuglelivet på Hornøya»	90
Vedlegg X Fylkesmannen i Finnmark. Invitasjon til møte om fugleturisme på Hornøya	91

1 INNLEDNING

1.1 Hvorfor er Hornøya så bra?

Svaret er enkelt. Hornøya er ei lita øy med et fuglefjell med mange arter hvor den besøkende kommer tett på fuglelivet. Fuglefjell har vi mange av i Norge, men bare noen få som kan oppleves gående med fugl på alle kanter. Det dreier seg om nærhet hvor sansene går på høygir. Vakkert er det, både landskapet, fuglene, plantene og det yrende livet. Bråket fra fuglefjellet, fugleskrik, vingesus og vindsus fra frisk vind. Lukt – når du runder kanten av fuglefjellet og skal opp trappa slår lukta av tusenvis av fuglers skit deg nesten helt ut i hekkesesongen. Vandringer gjennom blomsterengene langs stien til fyret. Været som i det ene øyeblikket kan være sol og stille og kuling og snøbyger i neste. Det bare må oppleves!

1.2 Hornøya – et naturreservat for plante- og dyreliv som folk også får oppleve

Et naturreservat opprettes for å ivareta naturen ved å beskytte den mot menneskelige inngrep. I denne rapporten er ikke fokuset på naturen og dyrelivet, men på hvordan vi mennesker legger til rette for bruk av naturen. Her må man altså kunne holde to tanker i hodet på en gang.

Vi må anta at et par tusen besøkende på Hornøya har en viss negativ påvirkning på dyrelivet eller deler av dyre- og plantelivet. Forskerne mener å kunne vise til at lomvi i tida rundt klekking av eggene, og de første dagene i ungenes liv, kanskje hadde hatt det best uten at folk gikk på stien nær lomvikolonien. På den annen side skal en ikke se bort fra at menneskelig aktivitet også kan ha positive effekter. Det kan se ut til at havørna holder seg borte fra Hornøya når folk beveger seg rundt omkring. Dette hindrer predasjon fra havørna på fugler på Hornøya.

På kanten bortenfor vindskjulet kan man slappe av sammen med fuglene. Når du ser at fuglene blir urolige, stopper du og trekker deg litt tilbake. Foto: Bjørn Frantzen

Vardø havn KF har transportert turister til Hornøya siden 1991 da Hornøya fyr ble automatisert. Foto: Bjørn Frantzen

1.3 Bærekraftig turisme

All turisme er i en eller annen form forbruk. Når vi bruker begrepet «bærekraftig» i denne sammenhengen, dreier det seg ofte om at man ikke påvirker naturmiljøet så mye at det blir store negative endringer i naturområdet, eller at man snakker om økonomi. Inntekter fra turismen på Hornøya bør bidra til en bærekraftig økonomi rundt tilretteleggingen av turismen. Turismen bør dekke alle utgifter til fysisk tilrettelegging og vedlikehold av brygger, stier, skjul, toaletter og andre ting.

Stien er tydelig og på ene siden markert med tau for å understreke at man skal holde seg på stien. Når man passerer her kan man bli overveldet av den sterke guanolukta fra fuglefjellet. Foto: Bjørn Frantzen

I tillegg bør det være et overskudd som går til vern av naturmiljøet. Jeg har en mistanke om at myndighetene så langt har subsidiert turismen. Det må det ikke forstås slik at myndighetene skal slutte å gjøre fysiske tiltak, men kostnaden bør kalkuleres inn som en del av billettprisen slik at investeringen blir tilbakebetalt og kan brukes til drift, vedlikehold eller nyutvikling.

1.4 Gjennomgang av innholdet i rapporten

I rapporten har jeg valgt å gjøre en gjennomgang av viktige elementer knyttet til turismen på Hornøya. Den starter med en kort beskrivelse av naturreservatet og en historisk beskrivelse av fyrets historie. Deretter forteller havnesjef Ingolf Eriksen om Vardø havn KFs historie knyttet til turisttrafikken hvor statistikk over antallet besøkende fra 1991 og fram til i dag også er med. Ingrid Rødstad Andresen forteller om Hornøyas Venner sitt arbeid på Hornøya. Kystverket har leid ut fyret til Hornøyas Venner, en kontrakt som løper ut i 2021. Overnatting på fyret skjer gjennom Hornøyas Venner.

Siden 1980 har Hornøya vært et av referanseområdene til det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, og en rekke arter har etter dette årlig blitt overvåket og forsket på av forskere fra både Norge og utlandet. I 2005 ble Hornøya en av nøkkellokalitetene i SEAPOP (Seabird populations). Siden overvåkingen av sjøfugl på Hornøya startet lenge før opprettelsen av SEAPOP, innehar kolonien noen av de lengste tidsseriene på bestandsstall, overlevelse og hekkebiologi hos sjøfugl i Norge. Hornøya er også et referanseområde i en langsiktig overvåking av miljøgifter i sjøfuglegg (11). Tallet i parenteser viser til litteraturreferansen der denne teksten er hentet fra (se litteraturoversikt bak i rapporten). Robert T. Barrett deler inntrykk fra sin tid som fugleforsker fra 1980 og fram til i dag.

Etter hvert som Hornøya ble bedre kjent og flere besøkende kom til, meldte også flere kommersielle aktører sin interesse. I over 20 år var Vardø havn KF den som leverte tjenestene uten at det var mange klager på dette. Rundt 2015 kom det til en ny aktør, Wild Varanger, som ville inn på Hornøya og hevdet at de som en genuin kommersiell aktør hadde retten til å drive trafikken til Hornøya, mens Vardø havn KF (kommunal aktør) ikke hadde noe der å gjøre. Denne konflikten resulterte i at «Hornøyarrådet» med representanter fra forskning, forvaltning og turistnæringen ble opprettet i januar 2017. Rapporten sier litt om hvordan man ser for seg at «Hornøyarrådet» kan fungere, og følger opp med et revidert forslag til en besøksstrategi som første gangen ble fremmet i 2013 gjennom prosjektet «Fugleturisme i Midt- og Øst-Finnmark». Siden det ikke er naturreservatet og forskningen som er hovedtema i rapporten, er det diskusjonen rundt de siste elementene i rapporten som er spennende sett i lys av hvem og hvordan Hornøya i fremtiden skal bli forvaltet.

To områder er særlig viktige for at Hornøya skal framstå som en seriøs turistdestinasjon: 1. sikker og god transport til- og fra Vardø til Hornøya og 2. etablering av kvalitetsguiding på øya. Dette er aktiviteter som helt eller delvis er etablert. Selvsagt er det kjempeviktig at det helhetlige tilbudet som gis knyttet til besøk på Hornøya etableres, men det vil ta tid å få et altomfattende høykvalitetstilbud på plass.

2 HORNØYA

I dette kapittelet går vi gjennom bakgrunnsinformasjon for Hornøya og de som har aktivitet der. Først en kort beskrivelse av Hornøya naturreservat og Vardø fyrs historie, deretter går Vardø havn KF gjennom sin passasjerbefordring siden 1991 og fram til idag som inkluderer en oversikt over antallet passasjerer som er fraktet, samt en gjennomgang av en spørreundersøkelse gjort blant turistene. Styrelederen i Hornøyas venner forteller om sin organisasjon, før det avsluttes med litt om forskningen.

2.1 Hornøya naturreservat

Hornøya i Vardø kommune ble opprettet 28.01.1983 som et naturreservat sammen med Reinøya. Formålet med fredningen var å bevare et viktig fuglefjell med tilhørende plantesamfunn, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området. Forvaltningsplanen ble vedtatt 18.09.2014. Reservatet dekker et areal på ca. 2000 dekar, hvorav ca. 1 500 dekar landareal.

Hornøya og Reinøya naturreservat er det østligste av 14 fredete sjøfuglkolonier langs Finnmarkskysten, og hekkeområde for en rekke sjøfuglarter. Flere av disse er oppført på Norsk rødliste for arter. På de flate partiene innover øyene hekker gråmåke, fiskemåke og svartbak, og reservatet er en av de største måkekoloniene i Europa. Også noen ærfuglpar hekker innover øyene, mens teist hekker spredt i fjellsprekker i strandkanten. I og rundt fuglefjellene på vestsiden av øyene hekker alkefugler, krykkje og toppskarv. I reservatet hekker tilnærmet følgende antall: alke; 300-450, lomvi; 14 000-15 000, polarlomvi; 300-400, lunde; 12 000 – 18 000, krykkje; 8 500-12 000, teist; 10, toppskarv; 600-700, storskarv; 400, svartbak; 200-600, gråmåke; 8 000-13 000, ærfugl; 250 og stormsvale; noen få par. I tillegg opptrer en rekke andre arter i reservatet, og flokker av dykkender rundt øyene i vinterhalvåret. Den dominerende naturtypen i naturreservatet er fuglefjelleng. Vegetasjonen er preget av sterk fuglegjødsling og fremstår som frodig. Skjørbusurt, engsyre, rødsvingel og strandbalderbrå dominerer (1 og 2).

De besøkende landsettes på flytebrygga oppe til venstre i bildet, og kan bevege seg rundt skjulet og under fuglefjellet. Stien til fyret kommer mot oss i bildet, og krysser opp rundt enden av øya hvor den møter veien fra kaia på den andre siden som fører til fyret. Foto: Bjørn Frantzen

Områder (grønn skravur) viser hvor man kan bevege seg fritt på Hornøya. Kilde: Fylkesmannen i Finnmark (3).

2.2 Vardø fyr

Vardø fyr ble første gang tent 15. september 1896. Før byggingen ble det ekspropriert ca. 16 dekar på toppen av øya, samt veirett og plass til naust og landing. Maskinhus med tåkesignal ble bygd i 1910. Tåkesignal var ansett som nødvendig for den kommende skipstrafikken med utskipping av malm fra Sør-Varanger. I 1912 ble det bygd en assistentbolig for assistent og reserveassistent. I 1937 ble det gamle horntåkesignalet byttet ut med et kraftig diafonapparat, samtidig som de gikk til anskaffelse av dieselaggregater for strøm til fyrlyset. Etter krigen lå omkring 3000 landminer på øya, slik at fyrfamiliene måtte vente med å flytte tilbake. Nytt tårn ble påbegynt i 1946 og bestod av en 14 meter høy jernkonstruksjon kledd med trepanel og senere eternittplater. I 1947 ble det satt opp taubane for transport av sand, sement og lignende til arbeidsstedet. Det gamle maskinhuset ble revet ned og et nytt i jernbetong ble støpt. Fundament for oljetanker ble også støpt. I 1948 ble det bygget to nye uthus og en ny tjenestebolig. De to eldre boligene ble delvis ominnredet og pusset opp. I 1953 ble det installert radiofyr. Stasjonen ble i 1959 tårnstasjon, og det gamle fyret og fyrmesterboligen ble revet. Betjentboligen fra 1948 ble ominnredet med felles stue, kjøkken og bad, og med soverom til hver av betjentene. I 1976 ble det gamle diafonanlegget erstattet med nautofon. Fyret ble avfolket og automatisert i 1991, og er i dag fredet etter lov om kulturminner. Området rundt fyret og stien ned til naustene er fredet etter lov om kulturminner § 19. Fredningsområdet er identisk med området der ferdsel er tillatt i naturreservatet (se vedlegg III). Bygningsmassen omfatter fyrtårn, maskinhus, bolig, uthus, maskinhus for taubane og to naust nede ved landingen. Tuftene etter det gamle fyret ligger nord for dagens bygninger. I området finnes også rester av tyske befestninger. Hornøyas Venner leier i dag bygningene av Kystverket. På sommeren bruker fugleforskere fyret som feltstasjon (3).

Vardø fyr i slutten av mars. Foto: Bjørn Frantzen

2.2.1 Vernemyndighet – glimt fra forvaltningsplanen for fyret

Ansvaret for den konkrete oppfølgingen og forvaltningen av fredningsvedtakene for de enkelte fyrstasjoner er delegert fra Riksantikvaren som nasjonal vernemyndighet til fylkeskommunenes regionale kulturminneforvaltning. Det er følgelig fylkeskommunen som skal behandle søknader om dispensasjon ved tiltak som krever slik tillatelse, og det er den aktuelle region i Kystverket som kan sende søknad om dispensasjon, i denne sammenhengen fylkeskommunen i Finnmark.

2.2.2 Ny bruk - på fyrenes premisser

Ny bruk gjør det ofte ønskelig og noen ganger nødvendig med endringer av bygninger og tilrettelegging på området. Det er viktig å bruke tid på å vurdere hvordan slike tiltak kan gjøres så skånsomt som mulig, og uten at fyreiendommens egenart blir skadelidende. En liten endring ett sted kan virke harmløs, og det samme kan en annen et annet sted, og en tredje..., men summen av disse delene kan bli en dårlig helhet som gir en lite harmonisk utvikling av stedet. Forvaltningsplanen skal bidra til at det blir lettere å ha helheten for øye når mulige endringer vurderes. I gjennomgangen av fyreiendommen som helhet og de enkelte bygninger blir det konkretisert forhold som det vil være viktig å ta hensyn til ved planlegging av større vedlikeholdsarbeider og endringer, og det indikeres mulige bruksområder og utviklingspotensiale som Kystverket mener vil ivareta stedets egenart.

Enkelte steder er det naturlig å gi klare føringer om hvor det vil være aktuelt å vurdere tilbakeføring, og eventuelt til hvilken epoke. Det lar seg oftest gjøre å finne gode løsninger som forener vern med ny bruk, selv om løsningene kan bli annerledes enn det man først så for seg. Å finne slike løsninger krever grundighet, vilje og kompetanse i både planlegging og gjennomføring av arbeidene. Felles samtaler mellom Kystverket som eier, leietaker som bruker, kommunen som forvalter av plan- og bygningsloven og fylkeskommunen som forvalter av fredningsvedtaket, vil ofte være vel anvendt tid – ikke minst hvis diskusjonene kan finne sted nettopp på fyrstasjonen. Stedet er i høyeste grad part i saken, og kan ofte gi føringer gjennom sin tilstedeværelse!

Vardø fyr en varm sommerdag hvor turister går på veien fra fyret til Kystverkets kai. Foto: Bjørn Frantzen

2.2.3 Vern gjennom bruk – viktigheten av gode leietakere

Kystverket er avhengig av et samarbeid med leietakere som er interessert i å bidra til å ta vare på den viktige kulturarven som fyrstasjonene representerer. Staten vil i liten grad selv kunne benytte den bygningsmassen som er på fyrstasjonene utover de bygningene som er direkte knyttet til den tekniske driften av navigasjonsinstallasjonen, slik som maskinhus og fyrtårn. Vern gjennom bruk forutsetter et aktørsamarbeid, der gjerne også lokale og regionale myndigheter er engasjert, enten som leietakere, eller som aktive premissleverandører og bidragsytere i utviklingen av stedet.

Kystverket benytter en standard leieavtale ved utleie av fyrstasjoner, også for de som ikke er fredet. Avtalen har følgende generelle formål og forutsetninger:

- Uavhengig av om eiendommen er helt eller delvis fredet, skal eiendommen bevares og sikres som kulturminne, og eiendommens egenart skal bevares.
- Leietaker skal ivareta og videreutvikle allmennhetens adgang til fyreiendommen. Leietakers aktivitet på stedet må tilpasses allmennhetens interesser slik at den ikke kommer i konflikt med disse interessene.
- Leietaker forplikter seg til å holde utleier løpende orientert om planene for utviklingen og bruken av leieobjektet.
- Utleier vil bidra med rådgivning ved videre vedlikehold og istandsetting av leieobjektet.
- Utleier vil løpende vurdere mulighetene for å bidra til vedlikehold og/eller oppgradering av leieobjektet ut fra de til enhver tid gitte budsjetttrammer.
- Leietaker må ikke bruke, eller tillate at andre bruker, leieobjektet til bolig.
- Leietaker forplikter seg til å legge særlig vekt på miljøvern i forhold til bruk og vedlikehold av leieobjektet.

I tillegg skal det formuleres egne punkter som uttrykker formål og forutsetninger for leieforholdet ved den enkelte fyrstasjon. En slik formålsparagraf i en leieavtale understreker nødvendigheten av et nært samarbeid og tett kommunikasjon mellom Kystverket og leietakerne – dette er ikke et vanlig leieforhold, men gjelder samarbeid om et kulturminne!

Avtalen omtaler også samarbeidet om vedlikeholdsarbeidet på fyrstasjonen. Det er Kystverket som i siste instans er ansvarlig for å sette opp arbeidsprogram for det enkelte år og gi nødvendige føringer for hva som skal gjøres og på hvilken måte. Bortsett fra ved kritiske hendelser, slik som ved stormskader, skal ikke leietaker utføre noen tiltak på eiendommen uten at dette er godkjent av eier. Det er også eier som er ansvarlig for at alle nødvendige tillatelser er innhentet fra vernemyndighetene (4).

2.2.4 Innrede for «high end» turister?

Grunnen til denne litt omfattende gjennomgangen av mulighetene for ny bruk av fyrets bygninger, er at man i framtiden kan vurdere å opprette et high end tilbud for betalingsvillige turister. Dette omtales senere i et eget punkt.

2.3 Passasjerbefordring til Hornøya

Av havnesjef Vardø havn KF, Ingolf Eriksen

De første som sporadisk fraktet personer ut til Hornøya før Vardø havn KF startet sin virksomhet var fyrvokterne, som var stasjonert der frem til 1991. Det var bare noen få personer de fraktet ut. I vinterhalvåret kjørte havnevesenet med daværende havnebåt «Rasken» fyrvokterne til og fra øya når det var vaktskifte. Kystverket leide også havnebåten til annen transport ut til Hornøya.

Fyret ble automatisert i 1991, og Vardø havn KF startet personbefordring av turister og andre til Hornøya. Det ble anskaffet en ny havnebåt som gjorde det nødvendig å få andre inntekter på båten for å dekke kostnadene og kompensere opp for inntektstapet ved at turene med fyrvokterne og vannfylling falt ut.

Havnesjef Ingolf Eriksen begynte som havnebetjent i Vardø havn KF i 1980 og har vært havnefogd/havnesjef siden 1986. Foto: Bjørn Frantzen

Det var mye losing av russiske trålere på nittitallet, og det var også i den forbindelse nødvendig med ny båt. Bystyret samtykket i opplegget for å anskaffe ny båt, herunder starte opp med befordring av passasjerer til Hornøya. Det var en økende forespørsel fra fugletittere ut til øya på den tiden. Flytebrygge og bygging av landing ble etablert på vestsiden av fuglefjellet.

I de første årene var det få turister, hovedsakelig fra finske turselskaper (Finnature) som kom med fugletittere. Nesten ingen vanlige turister kom. Nå har dette snudd, og mange turister kommer på egenhånd.

2.3.1. Havnebåter

De første årene var det bare lov å bevege seg under fuglefjellet. Turistene ble fraktet mellom kaiene på Hornøya. Vardø havn KF fikk i 1998 tillatelse fra Fylkesmanns Miljøvernavdeling til å etablere en sti fra vestsiden over til østsiden av øya slik at turistene kunne gå til fyret fra landingen som havnevesenet hadde etablert under fuglefjellet. Det var ikke lenger behov for å kjøre turistene fra den ene kaia til den andre med båt.

I 1993 ble «Vardø» kjøpt inn som havnebåt.
Foto: Vardø havn KF

I 2003 ble den første RIBen kjøpt inn som backup til «Vardø».
Foto: Vardø havn KF

Det ble kjøpt en RIB (rigid-inflatable boat) i 2003. Trafikken hadde økt og det var helt nødvendig å ha en båt til for å kunne frakte ut folk dersom det oppstod feil på havnebåten «Vardø», eller at havnebåten måtte på andre nødvendige oppdrag. For å avvikle trafikken ut til Hornøya ble det enkelte dager nødvendig å bruke begge båtene samtidig.

Turisttrafikken økte i omfang. I 2012 fraktet Vardø havn KF ca. 1500 passasjerer fordelt på turister og andre til Hornøya. «Hornøya» ble kjøpt inn og satt i drift i 2013. Det økonomiske grunnlaget for denne anskaffelsen var turistbefordringen. Nye regler for transport av passasjerer og ønsket om å kunne gi passasjerene transport i et lukket fartøy som skjerner passasjerene når været er rufsete. Flere og større oppdrag enn tidligere både internt og eksternt var også et argument. Vedlikehold av fortoyninger og flytebrygger,

I 2013 fikk Vardø havn KF levert «Hornøya», et fartøy som tar 11 passasjerer i hytta. Foto: Vardø havn

I 1995 ble dagens sti fra flytebrygga til veien til fyret anlagt. Turgåerne går i frodig blomstereng. Foto: SNO

befordring av utstyr og personer (Hornøya viktig i samband med NRK sendingene fra Hornøy), befordring av mannskap og last til større fartøyer, oljevern og sjøheimevern, slep osv. «Hornøya» kostet kr 4,5 mill.

Personbefordring til Hornøya og øvrig aktivitet med havnebåtene innbefatter ca. 3 stillinger av totalt 6 stillinger ved Vardø havn KF. I tillegg har det vært nødvendig å øke antall ansatte i sommermånedene de siste årene. Ved økt trafikk vil det være behov for flere i sesongen.

2.3.2. Tilrettelegging og utbygging

- Først etablerte vi landingsfundament i 1991 (feste for landgang, plattinger og trapper), førtøyning av flytebryggen.
- Noen år senere, i 1995, søkte vi om å få knyttet de to områder turistene kunne bevege seg på med en sti, som delvis hadde vært der. Det ble bygd to nye trapper og senere ble stien merket med tau og stolper. Det ble også lagt på bark på stien for å beskytte mot slitasje av jorda. Kokosmattar benyttes nå og fungerer godt.
- Store utfordringer med flytebryggene og trapper. To ganger totalt havari og to ganger store skader. Reparert trappene fra gangvei og opp til kai flere ganger. Nå er det aluminium som står bedre. Ny flytebrygge med rørpotonger fungerer også bedre, men må slippes fra i dårlig vær. Fortøyninger skiftes ofte på grunn av stor slitasje.
- Etablert WC i 2005 og fugletitterskjul i 2009. Fikk samme år støtte til et mindre skjul. Fylkesmannens Miljøvernnavdeling eier skjulet og SNO og Vardø havn utfører vedlikeholdet.

Vardø havn KF administrerer utleie av rom i fyrboligen for Hornøyas Venner som leier Vardø fyr av Kystverket. Etterfylling av vann, utkjøring, renhold er blant oppgavene som utføres for Hornøyas Venner.

Det er totalt 10 overnattingsplasser og forskerne opptar over 50 % av sengeplassene i sesongen som normalt er i tiden mars til september. I 2016 var det 146 overnattinger på Hornøya. NRK laget samme år sitt slow-TV og Kystverket hadde vedlikeholdsarbeider. Dermed var det nesten ikke ledige senger til turister denne sesongen.

Sammen med SNO og på oppdrag fra SNO både bygger og vedlikeholder Vardø havn KF stien og trapper. Bildet viser kokosmatte lagt inn i stien og en klopp i planker over et spesielt fuktig område. Foto: SNO

2.3.3 Utviklingen av turisttrafikken til Hornøya til og med 2017

De første årene fra 1991 og frem til tusenårsskiftet økte antall passasjerer fra noen hundre til ca. 500. I 2016 førte vi ca. 2200 turister ut til øya. Stigningen har vært jevn hele tiden, med størst økning fra 2010 og frem til i dag, så Biotop sin profilering av Hornøya har hatt effekt. Fjorårets NRK sitt slow-TV har ikke hatt den effekt vi hadde forventet med økning i antall turister ut til øya.

De første 10 årene var flertallet fugletittere og færre turister, nå har dette snudd og det kommer det ca. 50 -50 av hver, også flere familier med barn besøker øya også.

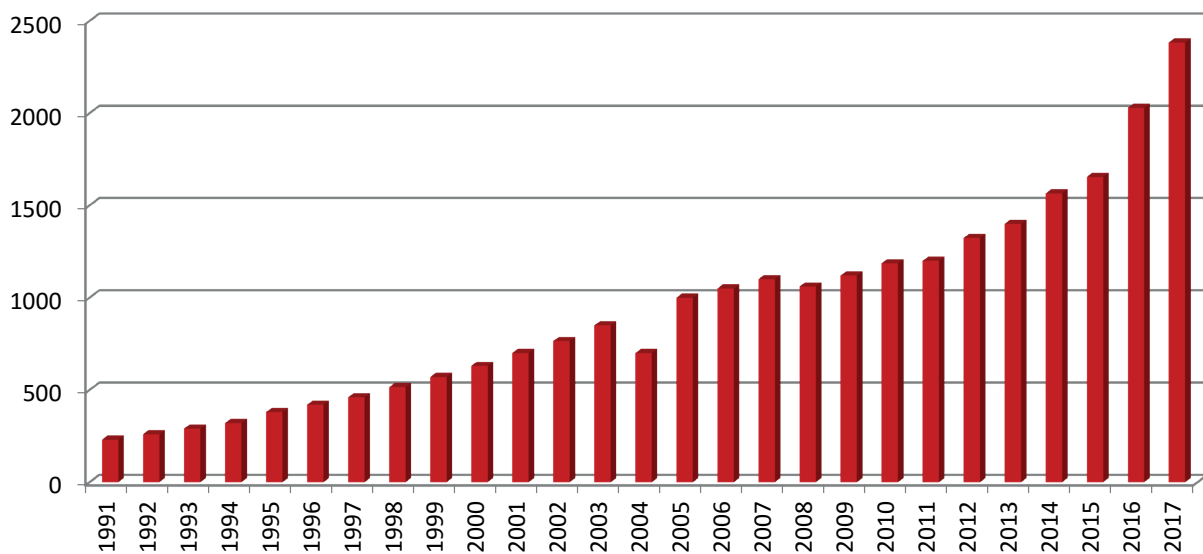
Etter at «Hornøya» ble satt i drift i 2013, har vi fått større kapasitet og passasjerbefordringen skjer raskere og tryggere for passasjerene. Alle hadde nok ikke dratt ut dersom vi bare for eksempel hadde RIB båter. Fikk levert ny RIB i 2017, bedre skrog, redningsmateriell, flere sitteplasser og bedre plass. Skal være backup for Hornøya når den er på andre oppdrag og ved reparasjoner, samt stor pågang av turister.

Tallene for 2017 viser at antallet er omtrent det samme som i 2016.

- Mars - mai pr. uke fra 17 - 61 personer
- Juni - juli pr. uke fra 114 - 227 personer
- August- sep. pr. uke fra 13 -79 personer.

2.3.4 Retningslinjer for bruk av flytebrygga på Hornøya

Vardø havnestyre har vedtatt retningslinjer for bruk av flytebryggen på Hornøya som følge av økt turist- og båttrafikk. Disse innbefatter, anløp av andre båter, innmelding og vederlag. Se vedlegg IV.

Antall personer som årlig er transportert til Hornøya i perioden 1991-2017 (2002: Kalkulert ned med 10% fra 2003 og bakover i tid til oppstarten 1991. Antall forskere og andre i 2014: 146, 2015: 257, 2016: 266 og 2017: 239 + 173 levert av Wild Varanger).

2.3.5 Fartøy på 15 meter eller mindre som fører passasjerer

Teksten nedenfor er klippet fra «Spørsmål og svar om passasjerfrakt av 12 passasjerer eller færre» fra Sjøfartsdirektoratets nettsider, se litteraturhenvisning (13). Her finner en utvalgte viktige detaljer som beskriver de sertifikater båtfører må ha, sikkerhetsopplegg og krav til fartøy. Hensikten med å ta dette inn i rapporten, er å vise at det er strenge krav til den som skal utføre passasjertrafikk.

Hele forskriften finnes på <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2009-11-24-1400> (14).

Hvem omfattes av forskriften?

All virksomhet hvor man i næringsvirksomhet benytter et fartøy som kan kalles skip, båt eller lignende og hvor man medtar andre enn fartøyets mannskap/bemannning, vil falle inn under forskriften, med mindre fartøyet er spesifikt unntatt i forskriften. Det er ikke av betydning om aktiviteten benevnes «transport», «opplevelse», «event», «havrafting», «sightseeing», «kurs», «opplæring» eller annet, og uavhengig av om det er tale om «passasjerer», «gjester», «besøkende» eller liknende.

Selv om et fartøy til tider brukes som fritidsfartøy, og eventuelt er konstruert og registrert som et fritidsfartøy, vil det bli ansett som et næringsfartøy dersom man i næringsøyemed befordrer passasjerer, og forskriften vil da gjelde så lenge fartøyet benyttes på en slik måte. Det er altså den faktiske bruk av fartøyet som blir avgjørende.

Det presiseres at forskriften også gjelder ved bruk av RIB.

Skal Sjøfartsdirektoratet inspisere fartøy/virksomhet/sikkerhetsstyringssystem og gi tillatelse til passasjerbefordringen?

Nei, Sjøfartsdirektoratet skal ikke lenger utstede noen tillatelse til passasjerbefordring. Det skal heller ikke gjennomføres noen forhåndskontroll av sikkerhetsstyringssystemet, så dette skal ikke sendes Sjøfartsdirektoratet, med mindre Sjøfartsdirektoratet har bedt om dette.

Fartøy skal imidlertid ha radiotilsyn og Sikkerhets sertifikat for Radio utstedt av et godkjent radioinspeksjonsforetak.

Krav til besiktelse og sertifisering av fartøyet kan følge av andre forskrifter, se eget punkt om dette nedenfor.

Hva om man vil ta med flere enn 12 passasjerer?

Fartøy som fører flere enn 12 passasjerer regnes i nasjonal og internasjonal sammenheng som passasjerskip, og er derfor underlagt et helt andre krav bl.a. når det gjelder konstruksjon, kontroll og sertifikater.

En RIB vil aldri kunne oppfylle de nevnte konstruksjonskrav, og det vil dermed ikke være tillatt å ta med mer enn 12 passasjerer i et slikt fartøy.

Hvilke krav stilles til fører av passasjerfartøy som fører av 12 passasjerer eller færre?

På skip med største lengde under 15 meter som kan føre 12 eller færre passasjerer uten passasjersertifikat skal skipsfører minst ha fritidsskippersertifikat eller fiskeskippersertifikat klasse C. Hvis skipet har største lengde 15 meter eller mer skal skipsfører minst ha kompetansesertifikat dekksoffiser klasse 5.

Sjøfolk på skip som kan føre 12 eller færre passasjerer uten passasjersertifikat skal, uavhengig av skipets størrelse, ha gjennomført og bestått kurs i passasjer- og krisehåndtering.

I tillegg skal fører av passasjerfartøy som fører 12 passasjerer eller færre ha helseerklæring for arbeidstakere på skip og grunnleggende sikkerhetsopplæring. Fører skal minimum inneha Begrenset Operatørsertifikat, ROC (Restricted Operator's Certificate), men kan ha SRC (Short Range Certificate) (VHF) sertifikat dersom fartøyet kun opererer i fartsområde 4 eller mindre. Hvilke krav stilles til fører av passasjerfartøy som fører 12 passasjerer eller færre?

Hva om man vil ta med flere enn 12 passasjerer?

Fartøy som fører flere enn 12 passasjerer regnes i nasjonal og internasjonal sammenheng som passasjerskip, og er derfor underlagt et helt andre krav bl.a. når det gjelder konstruksjon, kontroll og sertifikater.

En RIB vil aldri kunne oppfylle de nevnte konstruksjonskrav, og det vil dermed ikke være tillatt å ta med mer enn 12 passasjerer i et slikt fartøy (13).

Vi ser på lundene og lundene ser på oss. Har begge like stor glede av å se på hverandre? Foto: Bjørn Frantzen

2.4 En enkel spørreundersøkelse

av Ingolf Eriksen, havnesjef Vardø havn KF.

Vardø havn KF (VKF) gjorde sommeren 2016 en enkel spørreundersøkelse med 9 spørsmål rettet mot noen turister som besøkte Hornøya. Spørsmålene ble besvart skriftlig av ca.100 tilfeldig valgte turister sommeren i tidsrommet 01.06.16 – 01.08.16. Spørsmål og svar er gjennomgått nedenfor.

1. Hvilke forventninger hadde dere til ankomsten av Vardø havn?
 - Vi viste hvor båten gikk, ingen spesielle forventninger
 - Ønsket informasjon om Hornøya
 - Få informasjon om turen
 - Se forskjellige sjøfugler
 - Spent - gledet oss
 - Bra tilrettelagt for tur til Hornøya
2. Hva var første inntrykket?
 - Litt vanskelig å finne på nett, se infoskilt og parkeringsmuligheter
 - Mange flere fugler og lyd enn vi hadde forventet
 - Veldig hyggelig mannskap
 - Veldig imponerende
 - Alt veldig bra
 - Godt
3. Hva synes dere om båtturen og informasjonen rundt den?
 - Den var tydelig og bra
 - Den var ok og så kort at jeg ikke ble sjøsyk
 - Grei båttur, litt vanskelig å finne ut av rutetider på nett
 - Veldig bra
 - Den var som den skulle være
 - Den gikk fort og var fin
 - Jeg fikk ikke info, bare rutetidene
 - Vi likte båtturen
 - Båtturen var fin, men mer info
 - Båtturen var kort, trygg og personalet var hjelpsom

4. Hva synes dere om oppholdet på Hornøya?
 - Fantastisk! Lett å ta seg fram, tross krykker og gips
 - 3 timer lenge nok
 - Tipp topp tommel opp
 - Helt fantastisk
 - Det var interessant
 - Helt fantastisk opplevelse
 - Enestående
 - Bra
 - Det var helt fantastisk, veldig mange fugler

5. Var det noe du savnet på Hornøya?
 - 90% svarte «Nei»
 - Mer info om hver enkelt art
 - Solskinn og blå himmel, men det kunne dere ikke ha gjort noe med

6. Hva mener dere kunne vært annerledes/bedre?
 - Ingenting, bra som det er
 - Ingenting
 - Infoskilt eller guider på øya med info om stedet og arter som kan forventes å se
 - Kanskje mer detaljer om hver fugleart og antall
 - Mer info om fyret

7. Hvilket inntrykk fikk du av forhåndsinformasjon?
 - Mye bra på internett, pluss bra brosjyrer
 - Ok, men mer info webside
 - Videoen helt ok
 - At sikkerhetsvideoen var viktig å se før man drar ut
 - Veldig bra på turistinformasjonen
 - Helt grei
 - Jeg hadde kun den informasjon som jeg fant på internett
 - Webside med info om båtturene på engelsk
 - Lite forhåndsinfo

8. Var det mangler ved informasjon som du mener bør tas med?
- Ingenting
 - Info om at det finnes WC der
 - Mer
9. Hvordan var helhetsinntrykket av oppholdet ditt på Hornøya?
- Helt utrolig. Heldig med været, sol og 20 grader. Kan ikke forlange mer
 - Overveldende
 - Bra tilrettelagt og gode stier (både mht. folk og fugler). Hyggelig personale
 - Alt var bra, til og med været. Personalet var kjempeflinke. Blir et minne for livet
 - Veldig interessant og ekstraordinært inntrykk
 - Flott opplevelse
 - Veldig, veldig bra
 - Hovedinntrykket er meget godt. Savnet en liten kafe på fyret
 - Alt var fint

Inntrykket fra spørreundersøkelsen er at de fleste som besøker Hornøya er fornøyd med det eksisterende tilbudet. Undersøkelsen var et positivt initiativ fra Vardø havn KF, og bør gjøres fra tid til annen for å sikre tilbakemeldinger fra gjestene. Foto: Bjørn Frantzen

Sammendrag av svarene

Det generelle inntrykket er at turistene er fornøyde med både transporten, mannskapet, personalet på land og oppholdet på Hornøya. Det kan virke som man kan gjøre et bedre arbeid på informasjon, både på nett og på Hornøya. Mange sier at de ønsker at øya skal fremstå uberørt som i dag. Vardø havn KF vil i framtida vurdere å gjennomføre regelmessige spørreundersøkelser for å sjekke ut i hvilken grad havna leverer et godt nok produkt.

2.5 Infrastruktur Hornøya

Fylkesmannen og Kystverket er de institusjonene som eier mesteparten av infrastrukturen på Hornøya. Vardø havn KF eier flytebrygga som andre selskaper nå også ønsker en friere tilgang til. Biotope eier den viktige informasjonportalen «hornoya.com».

Med et stadig økende antall besøkende til Hornøya blir det viktigere enn tidligere å vurdere kravene til infrastrukturen. Det må settes av plass til guidene på fyret. Bør for eksempel kvaliteten på bofasilitetene på fyret i sin alminnelighet forbedres? Skal det tilrettelegges for dem som er svært betalingsvillige? Oppgradering av bofasilitetene må dekkes gjennom økte inntekter fra de besøkende.

Tilgang til flere toaletter bør stå høyt på prioritetslista. Doene kan med fordel fordeles langs stien. Fuglekickerskjulet ble bygget i ubehandlet tre og tåler ikke det tøffe klimaet med fugleskit i tillegg. Skjulet må renoveres, og man må ta lærdom av feilene gjort med skjulet knyttet til eventuelle nye bygg som blir satt opp.

Stien bør kanskje få møteplasser slik at det blir lett å passere hverandre uten å trække i blomsterenga. Flere gjerder kan settes opp ettersom folk har begynt å ta seg tilrette utenfor stien. Anlegging av noen fotoplatteformer bør vurderes for å tilfredsstille fotografene.

Tabell 1. Tabellen viser eierskap, hvem som har finansiert tiltaket og hvem som står for vedlikeholdet.

Objekt	Eier	Vedlikehold	Finansiert av
Fyret med bygningsmasse og annen infrastruktur	Kystverket	Hornøyas venner på bygningsmasse boliger	Kystverket
Utedo	Fylkesmannen	Vardø havn	Vardøhavn og Fylkesmannen
Flytebrygge med trapp	Vardø havn	Vardø havn	Vardø kommune, Fylkesmannen, Fugleturisme i Midt- og Øst-Finnmark
Fuglekickerskjul	Fylkesmannen	SNO	Fylkesmannen
Stien	Fylkesmannen	SNO og Vardø havn*	Fylkesmannen
Trapper	Fylkesmannen	SNO og Vardø havn*	Fylkesmannen
Taugjerde	Fylkesmannen	SNO og Vardø havn*	Fylkesmannen
Infotavler	Fylkesmannen	SNO	Fylkesmannen
BirdWatch.tv Video**	Vardø havn	Team Moment	Vardø kommune, Fylkesmannen, Fugleturismeprosjektet i Midt- og Øst-Finnmark
Hornoya.com – nettside med info om Hornøya opprettet 2016***	Biotope AS	Biotope AS	Vardø kommune, Finnmark fylkeskommune, Miljødirektoratet og Innovasjon Norge
Skilt i terrenget	Fylkesmannen	SNO	Fylkesmannen

* På oppdrag fra SNO.

** Fungerer ikke lenger.

*** Nyhetene oppdateres ikke og mangelfull transportinformasjon. Link til BidrWatch.tv som ikke er oppe lenger.

De digitale plattformene som etableres må fungere. Dersom deler av en nettside ikke oppdateres må det gis beskjed om det (for eksempel «Nyhets siden» på «hornoya.com»).

Noen må ha ansvar for å registrere hvor mange besøkende som kommer til Hornøya. Foreløpig er det naturlig at Vardø havn KF har denne rollen ettersom de som har mannskap å spille på som kan gjøre jobben.

2.6 Hornøyas Venner

Av Ingrid R. Andresen, leder Hornøyas Venner

Hornøyas Venner er en ideell forening som ble stiftet i 2003. Foreningens formål er å bidra til at fyrboligen på Hornøya kan være tilgjengelig for allmennheten, det vil si for folk flest. Foreningen har rundt 40 medlemmer og er åpen for alle som støtter foreningens formål.

Foreningen har en leiekontrakt med Kystverket, og kan leie ut rom i fyrboligen til besøkende, både enkeltpersoner og grupper. Boligen har stue, kjøkken, et bad og syv soverom med til sammen ti senger. Brannforskriftene tillater at maksimalt ti personer overnatter samtidig. Det er enkle forhold og forholdsvis billig å overnatte.

Det er forutsatt at fugleforskerne skal sikres gode arbeidsforhold, og fra 25. april til 25. juli er det NINA som leier seks av de syv rommene. Det syvende rommet kan i denne perioden leies ut til andre.

Foreningens medlemmer betaler leie i form av diverse dugnadsarbeid, fastsatt i samarbeid med Kystverket. Det følger av foreningens vedtekter at inntektene ved utleie skal brukes på Hornøya.

Det har i de senere år skjedd en viss oppgradering av fyrboligen, både i regi av foreningen, men også ved at Kystverket har utført forefallende arbeid og oppussing. Det siste nye er at kjøkkeninnredningen og hvitevarene byttes ut, og at det skal innredes nytt bad og et minikjøkken i underetasjen. Foreningen har også planer om å lage noen overnattingsplasser i uthusene. Dette krever godkjenning av bruksendring, og søknaden om dette er ikke avgjort. Fyrboligen og uthusene er fredet, og det er begrensede muligheter til å gjøre endringer.

I de senere årene har interessen for å overnatte på Hornøya økt, noe som er positivt, men også kan være en utfordring.

Hornøyas Venner driver også iblant med andre aktiviteter som fyrkafé, arrangere foredrag og gi støtte til tiltak på Hornøya, som aktiviteter for barn.

I de senere årene har interessen for å overnatte på Hornøya økt, noe som er positivt, men også kan være en utfordring.
Foto: Dan Tore Jørgensen, Østhavet

En forsker gjøre klar GPS-loggere som skal brukes på krykkje for å undersøke hvor de henter mat.
Foto: Robert T. Barrett

2.7 Hornøya – forskningsvugga i øst

Av Rob Barrett, Tromsø museum – universitetsmuseet.

Dette er en noe forkortet utgave av en artikkel som sto i Lappmeisen i 2016 (15). Bildetekstene er laget av Bjørn Frantzen.

I 1978 og 1979 besøkte jeg samtlige fuglefjell i Troms og Finnmark i forbindelse med utarbeidelsen av verneplaner i disse fylkene, og det var i denne forbindelsen at jeg oppdaget Hornøya. Jeg husker godt hvor lettet jeg var over at jeg hadde endelig funnet en koloni hvor det var bekvemt å jobbe. De fleste koloniene jeg hadde vært på var vanskelig å komme til, eller så var de på høye nærmest loddrette fjellsider, eller begge deler. På Hornøya var det imidlertid ikke nødvendig å risikere liv og helse når man skulle nå opp til reirene for å måle egg eller ringmerke unger. Ikke bare det, selve øya var også lett tilgjengelig, kun 10 minutter fra havnen i Vardø i åpen båt – og når man kom fram stod fyrmesteren på kaia og ønsket «velkommen». Best av alt, kolonien bestod av de fleste fuglefjellsartene som hekket i landsdelen. Hornøya var, med andre ord, et eldorado for en gryende sjøfuglforsker!

I årene før denne «oppdagelsen» hadde det vært mye presseomtale om lundefuglene som slet på Røst og om stor tilbakegang hos mange sjøfuglarter langs hele norskekysten. Det siste gjaldt ikke minst lomvi, hvor min forgjenger og mentor Einar Brun ved Tromsø Museum hadde dokumentert en katastrofal bestandssvikt i de store nord-norske fuglefjellene.

Nedgangene skyldtes da menneskelig aktivitet som jakt og fangst, bifangst i fiskeredskap (særlig laksegarn og line), forstyrrelser og næringsmangel. Som resultat av mediepresset og fordi Norge hadde (og fremdeles har) et stort internasjonalt ansvar for mange arter som hekket langs kysten, ble det bred enighet blant forskere og forvaltere om at vi måtte se nærmere på denne negative utviklingen.

Robert T. Barrett veier og måler en lundeunge som nettopp er hentet ut av jordhulen før den ringmerkes. Foto: Adrien Brun

Da ble Norges første nasjonale sjøfuglovervåkningsprosjekt initiert og tellinger begynte i noen av de mest representative fuglefjellene. Når vi skulle velge en koloni som representant for Barentshavet var det lett å overtale prosjektledelsen til at det måtte bli Hornøya!

Hornøya ble sammen med Runde og Røst, sentralt i det daværende Direktoratet for Vilt og Ferskvannsfisk sitt «Sjøfuglprosjektet» (1979-1984), og senere i Det nasjonale overvåkningsprogrammet for sjøfugl som ble etablert i 1988. I dag, 35 år senere, er Hornøya en av nøkkellokalitetene i det pågående og kraftig utvidete SEAPOP-programmet (www.seapop.no). SEAPOP kartlegger sjøfuglbestandene både på fastlandet og på Svalbard, og utviklingen overvåkes i mange kolonier spredt langs kysten fra Oslofjorden i sør til Varanger, Bjørnøya og Spitsbergen i nord.

2.7.1 Vernestatus

Lite ante vi da hvordan fugleturisme i landsdelen skulle utvikle seg, og at Hornøya skulle, 30 år senere, trekke til seg tusenvis av besøkende hver vår og sommer! Allerede i mars/april er nå (til dels overivrige) fotografer ute i kolonien. For å forhindre unødige forstyrrelse av fuglene i denne viktige etableringsfasen før egglegging, har man funnet det nødvendig å fremskyve datoen for ferdselsforbudet i fjellsiden fra 1. mai til 1. mars. I dag har besøkende tilgang på et område under fuglefjellet, og en sti tvers over øya og videre opp til fyret hvor man kan benytte et begrenset område på toppen av øya. Ferdselen i de øvrige deler av reservatet er kun tillatt med særskilt tillatelse fra Fylkesmannen.

2.7.2 Forskning

Når jeg begynte mitt arbeid på Hornøya i 1980 var krykkje den dominerende arten i fjellsida – i både antall og støynivå. En opptelling i 1983 ga et bestandsestimat på 21 000 par. Utenom fjellsida var gråmåker og svartbak spredt over hele øya med hhv 14 500 par og 180 par. Også tallrike var lomvi og lunde, med 5000 par av begge artene, mens bestandene av alke, toppskarv, polarlomvi og teist lå hver for seg mellom 100 og 350 par. Min første oppgave var å opprette et overvåkningsprogram som kunne avdekke eventuelle endringer i bestandene, og krykkje, lomvi og lunde ble valgt som nøkkelarter, både på Hornøya og i de øvrige koloniene i prosjektet.

I begynnelsen virket miljøforholdene på Hornøya å være optimale, og vi registrert høy hekkesuksess hos alle artene og en økning eller stabilitet i de fleste bestandene. Sommeren 1983 husker jeg spesielt godt som en sesong da mange fugler gikk til hekking og samtlige artene fikk fram mange unger. De gode forholdene de første årene begrunnet vi i en lett tilgang til lodde og tobis som var meget tallrike like utenfor kolonien.

I 1980 var krykkja den dominerende arten i fuglefjellet på Hornøya, og 21 000 par ble talt i 1983 som var redusert til 7500 par i 2015. Foto: Bjørn Frantzen

Men så fikk vi sjokk i 1987. Da jeg ringte til fyrmesteren for å si at jeg skulle reise opp til Hornøya for å telle lomvi, sa han at det var ingen vits fordi det var ingen «alke» (hans fellesbenevnelse for alke og lomvi) i fjellet – de var rett og slett borte. Etter mer enn 15 år i Norge hadde jeg lært at nordlendinger var kjent for å overdrive, og jeg ble i tvil om hvor mye han snakket sant. Gjett om jeg ble lang i masken første dagen jeg gikk ut i fjellsiden for å telle og oppdaget at fyrmesteren hadde rett. Det var nesten ingen lomvi i fjellet, og tellingene viste at antall fugl i prøvefeldene hadde kollapset med 80-90%! Det var sant – «alkene» var (nesten) borte – akkurat som jeg hadde blitt fortalt – og jeg måtte be om unnskyldning for at jeg hadde sådd tvil om fyrmesterens uttalelser. Selv om det var små endringer i bestandene av de øvrige artene, utmerket året seg også med at hekkeforløpet hos mange arter i fjellet ble langt under pari med dårlig unguekst og -overlevelse.

2.7.3 Sjøfugl og fisk

Det skulle snart vise seg at det samme hadde skjedd i samtlige fuglefjell i det sørlige Barentshavet, og det ble fort postulert at kollapsen i lomvibestanden og en gjennomgående dårlig hekkesesong i hele landsdelen hadde en nær sammenheng med kollaps i loddebestanden. Dette var i en periode da sildebestanden var fremdeles på en rekordlavt nivå etter den ble nesten borte i 1960-tallet, og nå var lodden også plutselig borte. Dette resulterte i at lomvien som overvintret i Barentshavet hadde alt for lite mat til å kunne overleve det som i tillegg viste seg å være en usedvanlig kald februar. Senere skulle det videre vise seg gjennom forskning på Hornøya at mengden torskelarver langs finnmarkskysten også spilte en vesentlig rolle i lomviens skjebne de årene. En annen følge av denne episode var en intensivering av forskning og overvåkning i fuglefjell i Barentshavet, med bl.a. opprettelsen av SEAPOP-programmet i 2005.

Toppskarven har blandede følelser overfor turistene. Noen par ser ikke ut til å bry seg, mens andre trekker seg unna stien.
Foto: Bjørn Frantzen

Overvåkningen på Hornøya gikk sin gang, og i løpet av få år begynte lomvibestanden å ta seg fort opp igjen. I dag er den større enn den var når tellingene startet i 1980, og er den eneste livskraftige bestanden på fastlandet som hekker på åpne hyller. Lundebestanden økte også, med en fordobling i antall brukte reirganger fram til 2005, men den er nå muligens på retur. Krykkje derimot har vist en begredelig utvikling med en kraftig tilbakegang fra 21 000 par i 1980 til 7500 par i 2015, en utvikling som har paralleller i mange norske fuglefjell.

Bestandene av gråmåke og svartbak har også gått kraftig tilbake gjennom årene, mens toppskarven har hatt en bortimot 10-dobling av bestanden siden 1990. Hvorfor bestandene endrer seg – noen opp, noen ned – er spørsmålet vi har lenge prøvd å svare på, og er hovedgrunnen for den økte forskningsinnsatsen på øya.

2.7.4 Lodde, sild, sil og torskefisk

Én forklaring er selv sagt en varierende mattilgang. Sjøfugl er øverst i næringskjeden og i hekketiden er de ofte avhengig av noen få fiskeslag. Dermed vil en endring i fiskenes utbredelse eller mengde som resultat av et skifte i miljøet, lett være synlig i kolonien. Dette skyldes at sjøfuglene er meget konservative i sin væremåte, særlig i hekketida da de må finne mat i kort avstand fra reiret. Selv etter flere år med hekkesvikt på grunn av matmangel er de ikke villige til å finne en ny hekkeplass med bedre tilgang til mat. På Hornøya har vi sett at sammensetningen av matemner som de voksne bringer inn til ungene varierer stort – ikke bare fra år til år, men også fra art til art. Det siste skyldes bl.a. at noen arter kan dykke etter maten, mens andre henter mat kun fra havets overflate.

Som nevnt tidligere er lodde en nøkkelart hos de fleste sjøfugl på Hornøya, men i år med mye ungsild (dvs. 1-årig sild) i Barentshavet er betydningen av lodde mindre hos enkelte arter. Sil (eller tobis) er også en gjenganger hos mange arter. Dette gjelder særlig alke, som fanger mye sil til ungene selv i år med mye lodde like utenfor kolonien. Hos lunde er ungsild av mindre betydning, muligens fordi den er for stor for lundeungene å svelge. I stedet har larver og yngel av torskefisk (sei og torsk) blitt mer vanlig å se gjennom årene, noe som er et dårlig tegn. En lunde vil helst ta med seg én eller to store, feite fisk inn til ungen, men i de siste årene har de i økende grad hatt med seg ti-talls småfisk av dårligere kvalitet. Dette kan muligens forklare en gradvis nedgang i ungeoverlevelse som er registrert siden årtusenskiftet, noe som igjen kan ha bidratt til utflatingen av bestanden etter 25 år med økning.

Hvorfor lunde ikke finner mat av bedre kvalitet utenfor Hornøya, mens lomvi og alke klarer, er et mysterium. Og som nevnte tidligere, viser det seg at selv om torskefisk utgjør kun en liten del av maten som er gitt til ungene, viser nyere forskning at mengden torskeyngel i havet rundt Hornøya påvirker veksten hos lomviunger – sannsynligvis fordi de er viktigere som næring for foreldrene enn for ungene.

2.7.5 Ny teknologi overtar

Da jeg startet arbeidet på Hornøya var ringmerking av sjøfugl et nasjonalt satsingsområde, og ekstra midler ble bevilget til innkjøp av ringer og ringmerkingsutstyr. Å ringmerke sjøfugl er en ganske givende aktivitet fordi man kan regne med mange gjenfunn, og dette slo til allerede de første årene. Vi fikk, for eksempel mange gjenfunn av krykkje fra begge sider av Atlanteren – ikke minst takket være et stort jakttrykk vinterstid utenfor Newfoundland og på Grønland. Og i april 1985, da kanskje så mange som 200 000 lomvi druknet i torskegarn utenfor Troms, ble det funnet fire norske, fem skotske og tre russiske fugl som var merket som unger 1-4 år tidligere. Et bidrag til at mange fugler ble merket på Hornøya var en gjesteforsker som besøkte meg i 1983 og som merket 1000 krykkjeunger på én dag – en rekord som jeg tror er vanskelig å slå!

Hornøya har årlig besøk av rundt 2000 turister, og det forventes at dette vil øke. Forskning på forholdet turisme og hekkende fugler vil være viktige i mange år framover og de råd som gis fra forskningen skal tas på alvor.

Foto: Bjørn Frantzen.

Midt på 1990-tallet begynte vi også å individmerke sjøfugl med fargering, slik at vi kunne kjenne igjen enkelte fugl på avstand – uten å måtte fange dem. Det gjør vi for å kunne se hvor mange som kommer tilbake til kolonien hvert år og, med hjelp av statistikk, beregne hvor stor prosent av de hekkende individene som overlever fra år til år. Overlevelsen hos voksne sjøfugl er nemlig en kritisk faktor i diskusjonen rundt bestandsendringene. Å kunne relatere hvor mange fugler som klarer seg gjennom en vinter, til miljøforhold som f.eks. sjøtemperatur eller mengde plankton i havet, kan gi oss viktig informasjon om hvorfor en bestand øker eller minker. Det som imidlertid er mest spennende i dag er bruk av dataloggere som en «forlengelse» av ringmerking. På Hornøya dreier dette seg om lysloggere som lagrer daglige posisjoner gjennom hele vinteren, og GPS-loggere som lagrer posisjoner fra minutt-til-minutt. Når man samtidig kan ta i bruk andre typer loggere som måler f.eks. sjø-, lufttemperatur eller dykkedybde, får man en detaljkunnskap om fuglens bevegelser som var utenkelig for få år siden. Det er et kvantumsprang fra «gamle» ringmerkingsdata. Nå kan vi følge individer enten på den store reisen utenom hekketiden på kryss og tvers over Atlanteren, eller i den minste detalj når den er på leting etter mat til ungen fra den tiden den forlater reiret ut til fiskeplassen(e) og tilbake igjen med en fisk et par timer senere.

2.7.6 Epilog

Hornøya har vært, er og blir en viktig kilde til mye spennende forskning i mange, mange år framover. Det har vært meget interessant å følge med bestandsutviklingen i kolonien, men etter mer enn 30 sesonger på øya fant jeg ut at tiden var inne for å overlate koordineringen til yngre krefter. Med litt vemod ble min siste feltsesong på Hornøya avsluttet i 2013.

3 AKTØRENE I SPILLET RUNDT HORNØYA – ROLLEAVKLARINGER

3.1 Hornøya i lokalavisa «Østhavet» i 2016 og 2017

Skal man få et inntrykk av mulighetene som Hornøya kan gi lokalt og kringelen om tilgangen på føring av turister til Hornøya, er lokalavisa Østhavet et godt sted å lete. Her gjengir vi utsagn fra 16 utklipp fra Østhavet i perioden 6. april 2016 til 23. november 2017. Bare deler av avisutklippene er gjengitt her, mens avisutklippene finnes som faksimiler mellom tekstene. Se eventuelt faksimilene for sammenheng tekst og artikkel.

3.1.1 6. april 2016 «Er vi klare for TV-turismen»

«Et av verdens største kringkastingselskaper, BBC, har gjort spektakulære opptak i Vardø. Norges største kringkaster, NRK, er midt i produksjonen av to TV-serier, en fiksjonsserie og en naturserie, begge produsert i bakgården vår. Dette vil bety en betydelig økning i turismen i tiden fremover».

16 ONSDAG 6. APRIL 2016

Visste du at: Mens et barn er i livmoren til moren, får det tverring gjennom navlestrengen. Den går fra morkaken til barnets mage. Når barnet blir født, må navlestrengen klippes over.

SuDoku

2			5	3	7	
5		1	7	8		
	1	6	4		2	
2	4		1	7		
1						4
	6	3	9		1	
4		9	6	1		
	3	7	5		6	
9	2	1				7

Her må du fylle inn tall fra 1 til 9 i kvadratene, i tillegg skal det være tall fra 1 til 9 både vannrett og loddtvert. Klarer du det?

Hovedsteder

- Hovedstaden i Spania heter....
- Hovedstaden i Latvia heter....
- Hovedstaden i Monaco heter....
- Hovedstaden i Litauen heter....
- Hovedstaden i Italia heter....
- Hovedstaden i Storbritannia heter....
- Hovedstaden i Russland heter....

VITSEHJØRNET
Jule-Lærkesen
Det var en gang to menn som gikk på tur i årkenen. Plutselig sa den ene: - Au, jeg har noe i skoen!
Da sa den andre: - Kan det være sand?

Konkurransen: 1. Måned 2. Måned 3. Måned 4. Måned 5. Måned 6. Måned 7. Måned

ENORM INTERESSE: Interessen for Hornøya og Vardø er allerede stor, men snart vil den eksplodere. Alle foto: Dan Tore Jørgensen

Kommentar: Er vi klare for TV-turismen

Turisme er en næring i vekst og noe Vardø skal satse mer på i fremtiden. Den siste tiden har Vardø virkelig vært i søkelyset, og mulighetene for reiselivsnæringen er i ferd med å eksplodere. Det er bare å håpe at vi er klare for det som kommer.

Et av verdens største kringkastingselskaper, BBC, har gjort spektakulære opptak i Vardø. Norges største kringkaster, NRK, er midt i produksjonen av to TV-serier, en fiksjonsserie og en naturserie, begge produsert i bakgården vår. Dette vil bety en betydelig økning i turismen i tiden fremover.

Himmelblå-fellen
Etter TV-serien «Himmelblå» var forventningene store for den økte turismen til helgelandskysten. I november 2009, ett år etter premieren, kunne NRK fortelle at fra juni til august hadde hele 15 000 personer tatt turen til himmelblåøya. «NRKs dramaserie Himmelblå får æren for at Ylvingen ble en publikumsmagnet på Sør-Helgeland denne sommeren», kunne man lese på NRK.no den gangen. Det var i det hele tatt en voldsom økning i turismen langs hele Helgeland. Men det var store utfordringer og alt var ikke så enkelt som man først kunne få inntrykk av. De 15 000 som tok turen til himmelblåøya, kom til en øy som verken hadde offentlige toaletter eller kafé i tilby turistene».

Etter TV-serien «Himmelblå» var forventningene store for den økte turismen til helgelandskysten. I november 2009, ett år etter premieren, kunne NRK fortelle at fra juni til august hadde hele 15 000 personer tatt turen til himmelblåøya. «NRKs dramaserie Himmelblå får æren for at Ylvingen ble en publikumsmagnet på Sør-Helgeland denne sommeren», kunne man lese på NRK.no den gangen. Det var i det hele tatt en voldsom økning i turismen langs hele Helgeland. Men det var store utfordringer og alt var ikke så enkelt som man først kunne få inntrykk av. De 15 000 som tok turen til himmelblåøya, kom til en øy som verken hadde offentlige toaletter eller kafé i tilby turistene».

«Himmelblå-fellen»

«Etter TV-serien «Himmelblå» var forventningene store for den økte turismen til helgelandskysten. I november 2009, ett år etter premieren, kunne NRK fortelle at fra juni til august hadde hele 15 000 personer tatt turen til himmelblåøya. «NRKs dramaserie Himmelblå får æren for at Ylvingen ble en publikumsmagnet på Sør-Helgeland denne sommeren», kunne man lese på NRK.no den gangen. Det var i det hele tatt en voldsom økning i turismen langs hele Helgeland. Men det var store utfordringer og alt var ikke så enkelt som man først kunne få inntrykk av. De 15 000 som tok turen til himmelblåøya, kom til en øy som verken hadde offentlige toaletter eller kafé i tilby turistene».

«Store utfordringer»

«BBCs produksjon omhandler fuglelivet her oppe. Britene anslår at deres sending(er) alene vil generere 6000-8000 tilreisende. Og da kan man være sikker på at de vil til Hornøya hvor store deler av opptakene ble gjort, og mange ønsker helt sikkert å overnatte der ute. Men er det kapasitet på øya til dette? Det er jo ikke så alt for mange sengeplasser der, og fasilitetene er, i følge flere gjester, ikke de beste. Utfordringene på Hornøya var også noe det som kom frem under BBCs besøk».

«Store muligheter»

«Reklameverdiene av alle TV-sendingene som er på vei, er enorme. Mye større enn folk flest er klar over. Men det gjelder å smi mens jernet er varmt, og man bør være frempå slik at man ikke havner i bakleksa. Det skal ikke mange dårlige turistopplevelser til før ryktene sprer seg. En negativ post på den rette facebooksidene eller bloggen kan bety enorme tap.

Fiskeri og turisme er fremtiden. Det er evigvarende ressurser i motsetning til olje og gass. Derfor bør Vardø – inkludert kommunen – satse mer og hardere på dette Nå enn på drømmene om helikopterbase som kanskje blir en realitet en gang i den uvisse fremtiden. Turismen er nå – ikke om mange år. Og den store økningen i turismen kommer til neste år – ikke om 5-10 år. Det nytter ikke å starte prosjekter når turistrushet har startet, da er det for sent. Så spørsmålet er: Er vi egentlig klare for dette?»

3.1.2 10. august 2016 «Ble nektet tur til Hornøya»

«I slutten av forrige måned ble journalist og fotograf, Knut-Sverre Horn, nektet tur til Hornøya. Årets fineste kveld gikk i vasken fordi Vardø havn ikke ønsker konkurranse på persontrafikken. Årsaken til turnekten var at Horn skulle bli hentet av Wild Varanger.

Havnesjef, Ingolf Eriksen, sier det var dumt at han ble rammet på denne måten, men at det handler om ansvaret for passasjerene og at reglene er like for alle.»

«Ulovlig å legge til»

«Vardø havn sier det er ulovlig for andre å legge til ved flytebryggen på Hornøya og at det skal settes opp skilt om dette til neste år. Jensen er på sin side ikke enig med havna om dette forbudet så lenge man ikke er til hinder for havnebåten.

- Vi kan jo uansett frakte turister til og fra Hornøya ved å legge til i fjæra, sier han. I Forvaltningsplan for Hornøya og Reinøya naturreservat fra 2014, heter det at det ikke er tillatt å legge til ved brygga uten samtykke fra eier, jf. friluftsløven § 7. Bryggen eies, ifølge forvaltningsplanen, av Vardø havn KF. Det kan likevel tenkes at å «legge til» må defineres bedre. Korte av- og påstigninger for passasjerer blir ikke det samme som å fortøye en båt over lengre tid. Og i vedlegg II i forvaltningsplanen står det følgende om Hornøya: «Det er ingen spesielle restriksjoner for ferdsel med båt».

«Vil uansett gå til Hornøya»

«Wild Varanger ved Arnt Edmund Jensen sier at de vil frakte turister til øya, uavhengig av hva havnesjefen sier. Selskapet planlegger å gå i gang med guidede turer på Hornøya og vil bruke egen båt».

12. juli kunne man i Finnmarken lese at havnesjef, Ingolf Eriksen, sa det hadde vært flere nestenulykker ved flytebryggen på Hornøya. Dette mener Jensen bare er skremselspropaganda.»

I samme artikkel sier havnesjefen at de ønsker å samarbeide med hvem som helst som vil drive med turisme, men at de likevel vil ha kontroll på transporten og at de ikke ønsker konkurranse på dette området.

Be nektet tur til Hornøya

I slutten av forrige måned ble journalist og fotograf, Knut-Sverre Horn, nektet tur til Hornøya. Årets fineste kveld gikk i vannken fortd Vardø havn ikke ønsker konkurransen på persontrafikken.

Av Dan Tore Jørgensen

Årsaken til tureksten var at Horn skulle bli utsatt av Wild Væranger. Havnesjef, Ingolf Eriksen, sier det var klart at han ble utsatt på denne måten, men at det handler om ansvaret for passasjerene og at reglene er like for alle.

Skjøtner ikke begrunnelsen
Knut-Sverre Horn skulle etter planen til Hornøya med åtte barn i åtte år på en av de fineste kveldene i sommer. Deretter skulle han bli hentet opp på kvielen av Arnt Edmond Jensen i Wild Væranger, men da ble det forhindret på kvi i Vardø.

Jeg snakket med ham (havnesjef Ingolf Eriksen, red. anm.) og ble overrasket at jeg ikke ble nektet å komme. Praktiserer heller ikke annonsering noe sted, og jeg fikk ingen dårlige råd om jeg dro ut med havnesjefen, og så jeg skulle ha vært på en annen kveld med perfekt foto og gikk i vannet, sier en skuffet Knut-Sverre Horn. «Det er skammelig og at han er svært skuffet over mangelen på service som utvises av Vardø havn. Han tror også slike opplysninger kan skade omdømmet for Vardø som turistmal.»

Men kan jo ikke behandle turister slik, sier Jensen.

Ulovlig å legge til
Vardø havn sier det er ulovlig for andre å legge til ved flytebrygger på Hornøya og at det skal brukes opp skilt om dette til neste år. Årsaken er på sin side ikke enighet med ham om dette forbeholdt så legge man ikke er tillatt for å besøke.

Vi kan jo samset frakte turister til og fra Hornøya ved å legge til i fjæra, sier han.

I Forvaltningsplan for Hornøya og Remøy naturreservat fra 2014, heter det at det er ikke tillatt å legge til ved brygger uten samtykke fra eier, jf. Fjellhøvdens § 7. Bryggeren er del av forvaltningsplanen, av Vardø havn KF. Det kan ikke forstås at å legge til skal defineres bedre. Korste av- og påslagninger for passasjerer blir ikke det samme som å forbygge en bit over kvielen til. Og vedlegg 2 i forvaltningsplanen når det gjelder om Hornøya. «Der er ingen spesielle restriksjoner for ferdeid med biler.

Fjellhøvdens § 7, som det bemerkes til, sier følgende: «I nder ferdeid har enhver rett til ferdeid i kvielen på å dra i land bil med strandingsskilt i utmark. Det er ikke tillatt å nyte kvielen uten utens utens eller brukeres samtykke. Andre forvaltningsregler (truger, bolter o.l.) i utmark kan ikke nyttes dersom etters eller brukeren har forbeholdt det. Etters eller brukeren kan likevel ikke

MONOPOL. Vardø havn mener de har enerett på å legge til på denne flytebrygger. Alle foto: Dan Tore Jørgensen

monette seg bruk av slike forvaltningsregler for kortere tid når brygger kan foretas uten utbyrger for trengsel for et eller brukere.» Dermed kan det se ut til et et tallforbud for andre enn Vardø havn ikke er rett. Et annet aspekt ved saken er at flytebrygger er bygget med offentlige midler og at den gjennom havna ses av kommunen. Dette er blant annet saken som Arnt Edmond Jensen mener åpner for tilgang på brygger.

Havnesjef, Ingolf Eriksen, sier at flytebrygger er forbeholdt Vardø havn, men at de ikke kan hindre andre aktører å legge til i fjæra eller ved brygger på andre siden av øya.

Ønsker samarbeid
Havnesjefen sier de er åpne for samarbeid og at de gjerne vil øvre gode tilbud til Wild Væranger på transport. Likevel vil Eriksen ha kontroll på transporten til og fra flytebryggeren. «Vi kan ikke åpne adgang til flytebryggeren for bare én aktør, i så fall må vi åpne for alle og så har vi ingen mulighet til å kontrollere hvem som legger til der ute, sier Eriksen.

Eriksen er også bekymret for at det skal bli for mye folk på øya, og tror det er bra for både fugler og øya forøvrig at det er ider hvor det er ro der ute. Han legger også til at de kan frakte turister utenom rustene hvis det er snakk om grupper på flere personer. Når det gjelder å frakte passasjerer til Hornøya, sier Eriksen at de har ansvaret for transport brygger veier.

Hvis noen er utenige i ham avgjøres han de ta opp saken med havnesjef og eventuelt bystyret, og så vil Vardø havn rette seg etter de avgjørelser som måtte komme derfra.

Vi værsette på til Hornøya
Wild Væranger ved Arnt Edmond Jensen sier at de vil frakte turister til øya, uavhengig av hva havnesjefen sier. Selskapet planlegger å gå i gang med guidet turer på Hornøya og vil bruke egen båt. Dette for å trykke bryggeren blant annet med tanke på rutene. Han sier samtidig at de har vært i kontakt med fylket og at de skal være bekvemt for planene.

12. juli kunne man i Finmarken lese at havnesjef, Ingolf Eriksen, sa det hadde vært flere samarbeidsforhold ved flytebrygger på Hornøya. Dette mener Jensen bare er skremningsmiddel i samme artikkel sier havnesjefen at de ønsker å samarbeide med hvem som helst som vil drive med turisme, men at det må gå over andre forhold og dermed konkurrere med andre prosjekter.

Arnt Edmond Jensen forstår situasjonen på Hornøya, spesielt på stiene der ute. Derfor foreslår han at en viss prosent av hver billett som selges, uansett hvem som selger den, skal gå i en kasse som øremerkes vedlikehold av fasilitetene på øya.». «Havnesjefen karakteriserer kritikken fra Soløy som lite konstruktiv, og stiller spørsmålet ved om han er riktig adressat. - Den rammer i like stor grad Terje Soløy og de øvrige politikerne i bystyre, for det er de som fastsetter rammene for utbygging og utvikling av havnene.

Ingolf Eriksen viser til at havna har totalt seks ansatte som skal drifte alle anleggene, kaiene og havnene i kommunen. I tillegg drifter havna Nor-Lines ekspedisjon, turistbefordring til Hornøya, vareleveranser til skipstrafikken utenfor Vardø og leveranse av is til fiskeindustrien.

• Vardø havn KF har i alle år klart å drive uten tilskudd fra kommunen til drifta. Når kommunen ikke har prioritert havneinvesteringer utover det havna har klart å investere i, sier det seg selv at vi ikke raskt nok har fått på plass havneinfrastruktur, som moloer i indre deler av Vardø og Svartnes havn, flytebrygger og strømanlegg i tråd med våre havneplaner, sier Eriksen.»

DENIG MED HAVNA: Arnt Edmond Jensen i Wild Væranger er uenig i forbudet, og vil samsette fjæra turister til et av verdens beste fjærfjell.

POPULÆRT REISEMAL: Hornøya blir bare mer og mer populær på tross av sin unike nærhet til fjærfjellene. Derfor er det naturlig at flere aktører ønsker å komme på kvielen.

«Foreslår øremerkede midler»

«Arnt Edmond Jensen forstår slitastjen på Hornøya, spesielt på stiene der ute. Derfor foreslår han at en viss prosent av hver billett som selges, uansett hvem som selger den, skal gå i en kasse som øremerkes vedlikehold av fasilitetene på øya.»

3.1.3 14. september 2016 «Vil sette opp flere avganger og utvidet åpningstider for transport til Hornøya»

«Havnesjefen karakteriserer kritikken fra Soløy som lite konstruktiv, og stiller spørsmålet ved om han er riktig adressat. - Den rammer i like stor grad Terje Soløy og de øvrige politikerne i bystyre, for det er de som fastsetter rammene for utbygging og utvikling av havnene.

Ingolf Eriksen viser til at havna har totalt seks ansatte som skal drifte alle anleggene, kaiene og havnene i kommunen. I tillegg drifter havna Nor-Lines ekspedisjon, turistbefordring til Hornøya, vareleveranser til skipstrafikken utenfor Vardø og leveranse av is til fiskeindustrien.

- Vardø havn KF har i alle år klart å drive uten tilskudd fra kommunen til drifta. Når kommunen ikke har prioritert havneinvesteringer utover det havna har klart å investere i, sier det seg selv at vi ikke raskt nok har fått på plass havneinfrastruktur, som moloer i indre deler av Vardø og Svartnes havn, flytebrygger og strømanlegg i tråd med våre havneplaner, sier Eriksen.»

«Hyppigere anløp»

«Havneshjefen er klar på at det kommer til å bli økt trafikk til Hornøya, og at det kreves mer regulering av bruken. Han sier at dette arbeidet allerede er i gang. Blant annet, blir det lagt frem forslag for havnestyret om retningslinjer for trafikk til flytebrygga på Hornøya for andre som ønsker å bruke øya.

- Trafikken på øya må også reguleres når det blir mer turister. Vardø havn har i den sammenheng god kontakt med SNO og miljøvernavdelingen hos fylkesmann. Det vil med all sannsynlighet komme flere turister til Hornøya de neste årene og Vardø havn vil måtte sette inn flere ressurser, anløpe hyppigere og ha lengre åpningstider enn i dag, sier Eriksen. Han mener at alle aktørene burde samarbeide mer for å gjøre seg bedre innen feltene de driver.
- Det er ingen hensikt å begynne å gå i konkurranse med hverandre innenfor hverandres virksomhet, når inntektsgrunnlaget ikke er tilstede. Vardø havn vil gi bedrifter som ønsker å drive med aktivitet tilknyttet Hornøya gode rammevilkår med hensyn til transport til og fra øya».

3.1.4 14. september 2016 «Vardø havn er vanstyrt»

- «Vardø Havn KF er vanstyrt og styret må nå ta grep for å få driften inn på et spor som gagnar kommunen, sier Terje Soløy. Han er valgt inn for Venstre, men har nå meldt seg ut av partiet og er uavhengig. Soløy viser til en sak som nylig ble belyst i Østhavet, hvor havnesjefen nektet andre aktører å bruke flytebrygga på Hornøya.
- Flytebrygga er anskaffet blant annet ved offentlig tilskudd, og da kan ikke havnesjefen påberope et monopol for Vardø Havn KF til bruk av denne, sier Soløy».

3.1.5 14. september 2016 «Soløy svarer jo egentlig for seg selv»

«At havnevesenet nektet en privat aktør å legge til flytebryggen på Hornøya i sommer, er en ren administrativ sak. Det sier ordfører Robert Jensen.

- Svarer for seg selv.
- Til det Terje Soløy sier om at havnesjefen har gjort investeringer som ikke er godkjent av bystyret, er ifølge ordføreren et ansvar Terje Soløy må ta på sin kappe da han var varaordfører.
- Saken fra forrige periode er behandlet mens de borgerlige partiene hadde styringen i Vardø. Etter at vi kom til har vi sendt økonomiplan i retur for ny behandling i tråd med regelverket, dette er senere behandlet i både havnestyret og bystyret. Soløy svarer jo egentlig for seg selv, vi tar ansvar for det vi har ansvar for i vår periode, sier ordføreren.»

3.1.6 21. september 2016 «Ønsker tettere samarbeid i turistnæringen»

«Mandag tok ordfører, Robert Jensen, initiativ til et møte mellom de ulike aktørene på, blant annet, utleiemarkedet i Vardø. Dette for å møte utfordringene med radarutbyggingen og den økende turismen.»

«God kapasitet»

«Kapasiteten på overnatting i Vardø totalt sett skal ikke være så dårlig som enkelte påstår.»

«Visit Vardø»

«En av planene til næringsforeningen er å samle flest mulig turistrelaterte bedrifter i en internett-portal. Visit Vardø» blir navnet på denne nettsiden som skal gi turister og besøkende ett sted hvor de finner alt de trenger. Enten det er overnatting, mat, suvenirer eller vask av klær og andre ting, skal besøkende på en enkel

Havnesjefen:

Vil sette opp flere avganger og utvidet åpningstider for transport til Hornøya

– Terje Soløy skyter langt over mål med kritikken. Havnesjef Ingolf Eriksen svarer at han hele tiden har handlet i tråd med vedtakene i havnestyret. Når det gjelder trafikken til Hornøya, mener han at det bør reguleres når det kommer flere turister. Vardø havn vil også vurdere å sette opp flere avganger og utvide åpningstidene for transport av folk.

Av Magna Henriksen

Havnesjefen karakteriserer kritikken fra Soløy som lite konstruktiv, og stiller spørsmål ved om han er riktig adfattet.

– Den nummer 1 like stor grad Terje Soløy og de andre politikere i bystyret, for det er de som faktisk rammes av det bygging og utvikling av havnesiden.

Ingolf Eriksen viser til at havna har totalt seks anstatte som skal drifte alle anleggene, kaiene og kasene i kommunen. I tillegg driftes havna av Linn-Lene Pedersen, turistbedrift til Hornøya, vannforsyning til kommunen utstøffer Vardø og leveranse av til turistledningen.

– Vardø havn KF har i alle år klart å drive inn tilkudd fra kommunen til drifta. Når kommunen ikke har prioritert havnesiden, mener jeg det er riktig adfattet.

NYE FLYTEBRYGGER: snart kommer det to nye flytebrygger for fiskeflåten, da skal også det elektriske anlegget oppgraderes, opplyser ingolf Eriksen. Bilde: Finn Mogen Henriksen

SAMARBEID: Havnesjef Ingolf Eriksen møter med kommunepolitikerne for å diskutere de nye og eldre flytebrygger for hele kommunen.

STERRK KRITIKK: Bystyrepolitikker Terje Soløy ligger ut mot fiskeflåten og havnesjefen, som han mener handler som om han har monopol på havnesiden i kommunen. Foto: Magna Henriksen

de nye brygger skulle komme på plass. Når det gjelder oppbygging av flytebrygger for fiskeriet og annerett, er det viktig å ta hensyn til både fiskeriet og turistene som kommer til Vardø og Stornes havn. Flytebrygger og stromanlegg i tråd med våre hensikter, sier Eriksen.

Utsatt i vent av bygger

I tråd med vedtak i bystyret skal det snart settes opp to nye flytebrygger. Og Eriksen sier at det er grunn til at de har stått en oppgradering av det elektriske anlegget.

– 10 uker for i Othavet har vi fått utarbeidet et forslag til nye stromanlegg i påvente av

– Jeg har alltid lagt frem saker for havnestyret i tråd med vedtakene. Havnesjefen har fortsatt bevisst og jeg har fått disse opp. Soløy sier at det er mange saker, her har han kunnet med konkrete saker og ikke bare snakke til en plate. Lovoverensningen har nemlig godkjent utbygging av Stornes fiskeverv, hvor havnesjefen veltek å gå inn i samarbeid med en akseptert på 45%. Det var viktig å bidra med å til tilfredsopps av ja i kommunen både for fiskerifamilien og Vardø kommunen.

– Det har medført til et godt samarbeid og samarbeid for kommunen og havna. Den andre saken

har som er en midsize investering i samarbeid med oppbygging av Stornes fiskeverv etter brann. Det var nødvendig å foreta en grundig behandling, så at dette kunne utføres som fiskeanlegg. Det er ikke meningen å ha med investeringer i det for budsjettet som ubefattet brann, det skjønner alle.

– Havnestyret fattet et vedtak om å dekke kostnadene inn av havnesjefens fondsmidler, noe som også er i tråd med vedtakene til havnesjefens paragraf 15, Havnesjefens forordning. Stornes fiskeverv er nå utbedret i fiskeanleggshuset. Polar Seafood og kommunen har fått

arbeidsplaner og økt aktivitet, sier Eriksen.

Hornøya-brygga

Havnesjefen vil ikke åpne for flere trafikk til flytebryggen på Hornøya i det samme samarbeidet som havna frakter passasjer til øya. Brygga har hatt klare begrensninger, forklarer Eriksen.

Flytebryggen på Hornøya er ikke fiskeanlegg, men utsatt så at den skal driftes for kun å befrys havnesjefens behov og ikke for alminnelig trafikk. Bryggen er kun 12 meter og har klare begrensninger.

– Den ligger ute til for var og enkelte dager er det problematisk

å sette i land passasjerer på bryggen. Det har vært oppdåkket på personell, fartøy og bryggeren som folk ikke er vant til å bruke i dagene. Det er viktig å ha en sikkerhet når det blir mer trafikk. Vardø havn har i den sammenheng god kontakt med SNO og miljøovervåking hos fylkesmann. Det vil med all sannsynlighet komme flere turister til Hornøya de neste årene og Vardø havn vil måtte sette inn flere ressurser, antall brygger og ha lengre åpningstider enn i dag, sier Eriksen.

Han mener at alle saksene burde samarbeide mer for å gjøre seg bedre innens reglene de fungerer.

– Det er ingen tenkt å bygge nye gåttestier med flytebryggerne, men i tillegg til å bygge nye kaiene, vil det være viktig å bygge nye kaiene som ikke er tilgjengelige for alle. Vardø havn vil gi bedrifter som ønsker å drive med aktivitet tilknyttet Hornøya gode rammebetingelser med besvær som penger til de to bryggerne som snart er på plass, men at det den gangen ikke skjedde noe. Havnesjefen sier at snarlig vil bli brukt bruk på han selv som markedsføring for havna som bystyreordfører, nemlig Proden og gamle Aarsfærnebygget som har stått og forfalt i over 15 år.

– Vardø havn er vanstyrt

Detsier bystyrerepresentant Terje Soløy, som kritiserer havnesjefen for direkte å motarbeide politiske føringer. Nå krever han at styret tar grep.

Av Magna Henriksen

– Vardø havn KF er vanstyrt og styret må nå ta grep for å få dette inn på et spor som egner kommunen, sier Terje Soløy. Han er valgt inn for Venstre,

men har nå meldt seg ut av partiet og er uavhengig.

Soløy viser til et sak som nylig ble behandlet i Othavet, hvor havnesjefen nektet andre aktører å bruke flytebrygga på Hornøya.

– Flytebryggen er anskaffet blant annet ved offentlige tilskudd, og da kan ikke havnesjefen velte og monopol på havnesiden, sier Soløy.

Går mot vedtakene

Dette er basen på en mange saken som viser at havnesjefen stort sett gjør som han vil i tråd med Vardø havn KF sine vedtekter, uten at det har fått konsekvenser, hevder Soløy.

«Soløy svarer jo egentlig for seg selv»

At havnesjefen nektet en privat aktør å legge til flytebryggen på Hornøya i sommer, er et røn administrativt sak. Det sier ordfører Robert Jensen.

Av Magna Henriksen

– Den aktuelle saken som tidligere er behandlet i Othavet er en sak administrativt sak, som havnesjefen må svare på, og som han har sagt at han gjør. Havnestyret, som jeg leder, søker hele tiden å

finne måter å utvikle havnesiden på og som tjener brukerne, sier Robert Jensen.

Svarer for seg selv

Til det Terje Soløy sier om at havnesjefen har gjort investeringer som ikke er godkjent av bystyret, er fiskeordføreren et svar. Terje Soløy må ta på sin kappe da han var varaordfører.

– Saken fra forrige periode er behandlet mens de byggetryggerne hadde styringen i Vardø. Etter at vi kom til har vi søkt økonomiplan i etter for en behandling i tråd med opplytt. Dette er senere behandlet i både havnestyret og bystyret. Soløy svarer jo egentlig for seg selv, vi

THAR ANSVAR: Ordfører Robert Jensen sier at de har fått gjort investeringer etter et år da de nå over etter de byggetryggerne. Men han mener Terje Soløy må ta det samme ansvaret for den perioden han var varaordfører. Foto: Hege Stubbliwick

og oversiktlig måle få denne informasjonen på nettsiden. For å bli en del av «Visit Vardø» må man være medlem av næringsforeningen, noe både ordføreren og foreningen selv oppfordrer alle bedrifter til å bli.»

«Liten stemning for felles booking»

«Inntil videre blir det nok ikke et felles bookingsystem i Vardø. Flere bruker allerede andre tjenester til dette i tillegg til at de booker selv.»

«Planene fremover»

«Nettstedet, «Visit Vardø», vil bli utviklet av Biotope i nær fremtid. Hvordan og hvem som skal drifte nettstedet til daglig er foreløpig et ubesvart spørsmål».

3.1.7 7. desember 2016 «Hva er Vardø Arbeiderpartis næringspolitikk? Under «Ordet fritt»» ved Arnt E Jensen

«AP-medlem i Havnestyret Vardø Havn KF. I sommer sto Havnesjef Ingolf Eriksen fram i avisa Finnmarken og beklaget seg over ”farlige situasjoner” ute ved flytebrygga på Hornøya –etterfulgt av at dersom det blir gitt adgang til at andre fikk bruke brygga – at Vardø Havn fikk konkurranse på turisttrafikken så måtte Havnevesenet si opp ansatte. Dette utspillet ble fulgt opp av at Ordføreren troppet opp hos Miljøvernnavdelinga ved Fylkesmannen i Finnmark som Formann i Havnestyret for å høre om den virksomhet en Wild Waranger drev på med var lovlig og forsvarlig. – Ordføreren fikk selvfølgelig ikke det svaret han ønsket.

Så den personlige henvendelsen fra Ordføreren ble etterfulgt av et brev fra Vardø Havn KF – Ingolf Eriksen hvor det stilles kritiske spørsmål om det har kommet en konkurrent som forsøker å drive næringsvirksomhet og om den virksomheten er forenlig med vernebestemmelsene på Hornøya. I skriftlig svar fra Miljøvernavdelinga Fylkesmannen i Finnmark gis heller ikke Havnesjefen medhold i at han eller noen andre kan stoppe det som forsøkes utredet som en mulig næringsinntekt. Så går Havnesjefen ut i avisa Østhavet og etterlyser mer samarbeid blant de aktører som ønsker å drive turistrelatert virksomhet mot Hornøya, på Vardø Havn`s premisser.

Havnestyret virker som et haleheng til Havnsjefen uten meninger om næringen. Saken er den at Vardø Arbeiderparti bevisst motarbeider annen næringsvirksomhet ved å prøve å hindre at det blir opprettet annen turistrelatert næringsvirksomhet ved å vedta og nekte andre bruk av flytebrygga på Hornøya. Wild Waranger har fått kr. 200.000 i tilskudd fra Vardø Kommune for å kjøpe ny båt i den hensikt å drive lovlig og forsvarlig turistvirksomhet bl.a. rundt Hornøya. Så dersom Vardø Havn KF har tenkt å være en direkte konkurrent/ næringsaktør, så blir det ingen andre turistbedrifter i Vardø. Det kan ikke være næringsmessig grunnlag for fire fartøyer som drifter turistbasert næringsvirksomhet dersom Vardø Havn får utvide sin virksomhet slik de planlegger. De øvrige ideer som er planlagt for å gi turistene reiselivsbaserte opplevelser i og rundt Hornøya blir det da følgelig heller ikke noe av. Turisttilbudet blir da begrenset til den trafikk Vardø Havn KF har å tilby, og det vil være et tilbakesteget for Vardø samfunnet. Er det en primæroppgave for Vardø Havn i det hele tatt å drive passasjertrafikk?»

3.1.8 7. desember 2016. «Håper bystyret stopper planene til Vardø havn»

Terje Soløy (Sp) er kritisk til at havnestyret har innstilt på å gi fullmakt til Vardø havn om å ta opp et lån på 1,6 millioner, som blant annet skal brukes til en gummibåt (RIB) for persontransport. Politikeren stiller også spørsmål ved om styret i Vardø havn var beslutningsdyktig. Saken skal også behandles i bystyret, forsikrer ordfører Robert Jensen (Ap). (Den videre teksten ser det samme som det forrige innlegget.)

3.1.9 25. januar 2017 «Veien videre for Hornøya»

«Torsdag møttes både fylket, forskere og forskjellige reiselivsaktører for å diskutere fremtiden for Hornøya som reisemål. Formålet med møtet var å starte en dialog mellom aktørene samt å avklare rollefordelinger og gi innblikk i utfordringene og høre siste nytt fra forskningen. Opprinnelig skulle det være et møte i fjor, men det lot seg ikke gjennomføre før nå.»

«Påvirket av turismen»

«Hvilken påvirkning ferdselen har på fuglene, er noe forskningen ønsker å finne svar på, men det er et komplekst bilde som ikke nødvendigvis er så lett å tyde. Fugleforsker hos Norsk institutt for naturforskning (NINA), Tone Kristin Reiertsen, fortalte forsamlingen at noen av toppskarvene eksempelvis har flyttet på seg, mens andre av samme art ser ut til å trives godt med folk rundt seg. Lomviene i enkelte områder ser ut til å ha reagert negativt på ferdselen, med færre avkom som resultat, mens på andre områder av øya ser de ut til å trives veldig godt i forhold til å være rødlistet og kritisk truet generelt sett. Likevel er folk og ferdsel ønsket, blant annet fordi det holder ørn og ravn unna de mer truede artene.»

«Øker antall avganger»

«Ingolf Eriksen, sjef for Vardø Havn som også transporterer hovedmengden av turister til Hornøya, sier de har opplevd en jevn vekst siden de begynte med turisttransport til øya. Likevel merket de god forskjell etter at Biotope begynte å promotere fuglelivet i Varanger.

Mellom slyvter og luvter

Lover å se på flyrutene på nytt

I dag har Videre hatt møte med Finnmark fylkeskommune der de redegjorde for flyrutene for Fylkesvalget i Finnmark. I går hadde selskapet møte med fylkesledelsen og andre samfunnsaktører. Bakgrunnen er de nye rutene som er satt opp fra 1. april. Disse nye rutene vil utsette dagens flytilbud. Dette innebærer en reduksjon av antall fly til og fra Videre. Det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv.

Hva er Vardø Arbeiderpartis næringspolitikk?

Er det bare Heliøtoppbase som er næringspolitikk for Vardø Arbeiderparti?

I denne saken tenker jeg på politikken AP støver i Havnestyret Vardø Havn KF.

I sommer sto Havnestyret Ingrid Eriksen fram i avis Finnmarken og klaget seg over "farlige situasjoner" ute ved flyttebygget på Hornøya, etterfulgt av at dersom det blir gjort endringer til andre flyttebygget, så vil Vardø Havn ikke kunne stå på turistrakken til så mange Havnestruer som opp anstiller.

Dette utspill ble fulgt opp av at Ordføreren troppet opp hos Miljøverndirektøren, Fylkeskommunen i Finnmark som Formann i Havnestyret for å høre om den viskosen.

Wald Wangerer dro på med var lovlig og forsvarlig.

Stil den personlige helsevedlegg ikke det var han ønsket.

Så den personlige helsevedlegg (den Ordføreren ble etterfulgt av et brev fra Vardø Havn KF - Ingrid Eriksen hvor det stilles kritiske spørsmål om) og den viskosen som konklusjon som foreslår å ikke utarbeide et forslag med vern av Hornøya og på Vardø Havn's premisser.

Når Havnestyret ikke får medhold hos Fylkeskommunen i Finnmark, ga heller ikke Havnestyret medhold til han eller noen andre. Så gir Havnestyret til i avis Finnmarken og politikere kan komme med høringsuttalelser for endelige rutene. Disse rutene må Videre gå med, selv om de først så ut til å være håndkraftet for det var for sent. Så får vi høre på de Videre gjør jobben sin, slik vi alle får et bedre flytilbud enn det som er tilbud på brevet.

For Hornøya naturreservat og miljøet. Begrunnningen som ble fremlagt.

ORDET ER FRITT

Samferdselsminister Ketil Solvik Olsen må ta ansvar for å sikre gode og hensiktsmessige FOT-ruter

Finnmark Venstre mener at nytt ruteprogram for FOT-rutene må ta hensyn til dagens ruteprogram, planene for forbedring, for det er å sende ut på bøl. Havnestyret for de partiene.

Widere har lagt frem nytt ruteprogram for FOT-rutene etter 1. april 2017. Det er overraskende at en i stor grad ønsker å kutte ned på rutene og redusere antallet av rutene og forbedre dagens ruteprogram. Det fremlegges forslag til nye ruteprogram som har vært i Havnestyret og som har vært i Havnestyret og som har vært i Havnestyret.

Det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv.

Til lesere av ukeavisen Østhavet

Ukens innlegg har dekket i over 20 år i landet, og de har dekket i over 20 år i landet, og de har dekket i over 20 år i landet.

Havnestyret er en produsent av kvalitetssikring og lokalitet, og vi prøver å fremme det beste i oss og vi prøver å fremme det beste i oss og vi prøver å fremme det beste i oss.

Vi ønsker å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv.

OSTHAVET

Utgiver: Dittus på Østlandet 1996
Kategori: PA 103, 01-10
Redaksjonen: tlf. 79 98 88 88
E-post: redaksjon@osthavet.no

REDAKSJON

ANSVARLIG REDAKTØR: **OPPLAG 200**
Redaksjonen: tlf. 79 98 88 88
E-post: redaksjon@osthavet.no

OSTHAVET

Utgiver: Dittus på Østlandet 1996
Kategori: PA 103, 01-10
Redaksjonen: tlf. 79 98 88 88
E-post: redaksjon@osthavet.no

REDAKSJON

ANSVARLIG REDAKTØR: **OPPLAG 200**
Redaksjonen: tlf. 79 98 88 88
E-post: redaksjon@osthavet.no

OSTHAVET

Utgiver: Dittus på Østlandet 1996
Kategori: PA 103, 01-10
Redaksjonen: tlf. 79 98 88 88
E-post: redaksjon@osthavet.no

REDAKSJON

ANSVARLIG REDAKTØR: **OPPLAG 200**
Redaksjonen: tlf. 79 98 88 88
E-post: redaksjon@osthavet.no

Åpent brev til fylkestingspolitikere fra Utdanningsforbundet Finnmark: Utsett oppstillingsprosessen

Det er med stor beklagning Utdanningsforbundet Finnmark som vil se utsett oppstillingsprosessen som vil se utsett oppstillingsprosessen som vil se utsett oppstillingsprosessen.

Det er med stor beklagning Utdanningsforbundet Finnmark som vil se utsett oppstillingsprosessen som vil se utsett oppstillingsprosessen som vil se utsett oppstillingsprosessen.

Kom med innspill til Videre

Menning mest samfunnsaktører i Finnmark Videre for å gi innspill til ruteprogramet for FOT-rutene. Vi ønsker å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv.

«Samarbeid er veien»

«Tormod Amundsen fra Biotope hadde også et innlegg på møtet, og han er den klare oppfatningen at samarbeid og dialog er veien å gå videre for en best mulig forvaltning av Hornøya. De forskjellige aktørene på møtet snakket også om å etablere et slags råd med representanter fra alle involverte, for å løse utfordringer og diskutere reiselivsprodukter tilknyttet øya. Visit Varanger, Vardø næringsforening, fylket, forskere og Vardø Havn er blant noen av aktørene som er aktuelle for et slikt råd. Om det kommer på plass for årets sesong vil vise seg, men det var helt klart stemming for å komme i gang snarest mulig».

Leserbrev

Leserbrev er ikke bare til politikere! Vi er også interessert i å høre hva dere synes om i så om den siste tids hendelser eller hva politikere driver med. Skriv til oss! Vi tar hensyn til brev på post. redaksjon@osthavet.no

Der styret slopper

Der styret slopper valgfart og fugteretter. Dette er et viktig tema for oss, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv.

Bystyreprerentant Terje Soloy (Sp) mener Bystyret må stoppe hvalfangstplaner om å satse på turen til Syltefordstaurer, hvalsfartur og fisketurer. Havn må konsentrere seg om å tilrettelegge for en god infrastruktur i havnene, sier han.

Soloy viser til at Vardø havn avetter tomlers turen til Syltefordstaurer for å se praktisk gjennomførelse av planene til fredag og hvalsfartur, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv, og det er viktig å se på dette i et bredt perspektiv.

HIT, MEN IKKE LENGER: Inntil man får kontrollert området og etter hvert fjernet steinblokken, er stien sperret av. Alle foto: Dan Tore Jørgensen

Steinblokk løsnet på Hornøya

I juni løsnet en stor steinblokk og falt ned på plankestien på Hornøya. Området er nå sperret av og det er usikkert når stien blir åpnet for trafikk igjen.

Av Dan Tore Jørgensen

Etter det Østhavet kjenner til vil det ikke blir utført noe arbeid med å fjerne steinblokken før hekkeseongen er over. Inntil videre er området sperret av.

Turistene bryr seg ikke
Selv om det er satt opp skilt og to sperrebånd, gir mange besøgende blanke og klatter forbi. Undertegnede var selv tilstede da havnebåten kom med en pulje fu-

gleturister. Det tok ikke lang tid en spasserturen fra flybrygge til de første hadde sneket seg forbi sperringene, og folk er som sauer og følger etter en etter en.

Selskapslykke toppskarver

Om de faktisk er selskapslykke eller ikke, eller om det har med sperringen å gjøre, skal være usagt, men toppskarvene har alltid hatt rett i området som nå er sperret av. Nå har det dukket opp 2-3 reir under selve fugleskjulet, altså på stedet som opplever mest trafikk på hele Hornøya. Og de kommer titt og ofte frem mellom bena på gjestene for å se hva menneskene holder på med. Morsomt er det uansett, og ikke minst en svært hyggelig og spesiell naturopplevelse, når disse «sjøpønkernes» stikker hodene frem mellom bena på deg.

REIR UNDER BENKEN: Fugleskjulet på Hornøya har virkelig gjort jobben som nettopp et skjul for fuglene.

BRYR SEG IKKE: Til tross for klare beskjeder, skilt og sperrebånd er det ikke alle som kan motstå fristelsen.

3.1.10 8. mars 2017. «Dårlig nytt etter fugletelling»

«Birding Varanger offentliggjorde mandag tall som er dårlig nytt når det gjelder arktiske dykkender. Bestanden av praktærfugl og stellerand er halvert siden i fjor, ifølge årets telling.

Betydelig nedgang for arktiske dykkender.

- Dessverre må vi konstatere at andelen arktiske dykkender har en betydelig nedgang. Hvor mye av dette som skyldes varmere klima eller andre årsaker er vanskelig å si med sikkerhet. Tallene er likevel tydelige. Både for praktærfugl og stellerand er det en halvering i antall siden i fjor vinter. Ærfuglbestanden er også gått noe ned, men kun med et par tusen, skriver Tormod Amundsen på Birding Varangers facebookside (Driftes av Biotope).»

3.1.11 1. juni 2017 «Ber bystyret stoppe hvalsafari og fugleturer»

«Bystyrerepresentant Terje Soløy (Sp) mener bystyret må stoppe havnas planer om å satse på turer til Syltefjordstaurane, hvalsafari og fisketurer. Havna må konsentrere seg om å tilrettelegge for en god infrastruktur i havnene, sier han.»

Sen sesong rotet til fugleparadiset

Fuglene på Hornøya opplevde i år en veldig sen sesongstart. Noen arter har dermed hatt en dårlig sesong, mens andre tvert imot har gjort det strålende.

Av Dan Tore Jørgensen

Tone Kristin Reiertsen, forsker ved Norsk naturfor naturforvaltning (NINA), tror noe av problemet kan ha vært lite fôr i havet. Lomsene gjør det strålende og øker bestanden, men det er flere arter som har slått i år. På Reinøya har også øya vært et kjempebråk.

Dårlig sesong
Miljøns, både kråkker, gråmakrer og marthok har opplevd en dårlig sesong på Hornøya i år.

Krykkja var blant annet flere ukter senere enn vanlig, forteller Reiertsen. Dermed har disse hatt få unger som har vokst opp.

Toppkarsene og handelsglene var også sene, og mangte vilarte ble noe som kan tyde på at også dem får en dårlig produksjon av unger.

ifølge fugleforskeren som forlot øya før fuglene forsva seg, så at hun per i dag ikke vet med sikkerhet hva utfallet blir.

Strålende sesong
Lomsene gjør det såkket strålende. Bestanden vokser og de fikk frem mange unger i år. Vi ansler lomsbestanden til å være godt over 30 000 individer nå (på midten av juli) og den kan nå 40 000 individer), så Hornøya må anses som et paradisi for lomsene, forteller NINA-forsker Reiertsen.

Reiertsen sier noe av denne økningen nok skyldes god tilgang på mat slik at de fremme vokser raskt og kan rekruttere inn i bestanden. I tillegg skyldes en stor andel av bestandens vekst innvandring.

Vi har blant annet funnet ringmerkede lomver fra Rindland, så kanskje det er en russisk invasjon vi ser, spoker Reiertsen.

Arterne flytter på seg
Lomsene har nå spredt seg til flere øyer og fjell der vi aldri har sett dem før, ifølge Reiertsen. Lundene har også flyttet på seg, og det er nå flere av dem nord på øya fremfor i sør. I tillegg har også toppkarsene funnet seg nye bosteder.

Det er færre av dem langs stien og trappa, der hvor det tidligere var veldig mange av dem. Vi befinner de seg på steder som er mer utrygge. Avvikene til denne forflytningen er vi ikke helt sikre på. Noe av det kan skyldes at de blir fortrengt av lomsene som ser ut til å over. Men vi tror også forstyrrelser fra feriel (turister) nært stranden har betydning. Blant annet ser vi at antallet hundehaler har gått ned i området nært stranden de siste årene og disse oppførsels er ikke i direkte kontakt med lomsene, forteller Tone Kristin Reiertsen.

Positivt med sperring
Tidligere i år falt en stor steinblokk ned på stien, noe som gjorde at stien ble sperret for ferdsel. Dette kan ha hatt positiv virkning for fuglelivet langs stien.

Etter at steinen sperret veien har vi sett en økning i antallet lunder som sitter nært stien, og de har

også begynt med etablerings-adferd, det vil si de måler krefter for å avklare hvem som eier territoriet. Vi tror dette er et tegn på at de tar tilbake området nå som det er mindre forstyrrelser, og at de igjen ønsker å hekke her, sier Reiertsen. Sperringen av stien ser altså ut til å ha hatt en positiv virkning på fuglelivet i det nå lukkede området. Dette selv om mange turister tar seg forbi sperringene.

Det ser ut som fuglene står tilbake dette området, og at ferdselen helt tydelig har hatt en positiv virkning på dem, ifølge Reiertsen. Fugleforskeren mener for øvrig at fjerning av steinblokken helst bør skje tidlig på høsten når fuglene har forlatt øya.

Økt turisme
I dag er det to akter som frakter turister til Hornøya, Vande Havn og Vind Vanger. Så langt kan det virke som at turismen har økt etter TV-sendingene i både inn- og utland. NINA har ingen oversikt over antall passasjerer som fraktes ut til fugleparadiset, men via trykkmåler kan de få en viss oversikt. Disse minste registreringene er 1 mai - 1. august.

Vårt inntrykk er at det har vært flere turister i år enn tidligere. SNO har satt ut trykkmåler langs stien som registrerer ferdsel, og allerede tidlig i juni hadde disse registrert ca. 2500 trykkmål, mens det i hele fjor ble registrert 4400 totalt, forteller Reiertsen.

Mye ørn på Reinøya
For et par år siden var underettede på Reinøya mindre Reinøya. Da ble det tatt 14 ørn sittende på Reinøya i tillegg til 4-5 som sikkert hadde brytt derfra. På et så lite område kan det virke som et stort antall ørn, men selv om disse ørnene ikke har vokst på store problemer for Hornøya i år, så har det vært et kjempebråk på Reinøya.

Ørn har enkelte år vært et problem på Hornøya da de fem til at fuglene flytter fra øya og unger, som da blir liggende ubeskyttet og lett kan gress av innsjøer og trær. Det siste året har ikke ørn vært noe problem, selv om vi har sett at ørn er et kjempeproblem på Reinøya. Det er blant annet nesten ikke krykkje og lomver igjen på Reinøya. Vi tror forskjellen mellom ørn-problemet på Reinøya og Hornøya skyldes at ørn holder seg unna øyene med folk.

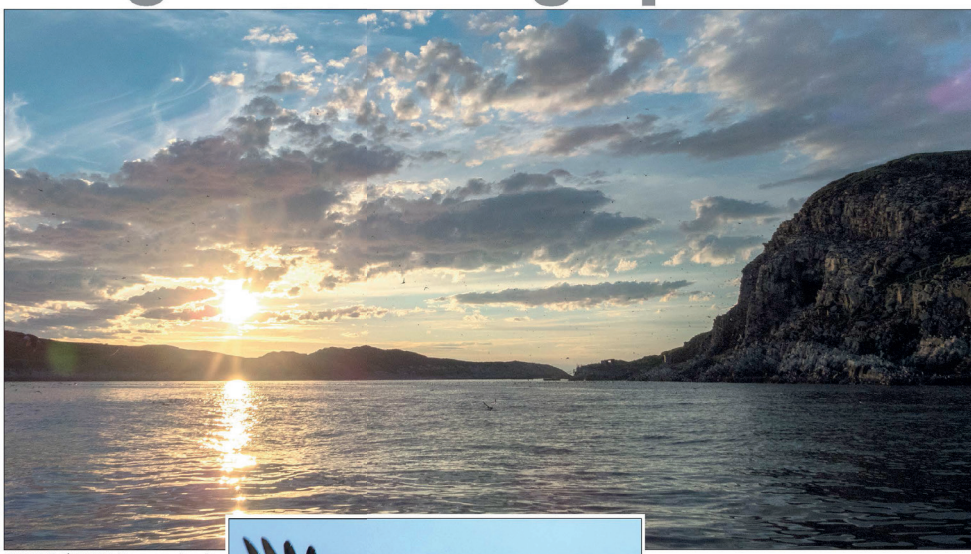
Reinøya har jo som kjent ikke så mange beboere, så det er Hornøya som har, forteller Reiertsen.

Ørn har enkelte år vært et problem på Hornøya da de fem til at fuglene flytter fra øya og unger, som da blir liggende ubeskyttet og lett kan gress av innsjøer og trær. Det siste året har ikke ørn vært noe problem, selv om vi har sett at ørn er et kjempeproblem på Reinøya. Det er blant annet nesten ikke krykkje og lomver igjen på Reinøya. Vi tror forskjellen mellom ørn-problemet på Reinøya og Hornøya skyldes at ørn holder seg unna øyene med folk.

Reinøya har jo som kjent ikke så mange beboere, så det er Hornøya som har, forteller Reiertsen.

Ørn har enkelte år vært et problem på Hornøya da de fem til at fuglene flytter fra øya og unger, som da blir liggende ubeskyttet og lett kan gress av innsjøer og trær. Det siste året har ikke ørn vært noe problem, selv om vi har sett at ørn er et kjempeproblem på Reinøya. Det er blant annet nesten ikke krykkje og lomver igjen på Reinøya. Vi tror forskjellen mellom ørn-problemet på Reinøya og Hornøya skyldes at ørn holder seg unna øyene med folk.

Reinøya har jo som kjent ikke så mange beboere, så det er Hornøya som har, forteller Reiertsen.

ØFF OG NED PÅ HORNØYA: Mens noen arter sliter er det andre som stortrives. Alle foto: Dan Tore Jørgensen

MYE ØRN: Reinøya opplever mye ørn og viser byr på store problemer der, men ikke på Hornøya som bare er et strålende område.

STORTRIVES: Lomsene stortrives og bestanden øker. I dag er det over 30 000 individer på Hornøya.

3.1.12 20. juli 2017 «Steinblokk løsnet på Hornøya»

«I juni løsnet en stor steinblokk og falt ned på plankestien på Hornøya. Området er nå sperret av og det er usikkert når stien blir åpnet for trafikk igjen. Etter det Østhavet kjenner til vil det ikke blir utført noe arbeid med å fjerne steinblokken før hekkesesongen er over. Inntil videre er området sperret av.»

3.1.13 27. juli 2017 «Sen sesong rotet til for fugleparadiset»

«Fuglene på Hornøya opplevde i år en veldig sen sesongstart. Noen arter har dermed hatt en dårlig sesong, mens andre tvert imot har gjort det strålende.»

«Positivt med sperring»

«Tidligere i år falt en stor steinblokk ned på stien, noe som gjorde at stien ble sperret for ferdsel. Dette kan ha hatt positiv virkning for fuglelivet langs stien. - Etter at steinen sperret veien har vi sett en økning i antallet lunder som sitter nært stien, og de har også begynt med «etablerings-adferd», det vil si de måler krefter for å avklare hvem som eier territoriet. Vi tror dette er et tegn på at de tar tilbake området nå som det er mindre forstyrrelser, og at de igjen ønsker å hekke her, sier Reiertsen.

Sperringen av stien ser altså ut til å ha hatt en positiv virkning på fuglelivet i det nå lukkede området. Dette selv om mange turister tar seg forbi sperringene. - Det ser ut som fuglene «tar tilbake» dette området, og at ferdselen helt tydelig har hatt en påvirkning på dem, ifølge Reiertsen. Fugleforskeren mener for øvrig at fjerning av steinblokken helst bør skje tidlig på høsten når fuglene har forlatt øya.»

Årets reiseliv:

Turismen øker og vil fortsette med det

- De aller fleste faller pladask for byen og er overrasket over hvor mye vi har her, ifølge Vardø Hotel. Det meldes også om en klar økning i turiststrømmen og man tror kurven fortsatt vil peke oppover.

En liten prat med noen av reiselsvaktørene i Vardø viser en klar økning i år. Og som forventet er det fugler, natur og heksemonument som står høyt på ønskelisten når turistene kommer.

Klar økning i år

Vardø Hotel har merket en klar økning sammenliknet med i fjor, og kan kille med 2800 overnatningsdøgn i sommermånedene juni, juli og august. Samtidig har de også merket økt konkurranse på overnatningsmarkedet.

Populære severdsigheter
Stedet har mange turistattraksjoner som Vardø Hotel, Tove Mette Antonsen.

Høye Antonsen blir de aller fleste turistene en naturover og ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen.

EN AV HOVEDATTRAKSJONENE: Stedet har mange turistattraksjoner som Vardø Hotel, Tove Mette Antonsen.

Vardø så absolutt i vinden
Maura Bartholomew, Skulpturp for Vardø Museum sier de opplever økende vandrebøker og økende interesse for byen. Biotope får mye skryt for jobben de gjør.

Østhavet sender ut ca. 12 henvendelser
men fikk bare tilbakemeldinger fra halvparten. Derfor har vi heller ikke fått en fullgod oversikt over turismen i kommunen, dessverre.

INGEN GOD OVERSIKT
Østhavet har forsøkt å spørre de fleste, om ikke alle, aktørene i Vardø, men så langt er det desverre ikke alle som har valgt å fortelle om året sommer.

DET NYE TILBUDET
Wild Varanger tilbyr tur fra 1499,- inkludert mat og drikke. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen.

AMONSTERS-EFFEKT
Yngste i Nordland opplevde en enorm turismen etter TV-serien i Hinnelands. Nå blir det spennende å se om Vardø blir en Amonsters-effekt etter NRKs trossomhusoppsett i lørdag.

POPULÆRT
Hamningberg, og ikke minst veien dit, er et populært reisemål for mange.

MEN OG MERE FUGLETURISMER
Fuglelivet i Vardø er et populært reisemål for mange.

hans læren til Norge. Samtidig forteller Tove Mette Antonsen at de har hatt gjester som aldri har vært i kommunen, og som ikke kjenner historien og naturmiljøet i Vardø. Når det gjelder Stedet har Minsneier er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen.

de, men så langt er det desverre ikke alle som har valgt å fortelle om året sommer.

DET NYE TILBUDET
Wild Varanger tilbyr tur fra 1499,- inkludert mat og drikke. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen.

AMONSTERS-EFFEKT
Yngste i Nordland opplevde en enorm turismen etter TV-serien i Hinnelands. Nå blir det spennende å se om Vardø blir en Amonsters-effekt etter NRKs trossomhusoppsett i lørdag.

POPULÆRT
Hamningberg, og ikke minst veien dit, er et populært reisemål for mange.

MEN OG MERE FUGLETURISMER
Fuglelivet i Vardø er et populært reisemål for mange.

EN AV HOVEDATTRAKSJONENE: Stedet har mange turistattraksjoner som Vardø Hotel, Tove Mette Antonsen.

Vardø så absolutt i vinden
Maura Bartholomew, Skulpturp for Vardø Museum sier de opplever økende vandrebøker og økende interesse for byen.

Østhavet sender ut ca. 12 henvendelser
men fikk bare tilbakemeldinger fra halvparten. Derfor har vi heller ikke fått en fullgod oversikt over turismen i kommunen, dessverre.

INGEN GOD OVERSIKT
Østhavet har forsøkt å spørre de fleste, om ikke alle, aktørene i Vardø, men så langt er det desverre ikke alle som har valgt å fortelle om året sommer.

DET NYE TILBUDET
Wild Varanger tilbyr tur fra 1499,- inkludert mat og drikke. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen.

AMONSTERS-EFFEKT
Yngste i Nordland opplevde en enorm turismen etter TV-serien i Hinnelands. Nå blir det spennende å se om Vardø blir en Amonsters-effekt etter NRKs trossomhusoppsett i lørdag.

POPULÆRT
Hamningberg, og ikke minst veien dit, er et populært reisemål for mange.

MEN OG MERE FUGLETURISMER
Fuglelivet i Vardø er et populært reisemål for mange.

Vardø så absolutt i vinden
Maura Bartholomew, Skulpturp for Vardø Museum sier de opplever økende vandrebøker og økende interesse for byen.

Østhavet sender ut ca. 12 henvendelser
men fikk bare tilbakemeldinger fra halvparten. Derfor har vi heller ikke fått en fullgod oversikt over turismen i kommunen, dessverre.

INGEN GOD OVERSIKT
Østhavet har forsøkt å spørre de fleste, om ikke alle, aktørene i Vardø, men så langt er det desverre ikke alle som har valgt å fortelle om året sommer.

DET NYE TILBUDET
Wild Varanger tilbyr tur fra 1499,- inkludert mat og drikke. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen.

AMONSTERS-EFFEKT
Yngste i Nordland opplevde en enorm turismen etter TV-serien i Hinnelands. Nå blir det spennende å se om Vardø blir en Amonsters-effekt etter NRKs trossomhusoppsett i lørdag.

POPULÆRT
Hamningberg, og ikke minst veien dit, er et populært reisemål for mange.

MEN OG MERE FUGLETURISMER
Fuglelivet i Vardø er et populært reisemål for mange.

Vardø så absolutt i vinden
Maura Bartholomew, Skulpturp for Vardø Museum sier de opplever økende vandrebøker og økende interesse for byen.

Østhavet sender ut ca. 12 henvendelser
men fikk bare tilbakemeldinger fra halvparten. Derfor har vi heller ikke fått en fullgod oversikt over turismen i kommunen, dessverre.

INGEN GOD OVERSIKT
Østhavet har forsøkt å spørre de fleste, om ikke alle, aktørene i Vardø, men så langt er det desverre ikke alle som har valgt å fortelle om året sommer.

DET NYE TILBUDET
Wild Varanger tilbyr tur fra 1499,- inkludert mat og drikke. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen.

AMONSTERS-EFFEKT
Yngste i Nordland opplevde en enorm turismen etter TV-serien i Hinnelands. Nå blir det spennende å se om Vardø blir en Amonsters-effekt etter NRKs trossomhusoppsett i lørdag.

POPULÆRT
Hamningberg, og ikke minst veien dit, er et populært reisemål for mange.

MEN OG MERE FUGLETURISMER
Fuglelivet i Vardø er et populært reisemål for mange.

Vardø så absolutt i vinden
Maura Bartholomew, Skulpturp for Vardø Museum sier de opplever økende vandrebøker og økende interesse for byen.

Østhavet sender ut ca. 12 henvendelser
men fikk bare tilbakemeldinger fra halvparten. Derfor har vi heller ikke fått en fullgod oversikt over turismen i kommunen, dessverre.

INGEN GOD OVERSIKT
Østhavet har forsøkt å spørre de fleste, om ikke alle, aktørene i Vardø, men så langt er det desverre ikke alle som har valgt å fortelle om året sommer.

DET NYE TILBUDET
Wild Varanger tilbyr tur fra 1499,- inkludert mat og drikke. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen.

AMONSTERS-EFFEKT
Yngste i Nordland opplevde en enorm turismen etter TV-serien i Hinnelands. Nå blir det spennende å se om Vardø blir en Amonsters-effekt etter NRKs trossomhusoppsett i lørdag.

POPULÆRT
Hamningberg, og ikke minst veien dit, er et populært reisemål for mange.

MEN OG MERE FUGLETURISMER
Fuglelivet i Vardø er et populært reisemål for mange.

Vardø så absolutt i vinden
Maura Bartholomew, Skulpturp for Vardø Museum sier de opplever økende vandrebøker og økende interesse for byen.

Østhavet sender ut ca. 12 henvendelser
men fikk bare tilbakemeldinger fra halvparten. Derfor har vi heller ikke fått en fullgod oversikt over turismen i kommunen, dessverre.

INGEN GOD OVERSIKT
Østhavet har forsøkt å spørre de fleste, om ikke alle, aktørene i Vardø, men så langt er det desverre ikke alle som har valgt å fortelle om året sommer.

DET NYE TILBUDET
Wild Varanger tilbyr tur fra 1499,- inkludert mat og drikke. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen.

AMONSTERS-EFFEKT
Yngste i Nordland opplevde en enorm turismen etter TV-serien i Hinnelands. Nå blir det spennende å se om Vardø blir en Amonsters-effekt etter NRKs trossomhusoppsett i lørdag.

POPULÆRT
Hamningberg, og ikke minst veien dit, er et populært reisemål for mange.

MEN OG MERE FUGLETURISMER
Fuglelivet i Vardø er et populært reisemål for mange.

Vardø så absolutt i vinden
Maura Bartholomew, Skulpturp for Vardø Museum sier de opplever økende vandrebøker og økende interesse for byen.

Østhavet sender ut ca. 12 henvendelser
men fikk bare tilbakemeldinger fra halvparten. Derfor har vi heller ikke fått en fullgod oversikt over turismen i kommunen, dessverre.

INGEN GOD OVERSIKT
Østhavet har forsøkt å spørre de fleste, om ikke alle, aktørene i Vardø, men så langt er det desverre ikke alle som har valgt å fortelle om året sommer.

DET NYE TILBUDET
Wild Varanger tilbyr tur fra 1499,- inkludert mat og drikke. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen. Det er et klart ønske om å se og lære mer om byen.

AMONSTERS-EFFEKT
Yngste i Nordland opplevde en enorm turismen etter TV-serien i Hinnelands. Nå blir det spennende å se om Vardø blir en Amonsters-effekt etter NRKs trossomhusoppsett i lørdag.

POPULÆRT
Hamningberg, og ikke minst veien dit, er et populært reisemål for mange.

3.1.15 19. oktober 2017 «Fare for neste års turistsesong på Hornøya»

«Stor rasfare på stien gjør at store deler av det mest attraktive området på Hornøya er sperret av. Når det blir gjort utbedringer er foreløpig usikkert. I verste fall står 2018-sesongen i fare for en av verdens beste fugledestinasjoner. Geologer har nå undersøkt fjellsiden på Hornøya og konkludert med stor rasfare på flere steder. Dette har resultert i avsperring av betydelige deler av stien. Hva som skal skje videre avhenger av en rapport fra Multiconsult.»

The image shows a newspaper page with a main headline "Fare for neste års turistsesong på Hornøya" and several articles. The page includes a large photo of a rocky coastline with a boat and a person, and a smaller photo of a person walking on a path. The text discusses the safety concerns on Hornøya and the impact on the tourism season.

Maria Hannus ved Multiconsult i Tromsø sier rapporten vil være klar i løpet av et par uker.

Deretter vil det være opp til Fylkesmannen hva som skal gjøres. Hannus tror flytting av stien er eneste løsning ettersom sikringsarbeid og eventuelt splyng av fjellet ikke er aktuelt.

Arne Petter Sarre fra Statens Naturoppsyn i Varanger (SNO) er enig med disse konklusjonene, men avventer rapporten før han vil si noe om hvilket tiltak, av flere som vurderes nå, SNO vil anbefale til Fylkesmannen. Flytting av stien betyr at den trekkes ned mot fjæra og dermed bort fra rasfaren.

Miljøverndirektør, Bente Christiansen, hos Fylkesmannen i Finnmark sier det viktigste er at Hornøya skal være et sikkert sted å besøke. Også de ventur på rapporten før de kan ta en avgjørelse for hvilke tiltak som skal gjøres. Deretter må de søke direktoratet om midler, for så å gå i gang med arbeidet. Christiansen sier at vanligvis er årets budsjett allerede bundet opp, og at man kan risikere at utbedringsprosjektet må komme under neste års budsjett.

Da blir midlene normalt tildelt i mars. Altså etter selve arbeidet må være ferdig. Christiansen håper likevel det finnes muligheter for å få midler til å kunne komme i gang tidligere.

Tormod Amundsen, Biotope, (framme til venstre) har bidratt til at Hornøya har blitt kjent ute i verden. Alltid full av energi, som blant annet brukes på sosiale medier og utallige reiser i inn- og utland. Foto: Bjørn Frantzen

3.1.16 23. november 2017 «NHO skarpt ut mot at havna og boligselskapet konkurrerer med private aktører»

Næringslivets hovedorganisasjon (NHO) har sendt brev til Vardø kommune, der organisasjonen har reagert på at kommunen i regi av Vardø bolig og eiendomsselskap og Vardø havn KF, driver forretningsvirksomhet i konkurranse med private aktører. Saken kom opp som spørsmål i bystyret.»

«Ikke kommunal oppgave»

«Det fremkommer at NHO Finnmark er sterkt kritisk til denne virksomheten hvor et kommunalt selskap og et kommunalt foretak er sterkt involvert, og skriver blant annet følgende i brev datert den 3. august 2017: «Det må være klinkende klart at næringsvirksomhet av typen utleievirksomhet av boliger til turister, eller persontransport med båt i regi av Vardø Havn KF, ikke er kommunale oppgaver». NHO Finnmark krever at denne typen næringsvirksomhet opphører. Vardø Kommune gis en måned til å ta stilling til dette kravet. Vi presiserer i denne sammenheng at skulle denne typen virksomhet ikke opphøre, så vil vi forfølge saken videre.»

«God dialog om Hornøya»

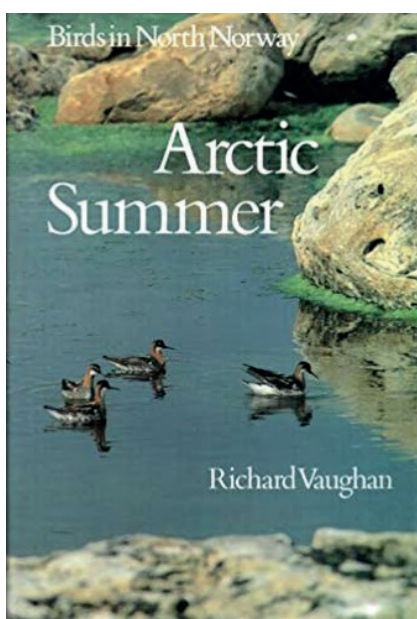
«Ordfører Robert Jensen forholder seg til at virksomheten drives innenfor lovlige former, og viser til at bystyret behandlet saken i juni. Bystyret tok da saken til orientering, og bystyret henvendte seg muntlig til Vardø havn om at havna fører et særskilt regnskap for virksomheten knyttet til turisme og persontransport til Hornøya. Ordfører Robert Jensen har videre vært i en god dialog med hovedaksjonæren i aktøren Wild Varanger der de er enige om å finne frem til gode løsninger for fremtiden, og sørge for at det han kaller for «negativ medieoppmerksomhet» ikke gjentas. Dersom NHO gjør alvor av saken med rettslige skritt, vil det være naturlig at saken kommer til bystyret på et tidspunkt, svarte ordfører.»

3.2 Noen betraktninger knyttet til avisoppslagene i «Østhavet»

Det er flott med mange oppslag i lokalavisa rundt Hornøya som turistattraksjon. Inntrykket for en som kommer utenfra er at få av lokalbefolkningen i Vardø har vært på Hornøya. Gjennom mange oppslag i lokalavisa bidrar dette til å skape mer engasjement og forhåpentligvis et positivt eierskap til Hornøya. Dersom Hornøya skal bli en superattraksjon for Øst-Finnmark, er det viktig at lokalbefolkningen har kunnskap om Hornøya og gjennom egne positive opplevelser bidrar til å være lokale ambassadører som turistene møter i gatene i Vardø.

Nedenfor kommenteres noen viktige tema som lokalavisa tar opp. Kommentarene står for forfatterens regning. Noe av hensikten med denne gjennomgangen er å få fram forskjellen på hva man sier og hva man gjør.

«**Hornøya er en noe helt spesielt**» (Østhavet 6. april 2016)

Dette er en helt riktig observasjon som fuglekikkere i utlandet allerede på 1970-tallet hadde fått med seg gjennom boka «Arctic Summer» av Richard Vaughan. Fra 90-tallet har finske turselskaper brakt fuglekikkere og naturinteresserte til Varanger. Det er disse vi har å takke for den tidlige langsiktige promoteringsjobben som er gjort. Varangerhalvøya med Pasvik er det som omtales. Hornøya er et viktig punkt i dette geografiske området. Da er det viktig å få med seg at Hornøya hører med i et større geografisk bilde og ikke er en «Vardøgreie».

«**Det vil komme flere turister – er vi forberedt?**»

(Østhavet 6. april 2016)

BBC sier at man kan regne med at mellom 6000–8000 turister vil komme på bakgrunn av de opptakene de har gjort. Lokalavisa viser til «Himmelblå-fellen» hvor flere tusen turister ville besøke Sør-Helgeland etter å ha sett TV-serien «Himmelblå». Turistene ble møtt av et sted som var helt uforberedt. Mangel på kafeer, offentlige toaletter og guider ga mange dårlig opplevelser.

Varanger er ikke helt uforberedt. Flere entusiastiske bedrifter har jobbet hardt i flere år med tanke på å tilrettelegge for at flere turister skal komme for å oppleve natur og kultur. Det har blitt noen flere senger tilgjengelig, men ikke mange og få av høy kvalitet. Flere satser også på mat. Den generelle infrastrukturen med tilgang på offentlige toaletter er det nesten ikke gjort noe med. Mangelen på gode guider er helt kritisk. Utfordringen til Varanger er å tenke helhetlig og å løse utfordringene sammen. Vardø går i motsatt retning med å satse på lokale løsninger ved at Vardø Nye Næringsforening isolerer seg og skal gjøre alt alene. Trodde du denne tankegangen var skrotet for en tid tilbake? Man brukte flere år på å etablere Visit Varanger og Vardømiljøet var også engasjert i denne etableringen. Plutselig trakk Vardømiljøet seg ut. Det ville vært spennende å få vite hva som ligger bak. Det er opplagt at ikke alle er lojale og at flere hester ris samtidig.

«**Nektet tur til Hornøya**», «**Ulovlig å legge til flytebrygga**» (Østhavet 10. august 2016)

En lokal fotograf som skulle til Hornøya for å ta bilder ble forbannet fordi Vardø havn KF nektet Wild Varanger å legge til ved flytebrygga. Inntil Wild Varanger startet opp sin bedrift i 2016 var ikke flytebrygga noe tema. Nå er det slik at Vardø havn KF eier flytebrygga, og det er vel ikke urimelig at eieren av ei brygge råder over bruken av brygga. Jeg skjønner ikke helt problemet med ilandstigning da det er lov å sette folk på land i hele fredningsperioden alle andre steder enn på flytebrygga. Wild Varanger disponerer en RIB som burde ha gode forutsetninger for både å sette i land og å plukke opp folk utenfor ei brygge.

Arnt E. Jensen, eier og båtfører i Wild Varanger, sier at de vil frakte turister til øya med egen båt, uavhengig av hva havnesjefen sier. Kanskje jeg har oppfattet dette feil, men det ser ut for meg som om Jensen ser det slik at siden det er et kommunalt foretak som eier flytebrygga, så kan han bruke den han også, helst slik som det passer best for ham. Når Oslo kommune har opprettet trikke- og busstjenester er det forventet at passasjerene betaler for å ta trikken eller bussen. De som bruker trikken og bussen lærer seg rutetidene slik at de vet når de får transport. Er man misfornøyd med rutetidene, tar man det opp med transportselskapet. Anbefaler Jensen å gå i dialog med Vardø havn KF slik at hans kunder som vil til Hornøya får et tilbud kundene blir tilfredse med.

Wild Varanger planlegger å gå i gang med guidede turer på Hornøya.

Generelt er det et stort behov for gode naturguider i hele Varangerområdet. Arctic Tourist i Båtsfjord er et eksempel på et selskap som på kort tid laget et godt og attraktivt flytende fotoskjul som fungerer og som kundene vil ha. BIRK i Pasvik og Arntzen Arctic Adventure i Vestre Jakobselv har i flere år jobbet med å utvikle tilrettelagte opplevelsesprodukter hvor fugler er viktige elementer. Andre gode eksempler er Edgar Olsens satsing på havfisketurisme, særlig rettet mot det finske markedet og Barents Safari i Kirkenes som har flere enkle naturopplevelsesprodukter. Den som driver størst med fugleturisme i Finnmark er Olas Birdsafari i Gjesvær, som med to båter tar mer enn 10 000 turister på guidet båttur til Gjesværstappan. Vardø havn KF med rundt 2000 passasjerer har litt igjen før de tar inn på Olas Birdsafari.

Forslaget om et tilrettelagt guidetilbud på Hornøya er et utmerket forslag. Guiding bør skje på to nivå. Alle som besøker Hornøya bør gjennom en standardisert kort seanse når de anløper Hornøya hvor regelverket for ferdsel, generelt om Hornøya og annen atferd blir presentert. I tillegg til dette er det flott at et selskap som Wild Varanger vil gi egne tilrettelagte guida tilbud på Hornøya. Guida tilbud som rettes inn dirkete på gjestenes ønsker høyner eksklusiviteten på Hornøya. Det er ønskelig at flere selskap gjør dette.

«Øremerkede midler til infrastrukturen på Hornøya» (Østhavet 10. august 2016)

Wild Varanger ønsker at de besøkende skal bidra til opprettelse av og vedlikehold av stier, trapper med mere. Jeg vil gjerne dra dette litt lengre. Turistene bør betale en pris for besøket som dekker transport til og fra, all infrastruktur som er laget for turistene (flytebrygge, vindskjul, sti, toaletter, trapper og annet) og vedlikeholdet av denne. I tillegg gjerne litt til for forskning på turismens påvirkning på naturmiljøet. Da nærmer vi oss en slags «bærekraftig turisme». Uten at vi har regnet på dette, er det kanskje slik i dag at det offentlige subsidierer turismen på Hornøya.

«Ønsker tettere samarbeid i turistnæringen» (Østhavet 20. september 2016)

Ordfører i Vardø, Robert Jensen, maner til tettere samarbeid i turistnæringen. Et utsagn som vi støtter på det sterkeste. Biotope ønsker å opprette og drifte Visit Vardø. Råd fra Biotope lyttes til i Vardø. Biotope har samtidig også deltatt i etableringen av Visit Varanger som har som formål å promotere turisme til hele Varangerområdet. Som tidligere sagt er det et mål at promoteringsselskapene bør dekke så store regioner som mulig. Varanger er lite. Vardø enda mindre. Ekstra uryddig blir det når Biotope, som er et arkitekt- og konsulentfirma, men ikke en turoperatør, ser ut til å resultere i at bedriftene i Vardø ikke vil være med i Visit Varanger, men sitte på egen tue og organisere alt selv. Fra mitt ståsted gagnar ikke dette Varanger som region.

«Veien videre for Hornøya» (Østhavet 25. januar 2017)

Fylkesmannens miljøvernnavdeling kalte inn til et møte i Vardø 19. januar om Hornøya hvor samarbeid var tema, med bakgrunn i uenighet om båttransport til Hornøya og tilretteleggingen i andre sammenhenger også. På mange måter et historisk møte da forskningen (de som først er eier av ny kunnskap), forvaltningen (som passer på at lover og regler følges) og turistindustrien (de som skal skape lokalt næringsliv utav naturen – i denne sammenhengen Hornøya) er samlet med det formål å nedsette et rådgivende utvalg med formål å foreslå god forvaltning av Hornøya. Det ble bestemt at utvalget (Hornøyarådet) skulle opprettes og at Visit Varanger tar sekretariatsfunksjonen. Fra turistnæringen ble det enighet om at følgende aktører skulle sitte i rådet: Visit Varanger, Nye Vardø Næringsforening og Vardø havn.

Tormod Amundsen fra Biotope sier i møtet at han er av den klare oppfatningen at samarbeid og dialog er veien å gå videre for en best mulig forvaltning av Hornøya. I virkeligheten gjør Amundsen det stikk motsatte. Amundsen gjør alt han kan for å motarbeide Visit Varanger som har som formål å promotere hele Varangerregionen. Hva er motivet?

«Turismen øker og vil fortsette med det» (Østhavet 28. september 2017)

Vardø hotell viser til at de fortsatt har vekst og tror på at det vil fortsette i de neste årene også. Flere nye etableringer av sengeplasser i Vardø gjør at en også merker konkurransen på overnattingsmarkedet.

Østhavet tok kontakt med turistbedriftene i Vardø for å få en oversikt over hvordan sommeren 2017 hadde vært. Bare halvparten valgte å svare, og avisa fikk ikke et helhetlig inntrykk av hvordan turismen i Vardø fungerer. Vi har tro på at gjennomsiktighet er bra for å utvikle turismen videre. Særlig gjelder dette prosjekter av typen festivaler. I Vardø arrangeres årlig «Gullfest» av Biotope. Et flott initiativ som bør sikres et varig liv. At en bedrift eller enkeltperson alene er ansvarlig for en festival er ikke uvanlig i startfasen. Når festivalen har gått noen år er det vanlig at den går over i en ny fase hvor et eget selskap med mange eiere overtar ansvaret for festivalen. Varanger Arctic Kite Enduro - VAKE - er verdens hardeste kitekonkurranse på snø. Den foregår på Varangerhalvøya i mars/april hvert år. VAKE ble i starten drevet av entusiaster, nå av et selskap hvor entusiastene leies inn. Gullfest bør gjøre det samme.

3.3 Hornøya i regionavisa «Finnmarken»

Mange av de samme problemstillingene som er diskutert i «Østhavet», kom også opp i «Finnmarken». Forfatterens kommentarer blir derfor kortere og blir skrevet rett etter selve artikkelen, merket med «Forfatteren».

3.3.1 23. mai 2015 «Fuglene kan ikke ruge der mer»

«Opptil 5.000 liter dieselolje kan ha lekket ut på Hornøya. Drivstoffet har rent som en bekk nedover, først på frossen mark og deretter har det sunket ned i grunnen. Det har rent 30–40 meter fra selve fyret, forklarer Sarre og fortsetter:

– Hvis dette hadde rent over og inn i fuglebergene så hadde det betydd døden for fuglene. Men det er mange andre fugler som hekker på øya, både måser og gås og flere andre, sjeldne fugler. De ruger i området, og kan ikke ruge der nå mer. Lekkasjen er jo også en forgiftning av selve vegetasjonen på øya, her må de antakeligvis fjerne all massen da grastorv suger drivstoffet godt opp.

4 NYHET
NYHETER
 Tips oss!
 Telefon: 70 99 99 99 E-post: desk@finnmarken.no

Flere tusen liter olje kan ha lekket i sjøfuglreservatet: - Fuglene kan ikke ruge der mer

OPPTIL 5.000 LITER DIESELOLJE kan ha lekket ut på Hornøya, skriver Finnmarken. Drivstoffet har rent som en bekk nedover, først på frossen mark og deretter har det sunket ned i grunnen. Det har rent 30–40 meter fra selve fyret, forklarer Sarre og fortsetter:

– Hvis dette hadde rent over og inn i fuglebergene så hadde det betydd døden for fuglene. Men det er mange andre fugler som hekker på øya, både måser og gås og flere andre, sjeldne fugler. De ruger i området, og kan ikke ruge der nå mer. Lekkasjen er jo også en forgiftning av selve vegetasjonen på øya, her må de antakeligvis fjerne all massen da grastorv suger drivstoffet godt opp.

Røde Kors på torget

ARMENIA ...

SKOLEN ...

STAD ...

NYHET 5

Dette er jo en av de mest omtalte og viktige naturreservatene som folk kan besøke. Uansett hvor det er så er det trassig at det skal renne ut så mye drivstoff, sier Arne Petter Sarre i Statens naturoppsyn. Det var i forrige uke at han oppdaget at en av to drivstofftanker ved Hornøya fyr hadde lekket. Han regner med at det må ha rent ut drivstoff i sjøfuglreservatet i hele vinter.

– Beklager

Arve Andersen, avdelingsjef for plan og kystforvaltningsavdelinga i Kystverket, bekrefter lekkasjen. – Vi hadde folk der nå på tirsdag i forbindelse med noe annet, da oppdaget de en sterk diesellukt, forteller Andersen og forklarer at dette er veldig uheldig både for Kystverket og reservatet.

– Dette er en kjedelig sak for Kystverket, vi skal sikre at Norges havner er rene og må bare beklage at dette har skjedd. Det er full hekkesesong på Hornøya nå, ikke akkurat der vi har tanker, men det påvirker nok fuglene der likevel.

Kystverket har nylig vært innom en anbudsrunde for å få et nytt anlegg på plass på Hornøya.

For å møte kravene for slike anlegg må de blant annet ha et søkk som samler opp olje fra eventuelle lekkasjer slik at det ikke sprer seg ut over vegetasjonen.

– Det er flere slike stasjoner som skal skiftes ut i år, og blant annet anlegget i Vardø ligger i

Kystverkets planer. Da skiftes også drivstofftankene ut, sier Andersen.»

Forfatteren – Det er mer enn flaut at nettopp Kystverket gjør denne tabben som er ansvarlig for det marine oljevernet. Tankene er skiftet ut, basseng rundt tanken er bygget som skal samle opp et nytt utslipp og forurenset jord fjernet. Dette skal ikke skje igjen HER!»

Informasjon fra Kystverket (referanse 17)

Diesel-lekkasje på Vardø fyrstasjon ble oppdaget 2.juni 2015. Lekkasjen ble stoppet, og Kystverket tok ut jordprøver på områder der det ble observert gul og skadet vegetasjon (prøvetaking 2.juni og 20.august 2015). Synlig forurensede masser i delområde 2 ble fjernet høsten 2015.

Forurensede masser på det flate området mot nord, samt øst for fyrstasjonen, ble lagt i storesekker og lagret på tett presenning og tildekket med tett presenning. Massene ble lagret slik inntil hekkesesongen var over og massene kunne flys bort fra øya.

Før videre graving i de to gropene nord for fyret var det nødvendig å fjerne dieselholdig vann. På grunn av relativt store mengder vann, ble det ansett som lite hensiktsmessig å frakte grunnvann med helikopter inn til land, og det ble vurdert mulige løsninger for håndtering av vannet ute på Hornøya.

I forbindelse med istandsetting av området ble det satt ned en brønn for mulig pumping og håndtering av dieselholdig vann.

Mellomlager av oppgravde dieselholdige masser. Foto: Rambøll

Istandsetting av området

Gravegropene er gjenfylt med puk som ble fraktet ut i returlaster da forurensede masser ble fløyet inn til Vardø. Overflatene er videre tildekt med masser fra grøfterenski langs veien som går fra kaia og opp til fyrstasjonen på østsiden av Hornøya. Massene er stedeigne, og er ifølge opplysninger fra Kystverket av samme karakter som øvrige masser ved fyrstasjonen. Bruk av stedeigne masser medfører ikke fare for å tilføre fremmede arter til Hornøya, og gjenbruk på området vil medføre mindre behov for transport av masser med helikopter til og fra øya (17).

3.3.2 26. juni 2015 «Vi må forberede oss på rushtrafikk – Både BBC og NRK skal filme på Hornøya»

«Om halvannen uke går BBC i gang med filming på Hornøya, og NRK forbereder seg på dokumentering av en hel sesong i fuglefjellet. Gull verdt, mener reiselivsaktører.

– Vi brettet opp ermene etter Snøballkrigen, men nå må vi brette dem opp enda mer. Det sier Tor Emil Sivertsen, kokk på Vardø hotell og eier av bedriften Varanger Meny As. 4. juli setter BBC i gang med filming på Hornøya, og planen er at resultatet skal sendes på britisk fjernsyn i 2017. Samtidig planlegger NRKs Ut i naturen-redaksjon en produksjon fra øya, der man vil få innblikk i livet i fuglefjellet.

FINNMARKEN FREDAG 26. JUNI 2015 NYHET 11

BLIR VERDENSKENT: Lundefuglen vil bli spredd ut over hele verden gjennom BBC-produksjonen.

SKAL GUIDE: Johnny Fisk er ny vikar i Biotope, og skal bistå BBC under filmingen. FOTO: BIOTOPE

VIL BLI RUSH: Tor Emil Sivertsen ber hele Varanger forberede seg på storinnrykk.

TETT PÅ: Polarlomvnen er en av stjernene på Hornøya. FOTO: BIOTOPE

■ Både BBC og NRK skal filme på Hornøya: – Vi må forberede oss på rushtrafikk

Om halvannen uke går BBC i gang med filming på Hornøya, og NRK forbereder seg på dokumentering av en hel sesong i fuglefjellet. Gull verdt, mener reiselivsaktører.

ANNIKEN RENSLO SANDVIK
ars@finnmarken.no

WARDØ: – Vi brettet opp ermene etter Snøballkrigen, men nå må vi brette dem opp enda mer.

Det sier Tor Emil Sivertsen, kokk på Vardø hotell og eier av bedriften Varanger Meny As. 4. juli setter BBC i gang med filming på Hornøya, og planen er at resultatet skal sendes på britisk fjernsyn i 2017. Samtidig planlegger NRKs Ut i naturen-redaksjon en produksjon fra øya, der man vil få innblikk i livet i fuglefjellet.

Forberedt på trafikk

Tor Emil Sivertsen kan allerede nå fortelle om gode sesonger, og mange fugleinteresserte gjester, men tror hele Varanger må forberede seg på et større innrykk etter at disse programmene har sett dagens lys.

– Det skjer flere ting nå som setter Vardø og Varanger på kartet, og dette er en unik sjanse for hele turistnæringen i Varanger. Nå må vi ha et felles mål og gjøre noe bra, for i 2017 vil det bli trafikkork i rundkjøringen i Varangebotn, sier han.

Arkitekt- og fuglekikkerfirmaet Biotope har fått i oppdrag å bistå BBC når filmingen starter i juli. Den jobben har den verdenskjente fugleillustratoren Johnny Fisk fått, for han er nå vikar i vardefirmaet.

Ordentlig produksjon

Daglig leder Tormod Amundsen er også begeistret for prosjektene.

– Vi vet jo ikke hvordan produksjonen blir til slutt, men det vi vet er at når BBC gjør noe, så gir de det ordentlig, og det har et enormt publikum. Dette er fantastiske nyheter for oss, sier han.

Han mener også at man nå må ruste seg for større besøkstrøm. Selv holder han på med å utvikle Hornøya som besøksmål – blant annet med nettside og fuglekikker-skjul på Hasselnes i Vardø, med utsikt til Hornøya.

– Hornøya må promoteres for man kommer dit, både på nett og på land, sier han.

Utviklingsarbeidet skjer i regi av Vardø næringsforening, ledet av Biotope, og med støtte fra fylkeskommunen.

SKAL FILMES: Første filmtteam kommer allerede 4. juli, og da skal de dokumentere fuglelivet fra sjøen og under vann. FOTO: BIOTOPE

– Det skjer flere ting nå som setter Vardø og Varanger på kartet, og dette er en unik sjanse for hele turistnæringen i Varanger. Nå må vi ha et felles mål og gjøre noe bra, for i 2017 vil det bli trafikkork i rundkjøringen i Varangerbotn, sier han. Arkitekt- og fuglekikkerfirmaet Biotope har fått i oppdrag å bistå BBC når filmingen starter i juli. Daglig leder Tormod Amundsen er også begeistret for prosjektene. Han mener også at man nå må ruste seg for større besøksstrøm. Selv holder han på med å utvikle Hornøya som besøksmål – blant annet med nettside og fuglekikkerskjul på Hasselnes i Vardø, med utsikt til Hornøya. Hornøya må promoteres før man kommer dit, både på nett og på land, sier han.

Utviklingsarbeidet skjer i regi av Vardø næringsforening, ledet av Biotope, og med støtte fra fylkeskommunen».

Forfatteren – vi er alle begeistret over at NRK og BBC gjør store satsinger på Hornøya. Bedre blir det ikke. Biotope fikk nettstedet «hornoya.com» opp å stå før NRK sin sakte-TV-sendinger startet. Flott design og bra innhold. Nyhetsdelen i «hornoya.com» fungerer imidlertid ikke som nyheter for Hornøya. Her ligger Biotope sin Twitterkonto for fuglelivet i Finnmark, samt Biotopes salgs- og reiseinformasjon for besøkende til Varanger. Disse to informasjonsproduktene er fine. På «hornoya.com» sin nyhetsside forventer jeg imidlertid nyheter om Hornøya.

Klart for storinnrykk

Bare dager før NRK starter direktesendingen fra Hornøya, lanserer Biotope en ny nettside om fuglefjellet. Slik skal enda flere besøkende lokkes til Vardø.

ANNIKEN RENSLØ SANDVIK
arsig@finnmarken.no

WARDØ. – Vardø må ta tak i det potensialet som fins på Hornøya. Og da er det viktig at folk får rett informasjon.

Det sier Tormod Amundsen, fuglekikker, arkitekt og daglig leder i Biotope AS. Selskapet står bak utformingen av den nye nettsiden hornoya.com, der målet er å informere om artslivet i fuglefjellet, hvordan man kan besøke det, og hvilke regler man må følge når man er der. Lanseringen skjer bare dager før NRK starter minutt-for-minutt-sendingen fra øya fredag.

– Det er klart at vi har tenkt litt på tingen. Vi får mange spørsmål allerede, det tar mer og mer av. Nå kan de få svar på spørsmålene her. Når de googler Hornøya, kommer de til informasjon som vi styrer, sier Amundsen.

Styrker næringslivet

Nettsiden er en del av et omfattende Hornøya-prosjekt, som har pågått i flere år. Mens Biotope i stor grad har stått for utføringen, er det Vardø næringsforening som er prosjektleder. For leder Heidi Kvernevik har det vært viktig å styrke det eksisterende næringslivet i Vardø.

– Og det gjelder ikke bare Vardø, men hele Varanger. Vi legger et grunnlag for næringsliv i regionen som er bærekraftig, sier hun.

Igen handler det om å se potensialet i de artene som lever i Varanger, noe flere og flere har fått øynene opp for de siste årene.

– Det gir oss nyetableringer i næringslivet, og det styrker det eksisterende, både innen restaurant og overnatting. De trenger flere bein å stå på. For noen år siden var Vardø hotell stengt i lavsesongen, men nå har de ikke lavsesong lenger, sier Kvernevik.

– Det er snakk om å utvikle prosjektet på Hornøya. Vi kan tenke oss flere skjul, men det er vi ikke helt i havn med. Også ønsker vi oss overnattingstilbud på Hornøya, det jobber vi

TREKKER MANGE: Hornøya er allerede godt besøkt av fuglekikkere. Nå som både NRK og BBC lager TV fra fuglefjellet, vil det antakelig komme enda flere.

TREKKPLASTER: Lomviken er en av fuglene som trekker folk til Hornøya.

også med, sier hun.

I dag er det mulig å overnatte på fyrst på toppen av øya. Her er det kystverket som er eier. Samtidig har Fylkesmannen et forvaltningsansvar for øya, som er underlagt vernebestemmelser.

– Det er mange som skal snakke sammen. Men det har gått veldig bra, sier Kvernevik.

Vil nå ut til mange

Og fredag starter altså NRKs direktesending fra fuglefjellet. Det er starten på fem uker der livet på øya kan følges døgnet rundt på nett gjennom 15 fjernstyrte kamærer som er montert fast i fjellet. Fra neste uke blir det fem ukentlige tv-sendinger på NRK 2, og én gang i uka blir det høydepunkter og reportasjer på NRK 1. Seintre vil også BBC følge på med egen produksjon. På dette viset når livet i fuglefjellet ut til millioner av TV-seere, og da er det viktig

FUGL PÅ HORNØYA

- Hornøya har en av Norges største sjøfuglkolonier.
- Totalt bor det omtrent 80.000 fugl i fjellet.
- Dette inkluderer 7.800 lundefuglpar og 500 par av den sjeldne polarlammen.
- I tillegg er alke, lomvi, krykkje, polarmåke, storskarv, teist og toppekjorv blant artene som lever på øya.
- Hornøya har status som naturreservat, og besøkende må holde seg innenfor bestemte områder under hekketiden. Det er også forbudt å plukke planter på øya.

TILRETTELACT: Biotope har gjort en stor jobb for å gjøre Hornøya mer besøksvennlig for fuglekikkere. Dette skjulet er et av tiltakene.

-50%
kjells markiser på motor og fjernkontroll
KVALITET, PERSONER, SKRIBEN, INNOVASJON ved kjøp av solskjerming innen 30.06.
GRATIS betaling/tilbud: 815 00 570 - kjellsmarkiser.no

ALT I REINKJØTT
Apotekstider: Tirsdag - Fredag 10-17
Lørdag 10-15
Velkommen innom!
Ingers Delikatesser
Nuorgam

Sainsman
1975
Nuorgam +358 460 396 318
www.sainsman.fi
Du finner oss på Facebook

Eksempler på dette er oppryddingen etter oljesølet fra tankanlegget på fyret i 2015, hva skjer etter steinraset som blokkerte stien, hva anbefaler Hornøyarrådet og resultater fra forskningen på Hornøya og fra miljøforvaltningen, tilbud fra reiselivsbedrifter som gir guida turer til Hornøya, fotoworkshop, m.m.

Hinas-sjef skal bo sørpå

Vil ha større Vadsø-kontor

SIDE 4

Sommerliv:

Blir rørt av skryt fra alle turistene

SIDE 12 OG 13

LØVNS EKSPERTEN

Vaktlf. 45 51 17 62

118 72 50 30 • www.norwegian.no

Oslo • 19. juli 2016

Finnmarken

TIRSDAG 12. JULI 2016 • NR. 157 • 118. ÅRGANG • LØSSALG KR. 30,-

ifinnmark.no

Har hatt flere nestenulykker ved Hornøya:

Frykter turiststrøm kan gi problemer

Fjere ganger har det ligget andre båter ved Vardo Havns brygge på Hornøya. Det gir farlige situasjoner når havnebåten kommer. Havnesjef Ingvald Erikson vil nå ha dialog om hvordan man skal håndtere det alle tror blir en økende besøkstrøm til øya. SIDE 6 OG 7

6 NYHET

TIRSDAG 12. JULI 2016 FINNMARKEN

FINNMARKEN TIRSDAG 12. JULI 2016

NYHET 7

Har allerede hatt flere nestenulykker ved brygga på Hornøya:

FRAKTER MANGE: Det er Vardo Horn som har ansvaret for å frakte besøkende til Hornøya. Havnesjef Ingvald Erikson har ansvaret for å sikre at det er trygt å besøke øya. Her er det allerede vært to nestenulykker ved brygga på Hornøya. ALLE FOTO: ANNIKEN RENSLIS SANDVIK

Vil være føre var før turistboom

Denne sesongen har havnevesenet i Vardo opplevd flere nestenulykker ved flytebrygga på Hornøya. Nå vil sjefen ha alle aktører med seg på å være forut for den kommende turismen.

ANNIKEN RENSLIS SANDVIK

VARDØ – Jeg tror nok det vil øke, og det sier alle de som har vært på øya, og det sier de som kommer en måned til neste år. Men hvor ser den blir, er vanskelig å si. Men jeg mener vi må være forberedt, sier han og ikke får et problem.

Det sier havnesjef Ingvald Erikson. I fjor skjedde det to nestenulykker på øya. Siden kan vi ikke ha det, det brygger og ikke bygget for allmennt trafikk, og det skaper farlige situasjoner, sier Erikson.

Vil samarbeide
Følede, mener han ikke dette

Denne sesongen har mannskapet på brygga opplevd flere nestenulykker ved denne brygga. Den ene gangen lå det en bil foran fast i brygga da vi kom, og den holdt vi på å kjøre på. Og det har skjedd et par ganger, de legger bilene der, og så står forlater, er Erikson ganske sikker på at det kommer.

– Vi hadde kanskje ventet litt større økning allerede, men det viser, er at det kommer flere båter, flere fra Øst-Finnmark. De har fått øynene opp for øya, og har sett at det er liv, sier han.

Han tror dermed også på at det vil øke, og det sier alle de som har vært på øya, og det sier de som kommer en måned til neste år. Men hvor ser den blir, er vanskelig å si. Men jeg mener vi må være forberedt, sier han og ikke får et problem.

Denne sesongen har mannskapet på brygga opplevd flere nestenulykker ved denne brygga. Den ene gangen lå det en bil foran fast i brygga da vi kom, og den holdt vi på å kjøre på. Og det har skjedd et par ganger, de legger bilene der, og så står forlater, er Erikson ganske sikker på at det kommer.

– Vi hadde kanskje ventet litt større økning allerede, men det viser, er at det kommer flere båter, flere fra Øst-Finnmark. De har fått øynene opp for øya, og har sett at det er liv, sier han.

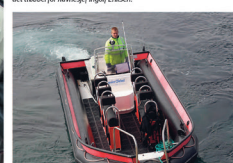
Han tror dermed også på at det vil øke, og det sier alle de som har vært på øya, og det sier de som kommer en måned til neste år. Men hvor ser den blir, er vanskelig å si. Men jeg mener vi må være forberedt, sier han og ikke får et problem.

Denne sesongen har mannskapet på brygga opplevd flere nestenulykker ved denne brygga. Den ene gangen lå det en bil foran fast i brygga da vi kom, og den holdt vi på å kjøre på. Og det har skjedd et par ganger, de legger bilene der, og så står forlater, er Erikson ganske sikker på at det kommer.

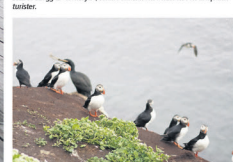
– Vi hadde kanskje ventet litt større økning allerede, men det viser, er at det kommer flere båter, flere fra Øst-Finnmark. De har fått øynene opp for øya, og har sett at det er liv, sier han.

KAN BLI TETT: Den andre båten har ligget til kai på Hornøya, bil det tabullet for havnesjef Ingvald Erikson.

RIB: I tillegg til althornøyen, braker Vardo brygge denne ribben til å frakte turister.

TETT: Det er lett å se seg sjøen om landfyllingen.

TELLER: Fylkesmannen teller besøkende på Hornøya, og følger med på siften på øya.

Følger med på utviklingen

Følger med på utviklingen

Følger med på utviklingen
Ferdsløst og rapport om hvordan turgenevner blir påvirket av besøk skal gi Fylkesmannen et godt verktøy for Hornøya.

ANNIKEN RENSLIS SANDVIK
er @finnmark.no

WARDØ – Vi er helt klart veldig oppgitt på hva som foregår. Men vi har ingen tanker her og nå om tilla som å sette tak på antall besøkende. Det har vi ingen planer om, men vi følger med.

Det sier sjefen ved miljøvernsvesenet i Finnmark, som er ansvarlig for Hornøya. Og da det er øya vil få flere besøkende til neste år, sier han. Det går vi ut fra, med bakgrunn i Øst-Finnmark, andre turgenevner og at andre medier skriver om øya.

– Det er viktig at vi samarbeider med alle aktører som har interesse i området, sier han. Det er viktig at vi samarbeider med alle aktører som har interesse i området, sier han. Det er viktig at vi samarbeider med alle aktører som har interesse i området, sier han.

– Vi har for denne sesongen

3.3.3 7. juni 2016 «Klart for storinnrykk»

«– Vardø må ta tak i det potensialet som fins på Hornøya. Og da er det viktig at folk får rett informasjon. Det sier Tormod Amundsen, fuglekikker, arkitekt og daglig leder i Biotope AS. Selskapet står bak utformingen av den nye nettsiden «hornoya.com», der målet er å informere om artslivet i fuglefjellet, hvordan man kan besøke det, og hvilke regler man må følge når man er der. Lanseringen skjer bare dager før NRK starter minutt-for minutt-sendingen fra øya fredag.

Nettsiden er en del av et omfattende Hornøya-prosjekt, som har pågått i flere år. Mens Biotope i stor grad har stått for utføringen, er det Vardø næringsforening som er prosjekteier. For leder Heidi Kvernevik har det vært viktig å styrke det eksisterende næringslivet i Vardø.

– Og det gjelder ikke bare Vardø, men hele Varanger. Vi legger et grunnlag for næringsliv i regionen som er bærekraftig, sier hun. Igjen handler det om å se potensialet i de artene som lever i Varanger, noe flere og flere har fått øynene opp for de siste årene.

– Det gir oss nyetableringer i næringslivet, og det styrker det eksisterende, både innen restaurant og overnatting.»

Forfatteren – se forrige kommentar. Hva gikk galt når denne høyprofilerte nettsiden ikke lenger legger ut nyheter? Finnes det ikke penger til drift? Hvem eier egentlig dette nettstedet?

FINNMARKEN TORSDAG 15. DESEMBER 2016 NYHET 3

Skal bytte ut båten for 850.000 kr.

Vardø Havn KF skal kjøpe en ny båt. Det betyr at dagens gummbåt skal byttes ut med en ny av typen «Polarisirkel». Dette er beregnet å koste 850.000 kroner, og er helt nødvendig, forteller havnesjef Ingolf Eriksen.

Den gamle båten vil bli stående på land, og vil bare bli tatt ut i en nødsituasjon. Det blir en nedbåt hvis alt skulle gå galt. Men den er 14 år gammel, den står nye når den går i søen. Den nye vil være mer behagelig, og være et verktøy som gjør at folk føler seg trygge, sier han.

Den vil også ha en større kapasitet, da den kan frakte tolv personer.

– Vi trenger en litt større båt som kan ta like mange folk som den store båten vår. Vi ser at det vil bli flere folk der ute, og vi vil gå oftere dit. Vi må være i stand til å takle det, sier Eriksen.

Det skal også tas opp lån til utstyr til flytebryggeanleggene i Vardø, Svarthes og Kiberg, på til sammen 650.000 kroner. Budsjettet ble godkjent i bystyret onsdag.

RIB: I tillegg til «Hornøya», bruker Vardø havn denne ribben til å frakte turister. Nå skal den byttes ut.

Hvem skal kunne bruke flytebrygga?:

FRAKTER MANGE: Det er Vardø Havn som har ansvaret for å frakte besøkende til Hornøya. Men også andre aktører ønsker å utvikle turisme med bakgrunn i den økende interessen for fugleøya.

Vil ha bedre kontroll på båttrafikken

Politikerne vil ikke la havnestyret avgjøre flytebryggerregler for Hornøya alene.

ANNIKEN RENSLØ SANDVIK
ars@finnmark.no

WARDØ: – Jeg er helt sikker på at det er gode grunner for vedtaket. Det går egentlig ikke på det. Men her er man i ferd med å vedta et monopol på offentlig infrastruktur, og at det monopol skal ligge hos Vardø Havn. Det synes jeg er en så viktig karakter at bystyret må vedta det. Havnestyret kan ikke vedta det for seg selv.

Det sier Miljøpartiets Ørjan Jensen. 1. oktober i år vedtok havnestyret i Vardø et sett med retningslinjer for bruken av flytebrygger på Hornøya.

Vil ha regler

Dette er en brygge som eies av Vardø Havn, men som også andre fartøyer benytter seg av. Havnesjef Ingolf Eriksen har tidligere uttrykket bekymring for situasjonen, all den tid antall besøkende ved Hornøya øker.

Retningslinjene består av tre punkter, som i forkortet versjon er som følger:

1. Det er ikke tillatt å anlope eller fortøye ved flytebrygger på Hornøya i de tidstom Vardø Havn KF's båter benytter anlegget til personbefordring.
2. Andre brukere og private som ønsker å anlope flytebrygger på Hornøya utover disse tidstom, må på forhånd kontakte Vardø Havn KF, senest samme dag før klokka 15.30.
3. Dersom flere ønsker å benytte flytebrygger samtidig, vil Vardø Havn KF regulere trafikken.

3. Brukerne betaler i tråd med regulativ per dag for bruk av flytebryggeanlegg.

Ørjan Jensen lurte på om disse reglene i realiteten vil ekskludere flere fra å bruke brygger, og ønsker en bredere diskusjon før de vedtas.

Dette fikk han gehør for av resten av bystyret, som enstemmig bestemte at reglene fremmes som egen sak til neste møte.

Ønsker kontroll

Men først forklarte ordfører Robert Jensen, som også er havnestyrets leder, hvorfor reglene har blitt til.

– Hvis det ligger båter der når havnebåten skal anlope, er det en risiko for farlige situasjoner. Sundet mellom Hornøya og Reinøya har strøm og utsatte værforhold, og det er ikke lett å komme til, forteller han.

Han tror hovedpoenget må være å ha kontroll på aktiviteten ved brygger.

– Om man slipper til flere brukere, kan det skape kritiske situasjoner, og Vardø Havn vil være ansvarlig. Det er Vardø Havns brygger, og vi har ansvaret for å ta vare på den. Dette er for å skape større forutsigbarhet. Så er det fullt mulig å avtale med havnekontoret, og vi ønsker en god dialog med næringslivets interesser, sier han.

3.3.4 12. juli 2016 «Frykter turiststrøm kan gi problemer»

«Denne sesongen har havnevesenet i Vardø opplevd flere nestenulykker ved flytebrygga på Hornøya. Nå vil sjefen ha alle aktører med seg på å være forut for den kommende turismen.

Denne sesongen har mannskapet hans opplevd flere nestenulykker ved denne brygga.

– Den ene gangen lå det en båt fortøyd fast i brygga da vi kom, og den holdt vi på å kjøre på. Og det har skjedd et par ganger, de legger båten der, også går de inn på øya. Sånn kan vi ikke ha det, den brygga er ikke bygget for allmenn trafikk, og det skaper farlige situasjoner, sier Eriksen.»

«Vil samarbeide»

«Foreløpig anser han ikke dette som et stort problem, men han er bekymret for hvordan det kan bli i framtiden. Selv om økningen av besøkende ikke har vært stor foreløpig, er Eriksen ganske sikker på at det kommer. – Vi hadde kanskje ventet litt større økning allerede, men det vi ser, er at det kommer flere lokale, flere fra Øst-Finnmark. Han tror dermed også man må forvente at flere vil ønske å komme med egen båt, og at flere næringsaktører vil komme på banen for å arrangere turer. Her ønsker Vardø havn å samarbeide, men samtidig beholde kontrollen på transporten.»

«Redd for slitasje»

«Samtidig er han også bekymret for hva en for stor vekst av besøkende vil bety for Hornøya.

12 NYHET
MANDAG 22. JULI 2017 FINNMARKEN
NYHET 13

I fire uker har de jobbet lange dager for å fange fuglene: Snart skal Hornøya vises over hele verden

ENGASJERT VERT: Assistent Torodd Amundsen for BBC besøket som tok et blikk på at han gjorde rett da han flyttet ut fra Vardø. FOTO: OLE SUNDHAR ONSDAGEN

HÅPER PÅ BESKYTTET FOLK: BBC-regissør Charlotte Bostock håper prosjektet deres vil føre til at flere turister vil besøke Vardø. FOTO: OLE SUNDHAR ONSDAGEN

NATURPROGRAM: Hornøya utenfor Vardø har de siste fire ukene vært besøkt av et team fra BBC. ANNE GRETHE BYEN

GLEDER SEG: Sjenn Rune Karlsen og Anne Grethe Byen sløst seg beagge en plass langs fremme for å få med seg foredraget. Nå gleder de seg til å se serien hvor Hornøya er representert. FOTO: OLE SUNDHAR ONSDAGEN

BBC forventer millioner av seere til sitt nye naturprogram og håper det kan hjelpe lokalbefolkningen.
Tom Crowley og Barrie Britton tilbakte de siste fire ukene på Hornøya i Vardø. – Serien er mange minutter fra vi vil spør om naturen er rett utvilsomt fantastisk, sier folk i Vardø. Her er helt fantastisk, sier Bostock.

KRISTINA BÖRLAND
Kristina.Börland@finnmark.no

VARDØ: – Vi vil bringe godhet med oss til alle, og jeg håper at dette vil føre til at flere besøker Hornøya, men også at de lokale tar enda bedre vare på og beskytter den, forteller BBC-regissør Charlotte Bostock. Hun har sammen med fotografene

APNET GULLFEST: Tom Crowley (f.v.), Barrie Britton og Charlotte Bostock fra BBC her sammen med Biotopie-arkitekt Torodd Amundsen etter foredraget på Nordpollen. FOTO: OLE SUNDHAR ONSDAGEN

– Jeg gleder meg veldig til å se dette, jeg vil følge tiden hjemme folk i gatene og som regel har de et kamera med seg. Det er jo veldig artig for oss, sier Øyvern og legger til: – For noen år siden trodde vi at det vil bli veldig lite av turisme og tinging. De har åpnet opp så mye for oss og vi oppdaget at vi har mye mer å by på enn hva vi trodde.

Kameramann Tom Crowley beskriver for trossen BBC-anstalter at programmet vil bli spilt og vist i hvert eneste land i hele verden. – Vi forventer at i hvert fall 4,5 millioner vil se serien i Storbritannia alene, sier regissøren.

– Vi har mer å by på
Oppmerksomheten er rettet mot Hornøya har allerede økt, noe vandringsleder Anne Grethe Byen merket godt. Etter foredraget gleder hun seg stort til å se hva resultatet blir på skjermen og hun har planen om å følge ivrig med.

– Det er kvaliteten, jeg digger det! Det er et enormt komplement til Vardø. Mange risikerer på å hode da vi flyttet hit, men dette er nok et bevis på at det var hardt prosjektet, sier Amundsen.

Et enormt komplement til Vardø
Fotograf Torodd Amundsen som står bak fotografierne 100 Sami Fortælle var også til stede på åpningen med en haldevisning. Torodd Amundsen, arkitekt i Biotopie, var verten denne kvelden, som også var åpningen på årets fuglefestival Gullfest i Vardø. Han var tydelig stolt over at BBC tok seg tid til et intimit møte med lokalbefolkningen.

Jeg gleder meg veldig til å se dette. Jeg ser hele tiden fremmede folk i gatene og som regel har de et kamera med seg. Det er veldig artig for oss.
ANNE GRETHE BYEN

For arbeidsgruppen holdt han også åpent om Biotopie sitt nye bygg i Kalgata 10 i Vardø, med utstilling, workshops, kaffe og kake. Åpningen markerte en utvikling av bekliften og et skritt mot en å skape videre fra Vardø. Og for Amundsen er det en klar grunn til å skrive det. Han og flere håper nok at BBC vil vende seg mot å besøke igjen, og regissøren er ikke motvillig. De neste to ukene vil vi se mye med oss over. Om vi kommer tilbake til, ved jeg ikke. Men jeg er veldig interessert i å finne ut mer, sier Bostock.

Nå har han invitert både Vardø Reiselivsforum og Fylkesmannen, som er vernemyndighet for øya, til dialog om problematikken. – Vi vil tilpasse oss, og levere en tjeneste som er tilfreds- stillende for dem som vil på besøk. Men hvor lenge skal folk få være der ute? I dag kan de være der hele dagen, men om det kommer mye folk, må vi kanskje begrense det, sånn at det ikke blir for mange på en gang. Det tror jeg er viktig, at man ikke forbruker øya. Men det trenger ikke være restriksjoner, det må bare reguleres på en fornuftig måte, sier Ingolf Eriksen.»

«Følger med på utviklingen»

«Ferdsestiller og rapport om hvordan fuglelivet blir påvirket av besøk skal gi Fylkesmannen et godt vernegrunnlag for Hornøya.

– Vi er helt klart veldig oppmerksomme på hva som foregår. Men vi har ingen tanker her og nå om tiltak som å sette tak på antall besøkende. Det har vi ingen planer om, men vi følger med. Det sier seksjonsleder Margareth Wegner Sundfør ved miljøvernnavdelingen hos Fylkesmannen i Finnmark, som er vernemyndighet for Hornøya. Også der tror de at øya vil få flere besøkende i tiden framover.

Men samtidig som Fylkesmannen vil avvente eventuelle nye tiltak på Hornøya, er de opptatt av dialog med alle aktører som vil drive der. – Vi ønsker dialog med dem som har interesser i området, og selvfølgelig Vardø Havn, som transporterer de fleste som drar ut. Til høsten inviterer vi alle til et møte, dialog blir veldig viktig framover, sier hun. Når det gjelder flytebrygga, viser Sundfør til at den tilhører Vardø Havn.»

«– Det er rosinen i pølsa»

«For reiselivsnæringen er det viktig å få til et samarbeid med Vardø Havn om ferdsel til Hornøya. Det sier Gry-Anita Kristiansen i Vardø Reiselivsforum, som har vært i møte med havna om dette. Hun tror nå at reiselivet i hele Varanger vil utnytte Hornøya i større grad.

– Hornøya er rosinen i pølsa for hele regionen, og vi ser for oss et samarbeid i hele Varanger. Vi må være i forkant, sier hun, som har tatt initiativ til at alle reiselivsaktører i byen møtes.»

Forfatteren – alle er enige om at Hornøya er «Rosinen i pølsa». I avisene leser vi at alle er enige om at det må samarbeides. Det så lenge slik ut også, men det endte med at Vardø valgte å stå aleine, mens mange av de andre turistbedriftene på Varangerhalvøya valgte Visit Varanger. Hva skjedde? Alle viktige aktører sier i mediene at Varanger som region må ses som ett område. Hvem er de sterke aktørene i prosessen for at Vardø skal stå aleine om å promotere Hornøya og ikke minst – hvorfor?

3.3.5 15. desember 2016 «Vil ha bedre kontroll på båttrafikken»

«Politikerne vil ikke la havnestyret avgjøre flytebryggeregler for Hornøya alene.

«Men først forklarte ordfører Robert Jensen, som også er havnestyrets leder, hvorfor reglene har blitt til. Hvis det ligger båter der når havnebåten skal anløpe, er det en risiko for farlige situasjoner. Sundet mellom Hornøya og Reinøya har strøm og utsatte værforhold, og det er ikke lett å komme til, forteller han. Han tror hovedpoenget må være å ha kontroll på aktiviteten ved brygga. – Om man slipper til flere brukere, kan det skape kritiske situasjoner, og Vardø Havn vil være ansvarlig. Det er Vardø Havns brygge, og vi har ansvaret for å ta vare på den. Dette er for å skape større forutsigbarhet. Så er det fullt mulig å avtale med havnekontoret, og vi ønsker en god dialog med næringslivets interesser, sier han.»

Forfatteren – Det viktigste er ikke hvem som leverer persontrafikkjenestene til Hornøya. Viktig er at de som deltar i slik transport har alle papirer i orden knyttet til både fartøy og mannskap. Transporten må være koordinert og kjent for publikum i god tid før sesongen starter. En aktør må være ansvarlig for å ivareta kontroll på hvor mange passasjerer som fraktes. Hornøyrådet bøs ha sterke meninger om hvordan dette bør organiseres.

3.3.6 20. mars 2017 «Snart skal Hornøya vises over hele verden»

«BBC forventer millioner av seere til sitt nye naturprogram og håper det kan hjelpe lokal- befolkningen. Vi vil bringe godhet med prosjektet vårt, og jeg håper at dette vil føre til at flere besøker Hornøya, men også at de lokale tar enda bedre vare på og beskytter den, forteller BBC-regissør Charlotte Bostock.»

«Forventer 20 millioner seere»

«– Vi forventer at i hvert fall 4,5 millioner vil se serien i Storbritannia alene, sier regissøren.

Utover dette forventer de rundt 20 millioner seere.

Øyen og legger til; – For noen år siden trodde vi at det vi hadde her var måse og titting. De har åpnet opp så mye for oss og vi oppdager at vi har mye mer å by på enn hva vi trodde.»

Forfatteren – så langt har det ikke vært en merkbar økning av turister til Hornøya, men det øker litt år for år. Sjansen for at det blir en vesentlig større økning kan absolutt forventes. La Hornøyrådet som representerer alle viktige aktører ta utfordringen med å arbeide fram forslag til en helhetlig løsning for Hornøya.

3.4 De viktigste observasjonene i «Østhavet» og «Finnmarken»

De konklusjonene som forfatteren trekker her er delvis også knyttet til at han har informasjon som ikke gjengis i avisene. Østhavet viste i en av de siste artiklene til at de ikke fikk tilbakemeldinger fra turistbedriftene når de ba om informasjon. Da oppfordrer jeg avisa til å grave litt i offentlige arkiver og å se på hva som blir sagt mot hva som blir gjort for å få ut den informasjonen som bedriftene velger å ikke dele med avisa.

10 ONSDAG 21. SEPTEMBER 2016

STOLTE UTØVERE. Anns, Sander, Hella og Henriette med pokalene fra Solmund Larsens cup. Foto: AS-54

Sølv til AK-54 i Solmund Larsens cup

Aterklubben 1954 dro til Mehamn med tre knetter og en aldersbestemt utøver. Knetterne brøt godt og Henriette Valle endte med sølvmedalje i sin klasse.

Fire unge brytere sørget for å forsvare Valle's seire i Solmund Larsens cup sist helg.

Dyktige knetter Hella, Annsassen hadde kun én motstander i vekt-klassen. – Hun hadde mange fine grep og ruller, og var veldig

kry fordi hun fikk til det nye grepet vi har øvd på under de siste treningsene. Ho fikk både 22 poeng på dette, forteller treneren.

Nå ser Annsassen frem til hun blir P12-bryter, hvor hun kan konkurrere om plassering på pullett.

Jonas Ravnoska hadde også borte en motstander i sin klasse, men å fikk ordnet enkelt-seier i kampen.

– I første kamp var han så oppgitt med å bære så det nye grepet han har gjort på de siste treningsene, at han glemt å si det andre han kan fra før. I en andre kamp hadde han kontroll på repetisjonen, det er greit og har brødt det han kunne. Den kampen gikk mye bedre enn den første, forteller AK-54.

Sander Valle hadde tre kamper i Mehamn. Han har trent godt, og det vises. Hella, Annsassen, Han gir ikke motstanderne så lett muligheten til å få til noe på ham, mens han selv samler poeng i alle kamper.

Henriette tok sølv Henriette Valle, ble sett opp i P15, 57-kg-klasse. Først møtte hun en fra Kirkenes. Deretter sto en blåfjellspjente for tur. Den tredje kampen ble en ekstra kamp mot en annen jente som skadningen sin. Annsassen og Hella ble utslått. Etter hardt innsat, endte Valle med sølv i sin vekt-klass.

Ønsker tettere samarbeid i turistnæringen

Mandag tok ordfører, Robert Jensen, initiativ til et møte mellom de ulike aktørene på, blant annet, utleieselskapet i Vardø. Dette for å møte utfordringene med raftutbyggingen og den økende turismen.

Av Dan Tore Jørgensen

Fremtiden med møtet var å få i gang et tettere samarbeid, slik at turist- og andre fir er enklere å møte med Vardø. Mange tenner skal allerede ha styrt ender om en bedre informasjonskanal for hva Vardø har å tilby.

Forsvarets behov Når den nye radaren skal bygges vil det komme et betydelig antall arbeidere til Vardø. Ifølge ordføreren vil det være ca. 100-150 personer som samtidig trenger kost og lovtid. Selv om det for mange har vært uventet å se så mange vil jobbe samtidig med radaren, var det disse tallene ordføreren orienterte om.

Det vil ikke nødvendigvis være snakk om et stort entreprenør, men muligens flere mindre selskaper som hver for seg må sørge for boing. Likvel ble det på møtet snakket om å sette opp brakker for å kunne ta inn så mange arbeidere i tillegg til de vanlige turistene.

Ordfører, Robert Jensen, påpekte viktigheten av å være på turismen selv om arbeiderne på radaren kan komme til å bo i de samme godene som overnattingsbransjen.

God kapasitet Kapasiteten på overnattings i Vardø totalt sett skal ikke være så dårlig som enkelte påstår. Ifølge ordføreren påpekte at når det er fullt så er det fullt, som for eksempel under Vikingfestivalen, men at det er ledige rom å opprette. I tillegg til Sivertsen dno er samarbeid med fiskeriet og i Thorsheimen, og at det selv det er mulig å få hotellrom i nærområdene.

Selv under produksjonen av NKK-er, «skiløst» var ikke hotellet fullbooket, forteller daglig leder, Tore Melte, Antonsen. I og med at arbeidstidene og endringer av planer, må overføres eller vaskes ned, og lokale bedrifter kan levere mat, søvner eller vask og annet. Daglig leder i turistnæringen, Arnt Kristiansen, etterlyste også en mer aktiv turistinformasjon. Ordføreren påpekte at det er å byr som har ledige turinformasjon.

Frem til nå har Vardø i samarbeid med turistnæringen og ordføreren og forsvaret sett oppfordrer alle bedrifter til å bli.

NYTTIG MOTE: Mange av utleieselskapene i Vardø samlet seg til et møte om tettere samarbeid i tiden fremover. Foto: Dan Tore Jørgensen

Etter diskusjonene å demme, fungerer ikke dagens turistinformasjon optimalt. Blant annet blir det ikke et biling og at det skal være problem med både ledelse og post. Daglig leder i turistnæringen, Arnt Kristiansen, etterlyste også en mer aktiv turistinformasjon. Ordføreren påpekte at det er å byr som har ledige turinformasjon.

Frem til nå har Vardø i samarbeid med turistnæringen og ordføreren og forsvaret sett oppfordrer alle bedrifter til å bli.

men denne kontrakten har nå gått ut. Hvis som skal drifte fra og med neste sesong er ikke bestemt.

Lite stemning for felles boing Det ble sagt på møtet at det hadde vært å finne løsninger på overnattings for radaryttingen. Inne i rymten, når arbeidsledigheten fra Fjellstad er ut, bør det være gode planer på plass. Og tussent er det ikke lenge før neste turistnæring begynner igjen. Ordføreren og Kristiansen, var det ble antatt for på

utviklet av Biotope i nær fremtid. Hvordan og hvem som skal drifte nettstedet til daglig er foreløpig et ubestemt spørsmål. Det kan tenkes at turistnæringen selv er ansvarlig for oppsettet eller at også denne jobben settes ut til andre med de kostnadene dette medfører.

I tillegg fremover oppfordrer både turistnæringen og ordføreren alle bedrifter, som tilbyr varer og tjenester til turistene, å samarbeide med turistnæringen, og de seg inn i samarbeidsforhold. Gjennom medlemskapet vil de også bli en del av «Vardø Vardø». Om Vardø, med både naturarier og kulturelle, vil oppleve større interesse som «Vingens» fikk etter TV-serien «Finnmarken», er det ingen som vet. Men det må settes ut at man ikke bør gå i samme fella som «Vingens». De var overhode ikke klare for turistnæringen, og det snodde mange mindre gode oppbehold for de turistene.

TREKKER BESLUTNINGER I TVIL: Terje Soløy mener det avholdte møtet i havnestyret 31. oktober var ulovlig.

Håper bystyret stopper planene til Vardø havn

Terje Soløy (Sp) er kritisk til at havnestyret har innstilt på å gi fullmakt til Vardø havn om å ta opp et lån på 1,6 millioner, som blant annet skal brukes til en gummibåt (RIB) for persontransport. Politikerer stiller også spørsmål ved om styret i Vardø havn var beslutningsdyktig. Saken skal også behandles i bystyret, forsikrer ordfører Robert Jensen (Ap).

Av Magne Henriksen

Soløy reagerer at havnestyret går inn for at Vardø havn får fullmakt til å ta opp lån. Av dette låneopptaket er planen at 850 000 kroner skal brukes til kjøp av «Polarsirkel» som er en båt beregnet på personfrakt. Av lånebidlene skal 650 000 kroner gå til flytebryggeanlegg ved havnene Vardø, Svartnes og Kiberg.

Havnestyret vedtok også nye retningslinjer for bruk av brygga på Hornøya. Det er ikke tillatt å anløpe eller fortoye ved flytebrygga på Hornøya i de tidsrom

Vardø havn KFs båter benytter anlegget til personbefordring, heter det i retningslinjene. Videre må de som skal benytte seg av brygga, gi beskjed til Vardø havn senest innen klokken 15.30 samme dag som brygga skal benyttes. Om flere vil bruke brygga, skal havna regulere trafikken. Private aktører skal betale i tillegg med regulativ per døgn, i tillegg til en avgift per passasjer.

Forundret

Terje Soløy mener vedtaket om å skaffe en båt for persontrafikk, samt nekte private aktører tilgang til brygga på dagtid, er med på å sette kjepper i hjulene for private som vil satse på turisme tilknyttet Hornøya.

- Jeg er mildt sagt forundret over at man her vedtar å utelukke andre aktører. I tillegg har man også vedtatt å ta opp et lån på 1,6 mill. Man kan stille seg spørrende til om dette gjenspeiler havnestyrets plan for næringsutvikling, eller om sitter de der som dilltanter under havnesjefen, sier Soløy.

Saken skal behandles i bystyret i neste uke, kan ordføreren fortelle.

- Dette er havnestyret sin tilrådning. Saken skal behandles og godkjennes av bystyret i forbindelse med budsjettmøtet, sier Robert Jensen.

Soløy håper bystyret stopper dette vedtaket.

- Jeg håper bystyret kjenner sin besøkelsestid og avviser dette forslaget, sier han.

- Ikke beslutningsdyktig

Soløy mener også at alle vedtakene som ble gjort i havnestyret

er ulovlig, da han mener det var for få fremmøtte. I protokollen står det kun var tre av syv medlemmer i styret som møtte. Ifølge protokollen møtte Robert Jensen (Leder i havnestyret), Elisabeth Sørnes og Bjørn K.

Abelsen som de ansattes representant. Ordføreren forteller at det er en feil i protokollen, da også Alf Martin Jensen var tilstede. Men selv om de var fire medlemmer på møtet, trekker Soløy i tvil om Abelsen er lovlig valgt vara til Tor Arne Kristensen som er valgt som de ansattes representant. Bystyrepolitikeren ber nå kontrollutvalget se på lovligheten av møtet.

- Realiteten bør være at alle vedtak fra styremøtet i Vardø Havn av 31. oktober annulleres, og jeg regner med at kontrollutvalget øyeblikkelig vil ta tak i dette. Abelsen står ikke i foretaksregisteret som vara for Vardø havn. Om han ikke er lovlig valgt, var ikke styret beslutningsdyktig, sier Soløy.

Terje Soløy etterlyser de andre styremedlemmene, og eventuelt varamedlemmer.

- Dette er lokalpolitikere som i forbindelse med konstituering etter valget, kjempet med nebb og klør for en plass i havnestyret. I tillegg er jeg skuffet over at ordføreren som styreleder avholder møtet med så få medlemmer tilstede, sier Soløy.

SKAL TIL BYSTYRET: Ordfører Robert Jensen, som også leder havnestyret, mener møtet var lovlig holdt med fire av syv medlemmer. Han understreker at innstillingene fra havnestyret skal behandles av bystyret. Begge foto: Arkiv

TOPPSKARV: En av de mest FK-løste fuglene på Hornøya er toppskarven.

Alle foto: Dan Tore Jørgensen

MORSAMME SKAPNINGER: Landfuglene er noen fascinerende skapninger som er morsomme å følge med på.

KLUMSETE: Lovst og ringvi er til tider ganske klumsete selv om denne karen faktisk tar seg på en måte.

ALKE: Med sine karaktersistiske hvite stjerner er også alken et flott fotomotiv.

VÅRARBEID: Toppskarven har nå gjort seg ferdig med vårarbeidet og er klar for menneskelig besøk.

Sommer i fugleparadiset

NTSGJERIRGE INNBYGGERE: Fuglene på Hornøya er til tider svært nyttigjerige, så de kommer gjerne frivillig helt innpå de besøkende.

Hornøya og Vardo er i vinden med sitt enorme fugleliv. Og enten du er turist eller fastboende anbefales en tur ut for å oppleve det hele på nært hold.

Av Dan Tore Jørgensen

Nå som Hornøya og fuglene ruller over TV-skjermens både inn- og utland, kan alle følge med på det som skjer. Likevel er det noe helt annet å være tilstede selv. Nærkontakt kan øst og øst ikke formidles via TV-skjermen.

100 000 ønsker deg velkommen

Folk flest er vant med at fugler er både forsikrede og sky overfor mennesker. Så snart man nærmer seg Pår det øst og det er ofte vanskelig å få gode bilder, uten store telelenser og godt utrustet utstyr. Dette er derimot ikke tilfelle på den lille øya borte i 10 minutter utenfor Vardo-bu. Her får man ønsket velkommen av utallige flyvende skjombeter som

poeker villig for fotografer og skuesynte, og fuglene lar deg komme så nær at man nesten må oppleve det for å tro det.

Fuglekikk i Vardo

Det er ikke bare på Hornøya at man kan oppleve et utdelt fugleliv. På Stedselet, Skagen og ellers i kommunen er det utrolig mange fugleklikker- og fugleentusiaster som gjør denne hobbyen langt mer behagelig og opplevelsesrik enn andre steder. Fuglebeholdningen Vardo har særlig mye å by på når det gjelder fugler og fuglekikk. Et det anbefales på det sterkeste å ta seg tid til en rundtur med kamera og kikert. Og titt og ofte dukker det opp sjeldheter, så her kan man også få se fugler som bare finnes helt andre steder. Turistinformasjon er behjelpelig med informasjon om når det gjelder fuglelivet og Biotope's nettsted noe man bør sjekke ut. Der finnes mengder av informasjon om fugler og fuglekikk i regionen både på norsk og engelsk. På www.hornoya.com får man ny og ytterligere informasjon.

LUNDEFUGL: En turistenes favoritter er landfuglen.

Veien videre for Hornøya

Torsdag møttes både fylket, forskere og forskningsreisende for å diskutere fremtiden for Hornøya som reiseområde.

Av Dan Tore Jørgensen

Formålet med møtet var å starte en dialog mellom aktorene samt å øke kunnskapen og gi innblikk i utfordringene og hvilke spørsmål fra forskningen. Opprinnelig skulle det være et møte i flyet, men det lot seg ikke gjennomføre for nå.

5000 passasjerer

I 2016 viste statistikk tellinger at det var over 5000 passasjerer på reise på Hornøya. Riktig nok var NRK tilstede med nye folk, og både disse samt mange av de besøkende har nok passert flere ganger per tur.

Utstyret har det vært jevn økning av besøkende på øya gjennom årene, og man forventer ytterligere økning for som følge av blant annet NRK og BBC's produksjoner.

Påvirket av turismen

Hvilken påvirkning ferskelten har på fuglene, er noe forskningen ønsker å finne svar på, men det er et kompleks bilde som ikke nødvendigvis er så lett å tyde.

Fuglelivet hos Norsk institutt for naturforskning (NINA), Tone Kristin Reiertsen, fortalte forskningen at noen av toppskarvenes eksemplarer har flyttet på seg, mens andre av samme art ser ut til å trives godt med folk

rundt seg. Lovstvein i enkelte områder ser ut til å ha reagert negativt på ferskelten, med færre avkom som resultat, mens på andre områder ser det ut til å trives veldig godt. Frivillig helt innpå de besøkende.

Likvel er folk og ferskelten, blant annet fordi det holder om og over sume de mer frivillige artene. På spørsmål fra publikum om man ikke kan skyte med neobestands, svarte Reiertsen at det ikke nødvendigvis er så enkelt. Et svarop vil nemlig holde ut en annen måned, og hvis man skyter dette året kan man risikere en vekst i tilsetning av andre individer som ønsker å etablere seg. Reiertsen er enig i at det kan være en bedre løsning, mener Reiertsen, etter som fuglene fortatt vil holde andre utena uten at de selv får økonomi.

Som forsknings-case

Tone Kristin Reiertsen fortalte også at Hornøya kanskje blir en case i forskningen til Biotope. Dette er for øvrig et prosjekt fra Norges miljø- og biovitenskapelige universitet som har som hovedmål å utforske nøkkelbegreper for videnskaping av naturbesøtt reiser i norsk bærekraftig og sikre naturgenotyper, robuste lokaliteter og bærekraftig samarbeid.

Resultatet kan til dømt endre opp for håndbok som vil kunne brukes for reiseliv og turisme på andre steder hvor livet naturen er severdigheten.

Øker antall avganger

Ingalv Erikson, sjef for Vardo Havn som også transporterer besøkende til Hornøya, fortalte at antallet turister til Hornøya

øyer, sier de har opplevd en jevn økte siden de begynte med turisttransport til øya. Likvel merket de god forskjell etter Biotope begynte å promotere fuglelivet i Norge.

I begynnelsen var det mest forskere og fugleklikkere, men nå har det øst og ut til 500 mellom disse og mer vanlige turister. Tre av seks stillinger i Vardo Havn er kopiert til Hornøya, og det er mulig de nå ønsker flere livs pågangen øker, forteller Erikson.

Liv vil de for øvrig øke antall avganger til Hornøya, og på hver time helt frem til klokken 10, forteller Erikson.

En liten undersøkelse som ble gjort i fjor, viser at turistene ønsker flere oppgaver, mer informasjon og guidning, for å nevne noe. Føve øst er det stor ønsket om at de hadde en kuantitativ opplevelse under besøket sine.

Samarbeid er veien

Tormod Amundsen fra Biotope holdt også et innlegg på møtet, og han er av den klare oppfatningen at samarbeid og dialog er veien å gå videre for en best mulig forvaltning på Hornøya.

De forskjellige aktorene på møtet snakket også om å etablere et slags utdelt representanter fra alle involverte, for å løse utfordringer og diskutere reiselivspolitiske tiltak etter øya.

Vilsi Vuranger, Vardens næringsformidler, fortalte forskere og Vardo Havn er blant noen av aktorene som er aktuelle for et slikt råd. Om det kommer på plass for året ser seg vil være seg, men det var helt klart stemning for å komme i gang snarest mulig.

KRITISK TRUET TRIVES GODT: Lovst og ringvi er en art som er kritisk truet. Likevel trives den i stor grad godt på Hornøya, men har likevel blitt påvirket negativt av ferskelten. Alle foto: Dan Tore Jørgensen

LIVER FOLK: Toppskarven blir folk rundt seg, ser de ut til. Likevel har noen av dem flyttet på seg, så det er utvidet mellom fugler som hos fugl med fra man blir.

PÅVIRKES VED TRAPPA: Lovstvein er en art som holder til ved trappa på Hornøya, ser ut til å ha reagert negativt på turismen. Arven etter blev god på Hornøya, generelt sett.

FELLESMØTE: Torsdag i fjor ble møtet en rekke aktører på Vardo Havn for å diskutere utfordringer og muligheter tilknyttet Hornøya.

NHO skarpt ut mot at havna og boligselskapet konkurrerer med private aktører

Næringslivets hovedorganisasjon (NHO) har sendt brev til Vardø kommune, der organisasjonen har reagert på at kommunen i regi av Vardø bolig og eiendomsselskap og Vardø havn KF, driver forretningsvirksomhet i konkurranse med private aktører. Saken kom opp som spørsmål i bystyret.

Av Magne Henriksen

Postlistene viser at det har vært en del korrespondanse om saken. Korrespondansen gjelder utleie av boliger til turistformål i regi av Vardø Kommunale Bolig- og Eiendomsselskap i konkurranse med privat virksomhet i samme bransje. Videre viser korrespondansen også til persontransport med båt i regi av Vardø Havn KF, i konkurranse med privat virksomhet i samme bransje.

- Ikke kommunal oppgave

Det fremkommer at NHO Finnmark er sterkt kritisk til denne virksomheten hvor et kommunalt selskap og et kommunalt foretak er sterkt involvert, og skriver blant annet følgende i brev datert den 3. august 2017:

«Det må være klinkende klart at næringsvirksomhet av typen utleievirksomhet av boliger til turister, eller persontransport med båt i regi av Vardø Havn KF, ikke er kommunale oppgaver. NHO Finnmark krever at denne typen næringsvirksomhet opphører. Vardø Kommune gis en måned til å ta stilling til dette kravet. Vi presiserer i denne sammenheng at skulle denne typen virksomhet ikke opphøre, så vil vi forfølge saken videre.»

I siste bystyremøtet stilte Terje Soloy (Sp) spørsmål om saken til ordfører Robert Jensen (Ap), der

KILDE TIL DEBATT: Persontransport til Hornøya har i sommer vært kilde til debatt om kommunen konkurrerer med private næringsdrivende. Saken har også havnet hos Næringslivets hovedorganisasjon, som vurderer rettslige skritt mot kommunen. Foto: Dan Tore Jørgensen

han spurte hvilken stilling kommunen tar til innvendingene fra NHO og om saken vil settes på sakskartet til bystyret.

Vardø havn har svart

Ordføreren viste til at administrasjonen har overlatt det til de kommunale foretakene å svare på henvendelsen i første omgang. 4. september svarte Vardø havn NHO. Havna bemerker at det ikke finnes rettsgrunnlag for å hevde at en kommune ikke kan drive økonomisk virksomhet ved siden av å skjøtte mer ordinære kommunale oppgaver. Og videre at havna har, som NHO påpeker, noe økonomisk akti-

vit, men i begrenset omfang. Eventuelt overskudd fra denne aktiviteten går til å finansiere regulær havnedrift, og at aktiviteten knyttet til Hornøya ikke er avhengig av offentlige midler. Det føres også særskilt regnskap for personbefordringen, påpeker Vardø havn. Vardø havn avviser også kritikken fra NHO om at havna ikke aksepterer at andre aktører kan drive personbefordring til Hornøya, og viser at det er retningslinjer for bruken av flytebryggen i det tidsrommet Vardø havn benytter anlegget til persontransport. Det pekes til sist på at Fylkesmannen har konkludert med at retningslin-

jene for bruk av brygga ikke er feil eller betenkelig, og at Fylkesmannen har lagt vekt på at avgjørelsen springer ut fra eiendomsretten til brygga.

- God dialog om Hornøya

Ordfører Robert Jensen forholder seg til at virksomheten drives innenfor lovlige former, og viser til at bystyret behandlet saken i juni. Bystyret tok da saken til orientering, og bystyret henvendte seg muntlig til Vardø havn om at havna fører et særskilt regnskap for virksomheten knyttet til turisme og persontransport til Hornøya. Ordfører Robert Jensen har videre vært i en god dia-

log med hovedaksjonæren i aktøren Wild Varanger der de er enige om å finne frem til gode løsninger for fremtiden, og sørge for at det han kaller for «negativ medoppmerksomhet» ikke gjentas. Dersom NHO gjør alvor av saken med rettslige skritt, vil det være naturlig at saken kommer til bystyret på et tidspunkt, svarte ordfører.

Om Vardø Kommunale Bolig- og Eiendomsselskap har svart på henvendelsen fra NHO, kom ikke frem.

Representanten Soloy var fornøyd med svaret, og håper det ikke gikk så langt at det ble rettslig behandling av saken.

Arkitekturpris til Biotope

I forrige uke vant Biotope den tyske prisen Architectural Digest design award 2017 i kategorien arkitektur.

Av Dan Tore Jørgensen

Tormod Amundsen deltok på seminar og prisutdeling i München på vegne av hele teamet i Vardø som består av Elin Taranger, Alonza Garbett, Mo-

nica Esbensen, Raymond Hauge Olsen og Mika Katarina Friis.

Biotope skriver det var en særdeles hyggelig dag for alle i Biotope. Prisen deles ut av AD Architectural Digest Germany og forlaget Conde Nast, som gir ut Vogue, Wired, etc.

- Det ble Swarovski prisbling, privatsjåfører, fjonge drinker og alt mulig uvant stas for en som foretrekker to lag med ullklær, Fjellreven-dress og ekte vardøvær, skriver Amundsen på Biotopes facebooksider.

MED DRESS I MÜNCHEN: Tormod Amundsen fra Biotope byttet ut allværsklærne med dress under utdelingen av prisen i Tyskland. Foto: Biotope

Dårlig nytt etter fugletelling

Birding Varanger offentliggjorde mandag tall som er dårlig nytt når det gjelder arktiske dykkender. Bestanden av praktærfugl og stellerand er halvert siden i fjor, ifølge årets telling. Årsaken er uviss.

Av Dan Tore Jørgensen

HALVERT SIDEN I FJOR: Disse vakre praktærfuglene blir det dessverre færre å se av i år. Arkivfoto: Dan Tore Jørgensen

Det er triste tall å lese etter fugletellingen i Varangerfjorden. De viser nemlig en betydelig nedgang i antall fugler for enkelte arter.

Betydelig nedgang for arktiske dykkender

- Dessverre må vi konstatere at andelen arktiske dykkender har en betydelig nedgang. Hvor mye av dette som skyldes varmere klima eller andre årsaker er vanskelig å si med sikkerhet. Tallene er likevel tydelige. Både for praktærfugl og stellerand er det en halvering i antall siden i fjor vinter. Ærfuglbestanden er også gått noe ned, men kun med et par tusen, skriver Tormod Amundsen på Birding Varangers facebookside.

Praktærfugl halvert siden i fjor

Amundsen skriver videre at de teller fjorden i løpet av tre dager

den første uken i mars hvert år, men at de sjekker hovedstedene flere ganger før selve tellingen, slik av de har god oversikt og vet hvor fugleflokkene er.

Praktærfugl har, for eksempel, opplevd en halvering fra i fjor. I år ble det talt kun 3240 stykker, og sammenlikner man med 2013, som var et meget godt år med hele 15 000, er det en alvorlig nedgang.

- Havelle virker mest variabel fra år til år, men vi har ikke talt så mange som 10 000 de siste årene, svarer Amundsen på et spørsmål fra publikum.

Fugletellingen i Varangerfjorden

Ærfugl: 14149
Praktærfugl: 3240
Stellerand: 1012
Havelle: 1347

HAVELLEN: Virker å variere mest fra år til år. (Illustrasjonsfoto)

Naturbasert turisme kan bli viktigere enn det er i dag for Varanger

Men det krever at turistindustri og myndigheter jobber sammen om en felles overordna strategi. Er vi forberedt på en stor økning i turisttrafikken? Sjelden er man det. I Finland tenker man annerledes. Der satser man bevisst og stort og sørger for at infrastruktur er på plass når man selger for eksempel vinterturisme i Nord-Finland.

Det man i alle fall kan gjøre, er å gi god informasjon av hva som finnes av tilbud. Dersom de fleste overnattingssteder, opplevelsesprodukter, lokale leiebiler, osv. blir bookbare på nettet, vil den som planlegger en reise raskt se om det finnes ledig kapasitet, og man selger ikke noe som ikke er tilgjengelig. Man lager ikke flere parallelle bookingsystemer. Er det noen i Vardø som prøver å få gjennomslag for parallelle systemer?

En vellykket satsing krever også at lokalbefolkningen vil ha turistene og at de selv ønsker å tilby tjenester. Lokalbefolkningen må bli bevisst på hva som er bra i egen region og helst kunne såpass mye om attraksjonene at de fungerer som ambassadører for regionen.

Tenk geografisk stort

De besøkende som kommer til Varanger fra utlandet vil ikke være veldig lokalkjente. Skandinavia har de hørt om, kanskje Norge. De med særinteresser som hardcore fuglekikkere er selvgående og finner ut om Varanger, og finner fram uten tung tilrettelegging. De har allerede vært her i flere tiår, men de utgjør ikke hoveddelen av de som kommer til Finnmark i dag. Det er den alminnelige naturinteresserte vi skal gjøre oss lekre for.

Alle er enige om at samarbeid er viktig

I det virkelige liv ser vi fortsatt at det å karre til seg og sitt er det viktigste. Det kan godt hende at det er viktig for enkelte bedrifter at hele fokuset står på «min bedrift», men tilreisende blir ikke veldig lenge dersom de ikke får med seg at det er mange forskjellige ting som kan oppleves. Hornøya er en kjempeattraksjon, men det er begrensa for en vanlig turist, som det er flest av, hvor lenge man har tenkt å være på Hornøya. Man vil oppleve mer og flere steder. Konsekvensen av dette er at bedriftene må være like flinke til å selge hverandre som seg selv. Dette gjør man blant annet ved å bygge «Visit Norge», «Visit Nord-Norge» og «Visit Varanger». Vi trenger ikke «Visit liten plass 1», «Visit liten plass 2», osv.. Det blir for smått og ikke bærekraftig.

Sengekapasitet

Sengekapasiteten øker sakte, men sikkert. Ekkerøy feriehus er en liten aktør som tør satse på høy kvalitet innen utleie av rom, perfekt lokalisert med nytt anlegg på Ekkerøy med direkte utsikt til krykkjefjellet. Kongsfjord gjestehus gjør det samme, kombinert med en topp restaurant. I tillegg er det flott at enklere og billigere bomuligheter også øker. Vadsø fjordhotell er et eksempel på dette med tilnavnet «Birders hotel». Her har man gjort enkle fine grep med informasjonstilgang, utsmykking, fuglekarnapp i frokostsalen og fuglekasser på veggene, noe som signaliserer at man bryr seg om fuglelivet.

Oppsummert kan vi si at satsingene ser vi først og fremst innen tilgang på senger og mat, samt økt tilgang til leiebiler.

Tilrettelagte opplevelser

Noen få har så langt satset på tilrettelagte opplevelser. Arctic tourist er den som på kort tid har blitt mest kjent for muligheten for å ta gode bilder av arktiske ender fra et flytende fotoskjul. En bedrift som tenker nytt og stadig leter etter nye produkter på Varangerhalvøya som bedriften kan utvikle. Fototurisme krever mye tilrettelegging, kunnskapsmessig og i en del tilfeller også med infrastruktur som fotoskjul og liknende. Dette er kommersielle skjul, ikke offentlige skjul, som er satsingen på Varanger. Offentlige skjul vil i noen sammenhenger være i direkte konkurranse med private aktører.

Flere har fisketurisme som inkluderer fiske av kongekrabbe – en sikker vinner når man kombinerer dette med å spise krabbe etterpå. Arntzen Arctic Adventure med sitt mobile flytende fotoskjul med elektrisk motor i Vadsø, er en spennende tilrettelegging. Foto av arktiske ender er igjen produktet.

Noen arrangerer fotturer både sommer og vinter, men i lite omfang. Turister på tur i dag ønsker å kunne kjøpe tilrettelagte turer og opplevelser. Her bør det satses. For å få til dette må en ha guider. Det beste vil være å ha guider fra lokalmiljøet, men det finnes nesten ikke. Ser en på hvor guidene kommer fra på de viktigste turiststedene i Norge, har de alle det til felles at guidene stort sett ikke kommer fra lokalsamfunnene, men fra hele verden. Dette er en realitet som man må leve med. Tror at det ligger en ressurs i lokalbefolkningen som ikke brukes – pensjonistene.

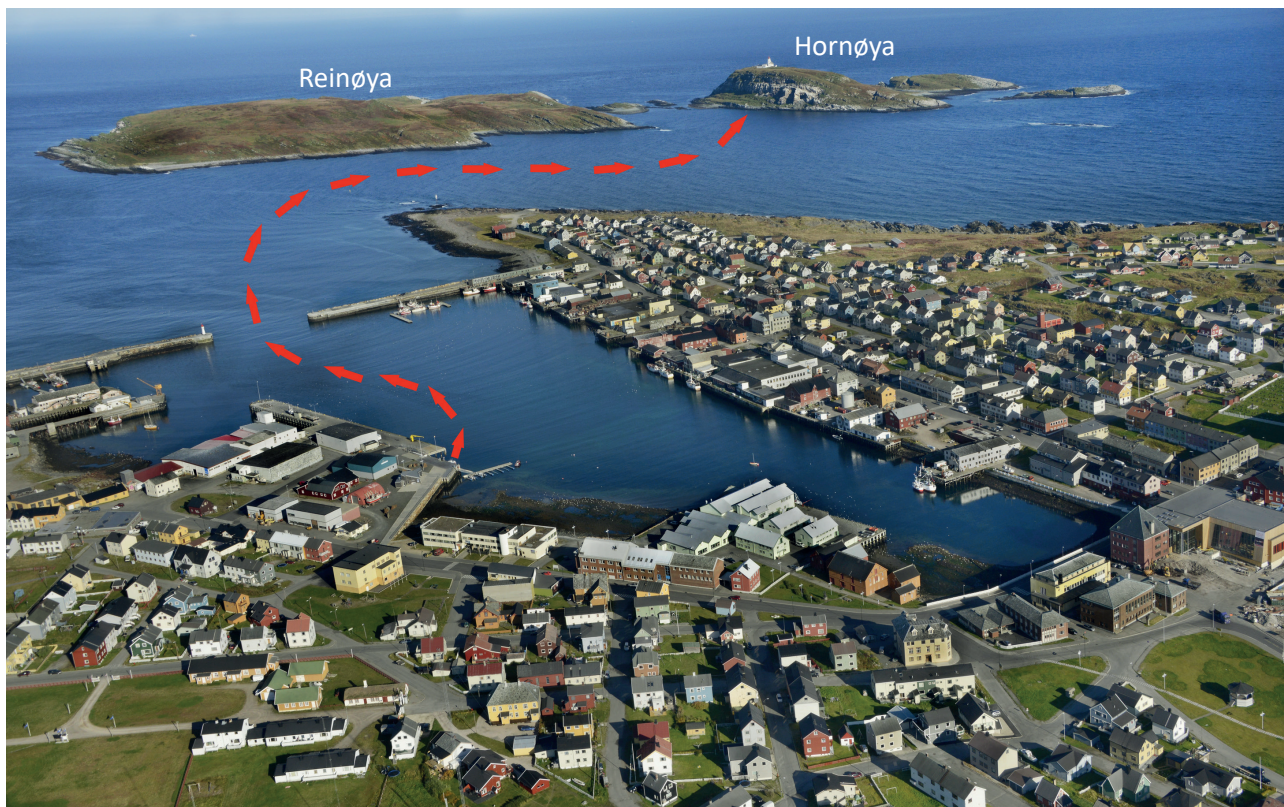
Satse på pensjonister som turistguider

De unge på Varanger har ikke vist nevneverdig interesse for å bli guider. De flinke naturguidene vi har i dag er enten sørfrer eller er utlendinger. På Varanger finnes det mange spreke pensjonister. Uten å ha spurt dem, vil jeg tro at en del av dem kan tenke seg å bidra som guider dersom de får opplæring. Fordelen med de godt voksne er at de kan lokalhistorien godt. Kunnskap om natur eller andre områder kan de lære like godt som en ung person. La oss anta at en pensjonist som lar seg kurse til å bli en lokal natur- og kulturguide jobber i 5 år som guide på deltid. Da er de pengene man bruker på å utdanne en pensjonist vel verdt pengene.

Konklusjon

Det viktigste for ethvert sted som ønsker turisme for å styrke lokal bosetting og økonomisk vekst, er å ha sterk fokus på hva som er opplevelsesverdiene og å ta vare på disse attraksjonene slik at turismen ikke ødelegger dem. Deretter kommer fokus på senger, mat, leiebiler, dotømming for bobiler, m.m. Det tar flere år å bygge et godt produkt av det naturen har å tilby. Lokalt blir det ikke penger av dette før en lokal entreprenør skaper produktet.

«Først kom Frelseren, så kom fuglene», lokalt ordtak. Neppe – fuglene kom først.

Vardø havn med Reinøya og Hornøya i bakgrunnen. Den røde stiplede linja viser ruta Vardø havn KF sine fartøyer bruker fra kaia ved Infobygget i Vardø til flytebrygga på Hornøya. Foto: Eiliv Leren

4 RÅDGIVENDE UTVALG FOR HORNØYA – «HORNØYARÅDET ELLER RÅDET»

4.1 Bakgrunn for opprettelsen

Vardø havn KF sendte i slutten av juni 2016 to e-mailer til Fylkesmannens miljøvernavdeling hvor det stilles en del spørsmål rundt at flere aktører i tillegg til Vardø havn KF blant annet ønsker på kommersielt grunnlag å frakte passasjerer til Hornøya. Forskjellige aktiviteter ønskes etablert på Hornøya av flere bedrifter. I lokalavisa Østhavet er det blant annet rettet sterke angrep på Vardø havn KF.

Med bakgrunn i at det var mange med meninger om hvem som skal gjøre hva og hvordan knyttet til Hornøya som turistdestinasjon, innkalt Fylkesmannens miljøvernavdeling til et møte 19. januar 2017 i Vardø hvor alle med et forhold til Hornøya var kalt inn (se vedlegg I, II og X).

Referatet fra møtet 19. januar 2017 sier; «Det var ønske fra møtedeltakerne om å etablere et samarbeidsråd som kan ha et møte før sesongstart og et evalueringsmøte etter, evt andre møter etter behov. Formålet er å holde en åpen dialog mellom forvaltning, forskning og aktører. Det ble bestemt at dette Rådet skal bestå av Visist Varanger, Nye Vardø Næringsforening, Vardø havn, NINA og Fylkesmannen i Finnmark». Visist Varanger tok på seg sekretariatsfunksjonen.

4.2 Hensikten med Hornøyarådet

Det Rådgivende utvalg for Hornøya ble opprettet med representanter fra forskning, forvaltning og turisme. Hensikten med det rådgivende utvalget må anses å være at man i utvalget i minnelighet blir enige om hvordan turisttrafikken på Hornøya kan drives innenfor gjeldende regelverk. I tillegg også gi råd til både forskning og forvaltning om hvordan de kan bidra til god forvaltning av Hornøya til beste for naturreservatet.

Steinspranget sommeren 2017 stoppet ferdsel langs stien. Stien må sannsynligvis legges om og det er usikkert når en kan få gjort dette. Foto: Statens naturoppsyn (SNO)

4.3 Møtene i Rådet

Rutinemessig skal en ha to årlige møter. Etter hver turistsesong skal en oppsummere erfaringene fra denne sesongen. Før neste turistsesong gi råd om eventuelle endringer og forbedringer for kommende sesong. I tillegg vises det til at en har møter i Rådet når det oppstår ikke forutsette hendelser. Eksempler på grunnlag for møter utenom de rutinemessige møtene, er steinraset som sperret for turstien mellom skjulet og fyret, og når forskningen mener at turistene skader fuglelivet. Disse sakene bør diskuteres i det rådgivende utvalget før de konkluderes i mediene.

4.4 Hvordan og når gi råd?

Der regelverket ikke gir et klart svar på hvordan noe skal gjøres og utføres av hvem, bør utvalget gi et råd i denne sammenhengen. Et eksempel på en sak som i dag i praksis er en konfliktsak mellom to bedrifter, er hvem som kan drive kommersiell transport av turister til Hornøya. Bedriften Wild Varanger ønsker å overta transporten som Vardø havn KF har drevet siden 1991.

4.5 Kriterier som bakgrunn for å velge den beste løsningen

Når Rådet skal gi råd, må Rådet støtte seg på fastsatte kriterier for de viktigste tjenestoområdene for Hornøya. To områder peker seg særlig ut; transporten til og fra Hornøya og guidetjenesten.

Når Rådet har blitt enig med seg selv om kriteriene for transporttjenesten ber Rådet aktuelle tilbydere av transport om en faktabeskrivelse av transporttjenesten som tilbys som inkluderer type fartøy, mannskapets kvalifikasjoner, evne til å levere tjenesten gjennom sesongen også ved feil på fartøy og sykdom hos mannskap, sikkerhetsutstyr og sikkerhetsrutiner, m.m..

«Hornøyarådet» holdt sitt andre møte i Vardø 25. juni 2017. Fra venstre Ingolf Eriksen, Vardø havn, Veronje Kelly, Visit Varanger, Trine Reiertsen, NINA, Stine Emilie Nøding Hansen, Fylkesmannen i Finnmark og Gry Kristiansen, Vardø Nye Næringsforening. Foto: Privat.

På bakgrunn av informasjon fra bedriftene/tilbyderne vurdert mot kriteriene, gir utvalget sitt råd om hvem som er best skikket til å drive transporten.

4.6 Mandat

Hornøyrådet skal gi råd. Vedtak i Rådet er bare et råd. Rådet skal søke å oppnå konsensus.

Det dreier seg om å gi og ta for å komme fram til bærekraftige løsninger. Alternativet er at enkeltinstitusjoner/aktører gjør hva de vil, noe som vil føre til langvarige prosesser som ender opp med strengere og mer detaljerte regler enn det som finnes i dag.

4.7 Strategi for bærekraftig turisme på Hornøya

Rådet utarbeider en strategi med et rammeverk og arbeidsoppgaver som rådet bruker som et verktøy i møtene.

4.8 Møteplan

Rådet har i utgangspunktet to faste årlige møter. Et møte hvor en oppsummerer erfaringene fra årets sesong og kommer med umiddelbare forslag til forbedringer. Høstmøtet bør avholdes senest i oktober. Det andre møtet avholdes i slutten av januar hvor detaljene for sommersesongen legges.

Møter utover dette innkalles etter behov.

4.9 Informasjon fra Rådet

Rådets sekretariat besvarer generelle henvendelser fra pressen og andre knyttet til Hornøya.

Rådet gis ansvaret for å produsere den alminnelig brosjyren om Hornøya som alle besøkende skal motta, både digitalt og i papirformat, i relevante språk.

4.10 Behov for ny kunnskap som bidrar til bærekraftig turisme på Hornøya

Forslag fremmes i rådet og rådet søker støtte til slike tiltak.

4.11 Viktige enkeltsaker som bør tas opp på kort sikt

- Fastsettelse av høyeste antall turister per døgn på Hornøya.
- Fastsettelse av høyeste antall turister samtidig på Hornøya.
- Fastsettelse av åpningstid gjennom sesongen.
- Start opp et system for å bygge eierskap til Hornøya hos lokalbefolkningen.
- Vis til kriterier for sikker og god transport.
- Vis til regelverk for bruk av flytebrygga.
- Iverksett guiding for sesongen 2018.

Rådet kan like godt først som sist gi råd om begrensninger på antallet besøkende, når på døgnet, makstall per døgn, m.m.. Det vil være en god øvelse for den dagen hvor det er så mange besøkende at man ikke har annet valg enn å regulere mer enn i dag.
Foto: Bjørn Frantzen

- For sesongen 2018 anbefales det at Vardø havn;
 - o fører kontroll med antallet besøkende på Hornøya og rapporter til Hornøyrådet
 - o legger til rette for sikkerhetsgjennomgang i Infobygget før avgang til Hornøya

5 FORSLAG TIL TILTAK FOR HORNØYA

I et langsiktig perspektiv bør Rådet utvikle en strategi for Hornøya som turistdestinasjon. Med bakgrunn i en vedtatt strategi vil det være mye lettere for utvalget å gi råd. Dette er ikke noe som løses over natta, men Rådet kan velge områder som er viktige i et kortsiktig perspektiv som prioriteres i første omgang. Fugleturismeprojektet for Midt- og Øst-Finnmark framsatte et forslag til elementer til en besøksstrategi for Hornøya i 2013. I denne rapporten legges det fram en utvidet variant av forslaget fra 2013.

Hornøya er indrefiletten blant alle fugledestinasjonene i Finnmark. Dette er begrunnet i tilgjengeligheten til et fuglefjell som har de fleste artene som kan forventes i et norsk fuglefjell, at disse artene kan oppleves på nært hold av den besøkende, samtidig som stellerender og praktærfugl kan oppleves i Vardø havn og på sjøen rundt Hornøya gjør Hornøya til en spisset naturbasert attraksjon.

Hornøya har vært tilgjengelig for turister siden 1980-tallet da personalet på fyret skyssset folk til og fra Hornøya. Befordringen ble i 1991 overtatt av Vardø havn KF som fra da av bidro til at Hornøya ble godt kjent for fugleturister som besøkte Varanger. I nyere tid fikk Hornøya oppmerksomhet i tidligere naturarvprosjekter («Fugleturisme i Midt- og Øst-Finnmark» og i «VVV-prosjektet»), Biotope, fotoworkshopene til Riesto/Horn og andre lokale parter. Sommeren 2016 gjorde NRK TV Hornøya til et nasjonalt kjent sted gjennom 5 uker sakte-TV. I tillegg har BBC gjort opptak i 2016 som forventes å komme på lufta i 2017.

De siste par årene har det vært uro rundt turisttilbudet som gis på Hornøya. Andre aktører enn Vardø havn KF ønsker å komme inn på dette markedet, og i lokalavisa Østhavet har en kunnet lese sterke beskyldninger

I den den 5 uker lange sakte-TV sendingen fra NRK sommeren 2016 fulgte et av kameraene et krykkjereir. Foto: Helge Markusson, Framsenteret

mot Vardø havn KF. Selv om Hornøya er et naturreservat med restriksjoner for besøkende i tidsrommet 1. mars til 15. august, har folk tillatelse til å besøke Hornøya dersom en forholder seg til vernereglene som sier hvor man har anledning til å ferdes (Ferdelsbegrensninger finnes i vedlegg III). Når det i dag er gryende konflikter knyttet til hvem som kan transportere folk til Hornøya, er dette blant annet knyttet til hvor man kan landsette personer på Hornøya. For alle praktiske formål kan en sikker landsetting bare skje på Vardø havn KF sin flytebrygge som legges ut i turistsesongen. Vardø havn KF eier flytebrygga og gir ikke andre fri tilgang til flytebrygga.

To grupperinger organiserer turistbedrifter som har sterke interesser knyttet til Hornøya, Visit Varanger og Vardø Nye Næringsforening. Næringsforeningene skal ikke arbeide med tilrettelegging på Hornøya, men gå i et nært samarbeid med alle naturlige aktører som har noe med Hornøya å gjøre. Visit Varanger sitt mål er å bidra til at Hornøya som destinasjon for naturbaserte turister skal bli kjent og oppleves på best mulig måte.

5.1 Helhetlig god tilrettelegging på Hornøya

Gjennom møtene i det rådgivende utvalget for Hornøya som har medlemmer fra forskning, forvaltning og turisme, anbefales det hvordan Hornøya forvaltes på en god måte. Det rådgivende utvalget bør være den institusjonen som utarbeider en besøksstrategi for Hornøya.

Visit Varanger har tatt på seg sekretariatsfunksjonen for rådet.

Her gis en eksempler på tiltak som er i drift, som bare delvis gjøres i dag eller bør etableres:

5.2 Begrensinger av antall turister

I Rådet kommer en fram til tiltak som gir en akseptabel forstyrrelse av fuglelivet i verneperioden.

Begrensninger på antall besøkende for verneperioden

- Sett et maksimumsantall for antallet turister for sesongen.
- Den offisielle tellingen baseres på antallet solgte billetter.
- SNO fortsetter med sin teller langs stien.
- Antallet forskningsdøgn telles som egen kategori.
- Andre besøkende telles som en egen kategori.
- Fastsett et tall for hvor mange turister som kan være på Hornøya per døgn.
- Fastsett tallet for hvor mange turister som kan være på øya samtidig.
- Fastsett når på døgnet kan man besøke Hornøya? Dette kan godt variere gjennom sesongen.

5.3 Lokal forankring

Det er viktig at Hornøya blir sterkt lokalt forankret hos befolkningen i Vardø kommune. Gjennom en sterk lokal forankring blir byen innbyggere stolte ambassadører for Hornøya. Dette kan ivaretas gjennom at det årlig legges til rette for at lokalbefolkningen gis gratis adgang til øya. Et eksempel på hvordan dette kan organiseres;

- De største barna i barnehagene, 5. klasse og 9. klasse får besøke øya en gang årlig gjennom et tilrettelagt tilbud.

En delegasjon fra Slovakia/Ukraina besøker Hornøya i 2016 for å lære hvordan man har organisert besøk til Hornøya.
Foto: Bjørn Frantzen

- Lokalbefolkningen får et tilrettelagt tilbud to helger i året.
- Kommunestyret i Vardø gir en vennlig oppfordring til Vardø havn KF om at de implementerer lokal forankring til Hornøya for Vardøs befolkning.
- Havnestyret vedtar på nyåret hvert år en plan for sesongens besøk av kommunens innbyggere.
- Havnestyret anbefales å innvilge billetter til fastboende for halv pris.

5.4 Turisme tilrettelegging

Når man allerede har eller forventer at et større antall turister vil besøke et begrenset område, må man tilrettelegge for de besøkende slik at turistene i begrenset omfang påvirker naturområdene. Norge har ikke mye erfaring med turismetilrettelegging i verneområder. Et eksempel på tung tilrettelegging i Europa er Tatra nasjonalpark i Polen som har 3 millioner besøkende i året, det samme som Yukon nasjonalpark. Graden av tilrettelegging øker med antallet besøkende. Dette er ikke en stor utfordring hos oss i Varanger, men det kan være en god idé å planlegge for at Hornøya i framtiden kan motta 20 000 besøkende i sesongen.

- Det «Rådgivende utvalget for Hornøya» bør i sitt årlige møte på nyåret gjøre visjonære vurderinger knyttet til langsiktige utviklingsmål for Hornøya.

5.5 Tiltak som gjelder for turistene før de ankommer Hornøya

- Hornøya på nett
- Ekspedisjonen i infobygget i Vardø havn
- Brosjyre
- Båtturen fra Vardø havn til Hornøya

5.5.1 Hornøya på nett

Alle praktiske forhold vedrørende besøk til Hornøya må beskrives godt på hjemmesiden til operatøren av Hornøya. Dette kan være;

- Kjøp av billetter på nett. Gjør et besøk forutsigbart for den som ønsker det.
- Billetter deles i 4 kategorier; 2 timer, 4 timer, heldags og spesialbilletter.
- Lokalbefolkning betaler halv pris.
- Eksempler på hvordan man kan reise for å komme til Vardø.
- Ruteplaner for sesongen – muligheter for ekstraturer.
- God beskrivelse av hva som er lov når man er på øya.
- God beskrivelse av artene på øya og hvor de finnes.
- God beskrivelse av floraen på øya og hvor plantene kan ses fra stien – artsliste.
- God beskrivelse av fyret og mulighetene for service der.
- All informasjon på en rekke utvalgte språk.

5.5.2 Ekspedisjonen i infobygget i Vardø havn

- God skilting som gjør det lett å finne Infobygget.
- Åpningstider godt synlig.
- Telefonnummer som kan ringes når kontoret ikke er betjent.
- Infomateriell om Hornøya på veggene inne og i monter ute.

Sikkerhetsvideo vises til passasjerene før avgang til Hornøya, et viktig element i en helhetlig sikkerhetstankegang. Denne gangen får en gruppe russiske turoperatører se videoen. Foto: Bjørn Frantzen

- Brosjyre som forteller om alle praktiske forhold for den besøkende til Hornøya som handout til alle besøkende, på alle relevante språk. Dette blir en del av billetten.
- Informasjonstavle på kaia der båten til Hornøya ligger.
- Informere om at stien på øya er krevende. Dersom man ikke har vanlig gangfunksjon, kan man heller ikke gå hele turen, men kan være rundt skjulet på Hornøya.

5.5.3 Brosjyre

Det skal lages en ny felles brosjyre som inneholder informasjon fra turoperatøren(e), vernemyndigheten og forskningen.

- Det «Rådgivende utvalg for Hornøya» står som utgiver av brosjyren.
- Revisjon av brosjyren fastsettes av Rådet i høstmøte.

5.5.4 Båtturen fra Vardø havn til Hornøya

- Brosjyren om Hornøya gis til alle med elektroniske billetter på relevant språk.
- Sikkerhetsgjennomgang i Infobygget før avgang.
- Sikkerhetsgjennomgang ombord i fartøyet når alle passasjerene er ombord før avgang.
- Gi guiding under overfarten avhengig av hva som er å se og hvilke interesser passasjerene har.

5.6 Tiltak på Hornøya

- Mottak på Hornøya
- Guide i sesongen
- Stien
- Toaletter
- Plattform for observasjon/foto
- Skilting

Alle som ankommer Hornøya bør bli tatt imot av en guide ved skjulet som gir en orientering for alle om ferdselsrestriksjoner, natur og kultur. SNO legger kokosmatte på stien for å holde den tørr. Foto: SNO

- Fyret
- Matsservering
- Forskningen
- Oppsyn
- Predatorkontroll

5.6.1 Mottak på Hornøya

- Flytebrygge på 12 x 4 meter eid av Vardø havn. Andre som anløper flytebrygga må avklare dette med Vardø havn før den brukes.
- Ved landing på Hornøya blir en mottatt av kvalifisert guide.
- Gruppen blir ført til skjulet hvor en gjennomgang av reglene for besøk til Hornøya gjennomgås. Deretter tilbys en guidet tur på Hornøya. De som ønsker å gå på egenhånd gjør dette.
- Sikkerhetsgjennomgang av operatøren.
- Fortell om forskningen på øya.
- Ansvaret for vedlikehold av strekningen fra flytebrygga til skjulet legges til operatøren av fartøyet.
- Ansvaret for vedlikehold av stien fra skjulet til fyret ligger til SNO.

5.6.2 Guide i sesongen

I hele sesongen skal en eller flere kvalifiserte guider stå for driften på øya. Guidenes viktigste oppgave er å sørge for at medlemmene i den enkelte gruppe får en god og sikker opplevelse innenfor de rammene som reglene for Hornøya gir. De skal følge opp den enkelte gruppe og rapportere på avvik knyttet til infrastruktur og informasjonsmateriell. De har driftsansvaret i hverdagen for den delen av fyret som er tilgjengelige for turister.

Vardø havn som hovedansvarlig for transporten er ansvarlig for at det finnes kvalifiserte guider.

Guidenes kvalifikasjoner:

- fremmedspråk – engelsk
- verneregler for Hornøya (Fylkesmannen)
- fuglefaunaen – alle relevante arter og hvor de holder til (forskningen)
- flora – alle relevante arter og hvor de vokser (forskningen)
- historie og kulturminner (Hornøyas venner)
- sikkerhet knyttet til ferdsel på øya
- førstehjelpskurs
- guideutdanning

Trappa belagt med kokosmatte og platting i trykkimpregnert over trappa ettersom det kan være våt jord. Foto: SNO

5.6.3 Stien

- Stien fra kaia til fyret og andre avstikkere skal være av «tørr» standard. Det vil si at personer med lave utesko skal kunne gå stien til fyret (når det ikke regner).
- Stien markeres med jernstolper og tau/wire og kantmarkering (stolper).
- Trapper gjøres så gåvennlige som mulig.
- Stien skal ha en bredde som gjør at det er plass til at en fotograf og en turgåer kan passere hverandre uforstyrret.
- Tidligere foreslåtte tiltak for stien diskuteres og implementeres innenfor regelverket.

5.6.4 Toaletter

Det er bare ett toalett langs stien. Dette må økes med flere toaletter allerede nå. Antallet toaletter dimensjoneres med økingen i antall gjester.

Skiltet varsler tydelig at det ikke er lov å gå videre.

Foto: Bjørn Frantzen

5.6.5 Plattformer for observasjon/foto

Gode bilder som tas av turistene som distribueres til venner og kjente på sosiale medier er den beste reklame en kan få for en naturbasert destinasjon.

Det vil være naturlig at det gis god utsikt til vanlige artene på Hornøya.

Det lages plattformer hvor folk kan observere og fotografere. Disse sikres slik at folk ikke kan falle ut fra plattformene. Sti fram merkes med tau/wire. Lokalisering avklares mellom fylkesmannen, SNO, forskningen og arrangøren av fotoworkshopene (Horn/Riesto).

Tidligere foreslåtte tiltak for plattformer diskuteres og implementeres innenfor regelverket.

- Det «Rådgivende utvalg for Hornøya» har dette punktet fast under sitt høstmøte.

5.6.6 Skilting og plakater

- I skjulet skal det være slått opp all relevant informasjon som gjelder for den besøkende til øya.
- Bilder av alle artene og hvor de best kan observeres lages som en poster.
- Artsliste for plantelivet og kart som viser hvor du finner plantene.
- Langs stien settes det opp stolper med små plakater med faktaopplysninger om det som er i umiddelbar nærhet. For eksempel der hvor havhestene hekker, under fjellet der polarlomvien hekker, osv.
- Det settes opp skilt på landsida på Hasselneset og ved ombordstigningspunktet.
- På fyret lager Hornøyas Venner/Kystverket en egen historisk presentasjon (fyret og krigsminner).
- Skilte slik at de skiltene som gjeldende ferdselsrestriksjoner er synlige fra sjøsiden.

Det er laget flere plakater til bruk på Hornøya. Disse kan ses som vedlegg til rapporten. Se vedleggene V til og med IX. De tre siste er i Miljødirektoratets nye designmal.

Det kan være ruskete vær på overfarten. Da passer det godt med et stort fartøy med hytte som man kan sitte i.

Foto: Bjørn Frantzen

5.6.7 Fyret

- Fyret skal ha all informasjon om øya oppslått.
- Kjøkkenet oppgraderes til å betjene det som er det tillatte maksimale antallet personer som kan bo der.
- Toaetlløsningen gjennomgås og eventuelt oppgraderes for å være funksjonell til 10 personer.
- Vannbeholdningen gjennomgås og eventuelt oppgraderes for å være funksjonell til 10 personer.
- Sjøppelsystemet tilpasses at 10 personer kan bo på fyret.
- Guiden(e) har base på fyret. Bor ikke der. Kommer med første båt og reiser med siste båt hver dag.
- Kan det etableres hvilerom for dagsbesøkende?
- Kan det etableres en egen enhet for svært betalingsvillige turister som tilbys overnatting?

5.6.8 Matservering på Hornøya

Det legges til rette for at de besøkende kan serveres under besøket på Hornøya.

- Maten bestilles sammen med billetten. En enkel meny ligger på nett.
- Mat bestilles senest dagen før turen gjennomføres og leveres ut i Infobygget.
- Varm drikke på termos og mineralvann.
- Sjøppel tas med til land og kan deponeres ved Infobygget eller gis til guidene. Det settes ikke opp sjøppelbøtter på Hornøya.

5.6.9 Transport Hornøya til Vardø

Det er avganger til faste tider. Gjestene reiser knyttet til betalt oppholdstid på øya.

- Guide er alltid tilstede ved båtavgang.
- Guide ber gjestene sjekke om de har med alle sine eiendeler. Dersom noe er gjenglemt på øya, kan guiden plukke det opp og få det inn på neste båt og levert Infobygget.
- Båtfører gjennomgår sikkerhetsrutiner før avgang.

5.6.10 Forskningen

Forskere har hatt Hornøya som base for sin forskning siden 1980, og vil fortsatt ha dette i mange år framover. Gjennom sitt systematiske arbeid gir forskerne et bilde av status for økosystemene på Hornøya og som en del av et større hele i Barentshavet. Forskerne kan også bidra med kunnskap om forholdet mellom folk og dyre- og plantelivet på Hornøya. Langvarig forskning på Hornøya gjør at det blir mer spennende å besøke fuglefjellet.

- Forskerne er uniformert når de arbeider i felt slik at de besøkende kan se at dette ikke er besøkende på vift.
- Forskerne gir guidede turer til skoleklasser og barnehage i Vardø kommune etter et avtalt forutsigbart system.
- Forskerne bidrar med oppdatert informasjon om fuglelivet og hvordan en best ivaretar fauna og flora for de besøkende.

Robert T. Barrett leter etter en lundeunge i bunnen av en dyp gang, omgitt av skjørbuksurt. Foto: Adrien Brun

- Forskerne gir råd og informasjon til tilfeldige grupper de møter i sitt arbeid når det passer og de har tid.
- En vil se om det er mulig at forskningen planmessig kan delta i informasjonsarbeidet mot turistgrupper.
- Forskerne deltar i folkemøter på Varanger knyttet til Hornøya.
- Forskerne har fast plass i det «Rådgivende utvalg for Hornøya».

5.6.11 Oppsyn

Et godt oppsyn skal vennlig og bestemt gi atferdsmessig veiledning til de som ikke følger reglene for Hornøya. Oppsynet skal også uoppfordret bidra til at turistene får gode opplevelser på øya. I forhold til dagens nivå bør oppsynet styrkes på både Hornøya og Reinøya.

- Oppsynsfunksjonen kan samordnet med representanter for forskning og med guider.
- Oppsynet uniformeres.

5.6.12 Predatorkontroll

Forvaltningen (SNO) sørger for å ta ut mink på Hornøya, Reinøya og Vardøya før selve hekkesesongen begynner, helst i februar/mars. Ser ut til å fungere godt og fortsettes.

LITTERATURREFERANSER

- Barrett, Robert T. Hornøya - forskningsvugga i øst.. Lappmeisen 2016; Volum 27. ISSN 1500-4783.s 33 - 37.(15)
- Fylkesmannen i Finnmark. 2014. Forvaltningsplan for Hornøya og Reinøya naturreservat. FMFI Rapport nr: 2014:6, 46 s. (3)
- Fylkesmannen i Finnmark. 2016. Brev til Vardø havn KF. «Vedrørende spørsmål om reiselivsutvikling knyttet til Hornøya». 2 s. (8)
- Fylkesmannen i Finnmark. 2017. Referat fra møte om Hornøya i Vardø 19.01.2017. «Kort oppsummering av møte om fugleturisme Hornøya» 2 s. (6)
- Honne, L.M. 2017. Vardø fyrstasjon, Sluttrapport trinn 2 og overvåkingsplan. Rambøll rapport, 67 s. (17)
- Jensen, A.E. 2016. Hva er Vardø Arbeiderpartis næringspolitikk? Østhavet – Ordet er fritt 7. desember 2016, sidene 4-5 (10)
- Kystverket. 2013. Forvaltningsplan for Vardø fyrstasjon. 53 s. (4)
- Lovdata. 1983. Forskrift om fredning for Hornøya og Reinøya naturreservat, Vardø kommune, Finnmark. <https://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/1983-01-28-120> (2)
- Lovdata. 2009. Forskrift om drift av fartøy som fører 12 eller færre passasjerer mv. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2009-11-24-1400> (14)
- Miljødirektoratet, Naturbase 2017. Hornøya og Reinøya naturreservat. <http://faktaark.naturbase.no/Vern?id=VV00000015> (1)
- Reiertsen, T.K., Lorentsen, S-H., Erikstad, K.E. & Barrett, R. 2015. Effektstudie av turisme på hekkesuksess hos sjøfugl Hornøya 2015 (Prosjektnummer 14A0811). Rapport til Fylkesmannen i Finnmark, 8 sider. (16)
- Reiertsen, T.K. 2017. Nøkkellokalitet Hornøya. SEAPOP. <http://www.seapop.no/no/lokaliteter/hornoya.html> (11)
- SEAPOP. 2017. Sjøfugl i Norge 2016. SEAPOP brosjyre, 28 s. (12)
- Sjøfartsdirektoratet. 2012. Fartøy på 15 meter eller mindre som fører passasjerer. (<https://www.sjofartsdir.no/veiledninger/12-passasjerer-eller-farre-sporsmal-og-svar/>) (13)
- Soløy, T. 2016. Håper bystyret stopper planene til Vardø havn. Østhavet – Ordet er fritt 7. desember 2016, side 7 (9)
- Vardø havn. 2017. Vardø havn KF – Fugleturisme Hornøya, foredrag av Ingolf Eriksen på møte om Hornøya på Vardø hotell 19.01.2017. 12 s. (5)
- Vardø havnestyre. 2017. Referat. «Retningslinjer for bruk av flytebrygga ved Hornøya». 7 s. (7)

VEDLEGG I

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birasgáhttenossodat

Vardø havn KF
Postboks 50
9951 VARDØ

Deres ref

Deres dato

Vår ref
Sak 2016/3209
Ark 432.4

Vår dato
11.07.2016

Saksbehandler/direkte telefon: Jan Erik Knutsen - 78 95 03 14

Vedrørende spørsmål om reiselivsutvikling knyttet til Hornøya

Vi viser til e-post angående spørsmål om reiselivsutvikling knyttet til Hornøya datert 27. og 29. juni 2016. Vi mottok samtidig et brev Vardø kommune har fått fra Vardø reiselivsforum angående samme tema.

Turisme som skjer på en hensynsfull måte kan være positivt for verneverdiene ved at det gir økt forståelse og kunnskap om sjøfuglene. Fylkesmannen har ingen rolle i reiselivsutviklingen, men vi har en interesse i at utviklingen av reiselivet ikke påvirker verneverdiene på Hornøya negativt. Noe vi for øvrig legger til grunn at alle reiselivsaktører også har en interesse av.

Det har blitt stilt spørsmål om hvor mye ferdsel Hornøya tåler. Det finnes per i dag ingen restriksjoner på antall personer som kan være på øya på en gang, eller gjennom en sesong. En eventuell innføring av slike bestemmelser innebærer en endring av verneforskriften og må sendes på høring til berørte parter. Fylkesmannen har ingen konkrete planer om å innføre restriksjoner på antall besøkende, men dersom en økende turisme kan medføre at verneverdiene forringes er vi pliktig til å vurdere ulike tiltak, herunder ytterligere regulering av ferdsel.

Vi registrerer at det skisseres planer for ulike typer tilbud knyttet til Hornøya. De fleste av disse reguleres ikke av verneforskriften, men planene om å tilby teltturer til Hornøya kommer i konflikt med bestemmelsen som forbyr oppsetting av telt og kamouflasjeinnretninger. Det har videre vært snakk om ulike tilbud knyttet til guiding. Dette er vi i utgangspunktet positive til.

Når det gjelder bruk av flytebrygga har ikke Fylkesmannen myndighet til å regulere hvem og hvordan transport av turister ut til Hornøya skjer, men vi vil oppfordre alle aktører til å gå i dialog for å finne en best mulig løsning for alle parter.

Kort oppsummert opplever vi at det er flere ulike aktører som ønsker å utvikle reiselivsprodukter for Hornøya, og at det er mange spørsmål knyttet til vernebestemmelser og forvaltning av området. I løpet av høsten tar vi derfor sikte på å invitere til et møte for å diskutere utfordringer og muligheter vedrørende reiselivsutvikling på Hornøya.

Postadresse:
Statens hus
9815 VADSØ

Telefon:
78 95 03 00

Telefaks:
78 95 03 70

E-post:
fmipostmottak@fylkesmannen.no

Internett:
www.fylkesmannen.no/Finnmark

Dette brevet sendes i kopi til et par av reiselivssammenslutningene som vi kjenner til. Dersom det er kjennskap til flere sammenslutninger, eller aktører som ikke hører inn under noen av disse ønsker vi gjerne tips om det.

Vi håper flest mulig ønsker og har mulighet til å delta på et møte i høst.

Med hilsen

Margareth W. Sundfør
seksjonsleder

Jan Erik Knutsen
overingeniør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Kopi til:

Vardø kommune	Kirkeg. 4	9950	Vardø
Vardø Reiselivsforum	Oskar Grasmos gate 1	9950	VARDØ
Visit Varanger v/Vadsø Fjordhotell AS	Brugata 2	9800	VADSØ

VEDLEGG II

Kort oppsummering av møte om fugleturisme Hornøya

Dato: 19.01.10

Sted: Vardø Hotell

Deltakere:

Gry A Kristiansen, Nye Vardø Næringsforening

Catrine Rosenoff Aronsen, Vardø kommune

Tove Mette Antonsen, Vardø Hotell

Tor Emil Sivertsen, Varanger Meny

Monica Esbensen, Varanger Meny

Björn Bredesen, Nordpol Kro

Bill Iversen

Arnt Jensen

Frode Fjerdingen, Vadsø Fjordhotell/Visit Varanger

Veronje Kelly, Visit Varanger

Fred N Larsen, Kongekrabben av Kongsfjord

Laila Borgersen, Skagen bo og havfiske

Bjørn Frantzen, Nibio

Kjetil Sund, Hornøyas venner

Arne Petter Sarre, Statens naturoppsyn, SNO

Tone Reiertsen, Norsk Institutt for naturforskning

Tormod Amundsen, Biotope

Ørjan Jensen, BedriftPartner

Ingolf Eriksen, Vardø Havn KF

Roy Arne Karlsen, Karlsens Transport

Ingjerd Tjelle, Ekkerøy Feriehus

Jan Erik Knutsen, Fylkesmannen i Finnmark

Stine Nøding Hansen, Fylkesmannen i Finnmark

Iris Hallen, Fylkesmannen i Finnmark

Innlegg på møtet. Ligger som vedlegg:

1. Fylkesmannens rolle, bakgrunnen for møtet, ved Jan Erik Knutsen
2. Hva forskerne vet og undersøker videre om fuglelivet på Hornøya, blant annet påvirkning av ferdsel, ved Tone Reiertsen
3. Oppsummering av erfaringer med transport og utvikling i turiststrømmen til Hornøya ved Ingolf Eriksen
4. Den regionale betydningen av Hornøya, utviklingen de siste årene, ved Tormod Amundsen

Avslutning:

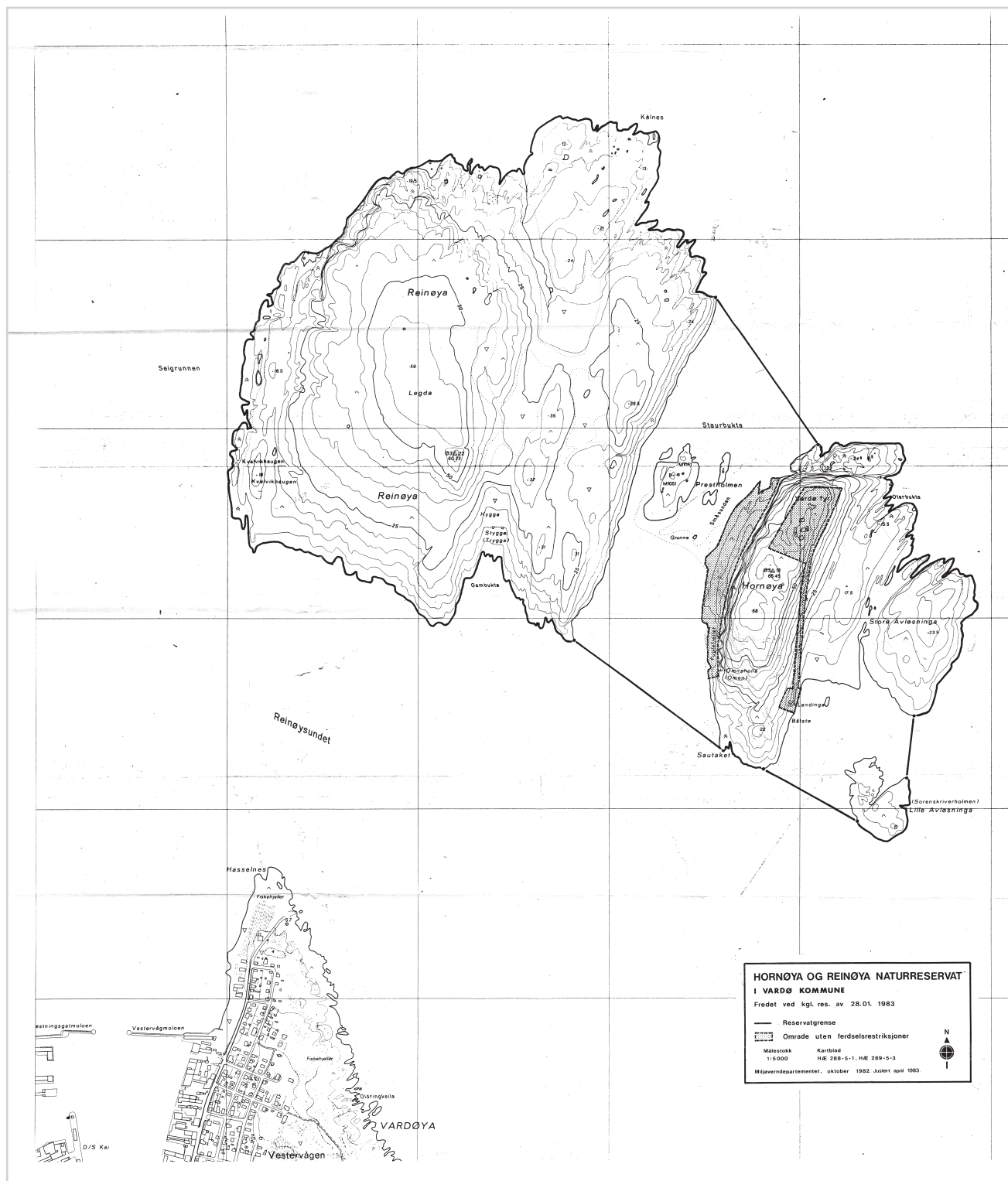
Det var ønske fra møtedeltakerne om å etablere et samarbeidsråd som kan ha et møte før sesongstart og et evalueringsmøte etter, evt andre møter etter behov. Formålet er å holde en åpen dialog mellom forvaltning, forskning og aktører. Det ble bestemt at dette rådet skal bestå av:

Deltaker	Kontaktperson
Visit Varanger	Veronje Kelly
Nye Vardø Næringsforening	Gry Kristiansen
Vardø Havn	Ingolf Eriksen
NINA	Tone Reiertsen
Fylkesmannen i Finnmark	Iris Hallen

Visit Varanger tok ansvar for å innkalle til første møte.

Ref. Iris Hallen

VEDLEGG III

VEDLEGG IV

Vedlegg 7.

Sak. nr. : 15/2016
Møtedato: 31.10.16
Vardø, den 15.09.16

Vardø havnestyre

RETNINGSLINJER FOR BRUK AV FLYTEBRYGGA VED HORNØYA.

FORSLAG TIL VEDTAK::

«

Følgende retningslinjer gjelder for bruk av flytebrygga på Hornøya:

*Det er ikke tillatt å anløpe eller fortøye ved flytebrygga på Hornøya i de tidsrom Vardø havn KF. båter benytter anlegget til personbefordring.
Nærmere opplysninger om tidsrammene er opplyst på flytebrygge og ved Info- bygg. Finnes også på hjemmeside og kan også fås ved henvendelse til Vardø havn KF. mobil 90179585 eller telf. 78988270, mail: resepsjon@vardoport.no*

- 1. Andre brukere og private som ønsker å anløpe flytebrygga på Hornøya utover disse tidsrom må på forhånd kontakte Vardø havn KF. senest samme dag før kl. 1530.
Dersom flere ønsker å benytte flytebrygga samtidig vil Vardø havn KF. regulere trafikken. Vardø havn KF. kan ved dårlige værforhold stoppe trafikken på kort varsel inntil forholdene bedrer seg. Brukerne må til en hver tid forholde seg til regelverk som gjelder for Hornøya naturesservat og eventuelle begrensninger som iverksettes.*
- 2. Brukerne betaler i tråd med regulativ pr. døgn for bruk av flytebryggeanlegg. Brukere som har betalende passasjerer med seg betaler i tillegg passasjervederlag pr. pers.
Oversikt sendes Vardø havn KF. når havna kontaktes før anløp.*

ENSTEMMIG VEDTATT.

Vardø havnestyre.

ANNENGANGS BEHANDLING - VEDR. RETNINGSLINJER FOR BRUK AV FLYTEBRYGGA PÅ HORNØYA

Vardø havnestyre behandlet saken på møte den 23.06.17 , sak nr.: 13/2017.

Det ble fattet følgende vedtak:

«Vedtak i sak nr. 15/2016 om retningslinjer for bruk av flytebrygge ved Hornøya stadfestes og gjelder inntil annet blir bestemt».

Vardø havnestyre

Ingolf E. Eriksen
sekr.

Wild Varanger
Styreleder
9950 Vardø

VEDR. RETNINGSLINJER FOR BRUK AV FLYTEBRYGGA PÅ HORNØYA.

Vardø havnestyre behandlet saken på møte den 31.10.16, sak 15/2016 og senere stadfestet i møte den 23.06.17, sak 13/2017.

VEDTAK:

«

Følgende retningslinjer gjelder for bruk av flytebrygga på Hornøya:

- 1. Det er ikke tillatt å anløpe eller fortøye ved flytebrygga på Hornøya i de tidsrom Vardø havn KF. båter benytter anlegget til personbefordring.
Nærmere opplysninger om tidsrammene er opplyst på flytebrygge og ved Info- bygg. Finnes også på hjemmeside og kan også fås ved henvendelse til Vardø havn KF. mobil 90179585 eller telf. 78988270, mail: resepsjon@vardoport.no*
- 2. Andre brukere og private som ønsker å anløpe flytebrygga på Hornøya utover disse tidsrom må på forhånd kontakte Vardø havn KF. senest samme dag før kl. 1530.
Dersom flere ønsker å benytte flytebrygga samtidig vil Vardø havn KF. regulere trafikken. Vardø havn KF. kan ved dårlige værforhold stoppe trafikken på kort varsel inntil forholdene bedrer seg. Brukerne må til en hver tid forholde seg til regelverk som gjelder for Hornøya naturesservat og eventuelle begrensninger som iverksettes.*
- 3. Brukerne betaler i tråd med regulativ pr. døgn for bruk av flytebryggeanlegg. Brukere som har betalende passasjerer med seg betaler i tillegg passasjervederlag pr. pers.
Oversikt sendes Vardø havn KF. når havna kontaktes før anløp.*

Vardø havn har registrert at dere har anløpt flytebrygga på Hornøya sporadisk de siste måneder. Vi ber dere sende oversikt over hvilke dag dere har anløpt og hvor mange passasjerer dere totalt har satt på land.

Det forutsettes at dere følger de retningslinjer som er vedtatt fremover.

Dette til orientering.

Vardø havn KF.

*Ingolf E. Eriksen
havneshjef*

Saksopplysninger:

Fugleturismen i Varangerområdet er stigende, og NRK. program på TV i sommer fra Hornøya vil medføre til ytterligere økt interesse for å besøke Hornøya. Det er også større interesse fra private og reiselivsbedrifter å anløpe Vardø havn KF. sitt flytebryggeanlegg på Hornøya. Dette gir en del utfordringer og det er nødvendig av flere grunner til å sette opp retningslinjer for bruken av flytebrygga. De nye forskriftene for Hornøya naturreservat har ingen begrensninger mht. ferdsel i de områder dette er tillatt og det betyr at alle som ønsker å dra til Hornøya kan gjøre dette.

Flytebryggen på Hornøya er kun 12 m. og har klare begrensninger. Flytebryggen ligger utsatt til for vær og enkelte dager er det problematisk å sette i land passasjerer på bryggen. Det kan lett oppstå skader på personer, fartøy og brygge, dersom folk uten erfaring legger til brygga i dårlig vær. Vardø havn KF. kan ikke gi en aktør tillatelse uten å åpne den for allmenn trafikk. Det vil bli uholdbare tilstander dersom alle skal kunne anløpe kaien av både kommersiell- og privat trafikk, innenfor det samme tidsrom som havnesesnets fartøy driver personbefordring. Dette begrunnes utfra både sikkerhets- og trafikkmessige hensyn, og at dette indirekte vil ramme inntektsgrunnlaget for Vardø havn KF. I verste fall vil dette kunne medføre til reduksjon av ansatte i havnen og at havnesenet må legge ned denne virksomheten på sikt, som igjen vil få konsekvenser for de andre virksomhetene havna driver.

Vardø havn KF. har drevet med personbefordring til Hornøya siden 1991, et tilbud som er noe av det mest vellykka som er etablert i kommunen innenfor turisme. Nytt fartøy ble anskaffet i 2013 og grunnlaget for anskaffelsen var turistbefordringen, som nå gir turistene sikker og god transport ut til Hornøya. De ansatte som kjører båten er velkvalifiserte og gjør en meget god jobb. Det vil med all sannsynlighet komme flere turister til Hornøya neste år og Vardø havn KF. vil måtte sette inn flere ressurser, å anløpe hyppigere og ha lengere åpningstider enn i dag.

Trafikken på øya må også reguleres når det blir mer turister. Vardø havn KF har i den sammenheng god kontakt med SNO og miljøvernavdelingen hos fylkesmann. Destinasjon Varanger har satt i gang et prosjekt med støtte fra Fylkesmann Miljøvernavdeling , som bl.a. skal innbefatte en besøksstrategi for Hornøya. Det er viktig at trafikken ut til Hornøya avvikles med god logistikk-, og på en sikker- og trygg måte, slik at turistene får en god opplevelse av turen og oppholdet på øya.

Vardø havn KF.

Ingolf E. Eriksen
Havnesjef

Fylkesmann i Finnmark
Juridisk avd.

VEDR. VURDERING AV TILSYNSAK MOT VARDØ HAVN KF.

Viser til overnevnte sak.

Et av punktene som omhandler gyldig vedtak i havnestyre om «Retningslinjer for bruk av flytebrygge», ble behandlet på ny i havnestyre den 23.06.17, sak 13/2017. Til stede var det 4 av 6 stemmeberettigede medlemmer.

Det ble fattet følgende vedtak:

«

Vedtaket i sak nr. 15/2016 om retningslinjer for bruk av flytebrygge ved Hornøya stadfestes og gjelder inntil annet blir bestemt.

Dette til orientering.

Vardø havn KF.

Ingolf E. Eriksen
Havnesjef

Wild Varanger
Styreleder
9950 Vardø

VEDR. RETNINGSLINJER FOR BRUK AV FLYTEBRYGGA PÅ HORNØYA.

Viser til tidligere samtaler og oversendte retningslinjer for bruken av flytebrygge på Hornøya.

Vi registrer at dere ikke har fulgt retningslinjene for noen av de punkter som gjelder bruken av flytebrygga på Hornøya i årets sesong.

Brudd på retningslinjene gjelder tidspunkt for anløp, varsling og rapportering.

Vedr. rapportering har vi kun fått oversikt for juni og juli, vi ber dere derfor sende oversikt for hele sesongen antall anløp og ilandsatte passasjerer på flytebryggen.

En slik total overtredelse av retningslinjene er uheldig. Havnestyre ble orientert om saken på havnestyremøte den 04.09.17. De vil vurdere eventuelle reaksjoner på overtredelsene senere.

Vardø havn KF.

Ingolf E. Eriksen
havnesjef

VEDLEGG V

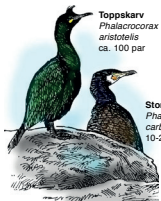

Hornøya og Reinøya naturreservat

Hornøya og Reinøya ble fredet ved Kongelig resolusjon av 28. januar 1983.

Reservatet er opprettet for å bevare viktige og artsrike hekketerritorier for sjøfugl. I fuglefjellet på vestsida av Hornøya hekker de fleste av våre typiske fuglefjellsarter. Reinøya har en av Europas største måkekolonier. Øyene har frodig vegetasjon som følge av gjødsling fra fuglene.

Havet utenfor Finnmarksysten er rikt på næring, og vi har derfor et rikt og variert sjøfuglliv. De typiske sjøfuglene lever det meste av året på havet der de henter mat. De kommer på land bare for å hekke og samles da i tette kolonier. I fuglefjellene okkuperer de ulike artene ulike deler av fjellet. Bestandene varierer med mattilgangen i havet. Alkekulene har høy levealder (20-30 år) og lav ungeproduksjon. Disse artene er derfor spesielt utsatt for langvarige bestandskriser som følge av liten mattilgang i havet.

Toppskarv
Phalacrocorax aristotelis
ca. 100 par

Storskarv
Phalacrocorax carbo
15-20 par

Reservatgrense / reserve outline
Områder der ferdsel er tillatt
Merket sti / marked path
0 500 m

Lunde
Fratercula arctica
5-10.000 par

Lomvi
Uria aalge
1.000-1.500 par

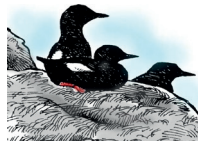

Alke
Alca torda
ca. 500 par

Polarlomvi
Uria lomvia
300-400 par

Krykkje
Rissa tridactyla
ca. 25.000 par

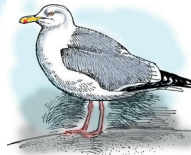

Teist
Cepphus grylle

Svartbak
Larus marinus

Foruten krykkje hekker til sammen 40-50.000 par måker i området

Gråmåke
Larus argentatus

Utdrag av vernebestemmelsene

Du er velkommen til å besøke reservatet, men merk deg følgende:

- Fra og med 1. mai til og med 15. august er det ferdselsforbud på øyene. Unntatt er avgrensede områder og en oppmerket sti på Hornøya (se kart).
- Før landstigning på Hornøya skal det gis beskjed til Havnefogden i Vardo, tlf. 78 98 72 75. Før landstigning på Reinøya skal det gis beskjed til Kommandanten for Vardøhus festning, tlf. 78 98 73 59. Disse kan begrense antallet personer som kan ferdes på land samtidig.
- Det er ingen restriksjoner på ferdsel med båt innenfor reservatet.
- Fra og med 1. mars til og med 30. september er dyre- og fuglelivet totalfredet.
- Eggsanking kan bare foretas av personer med spesiell tillatelse.
- Planteliv er fredet.
- Fiske med garn og kilenot er ikke tillatt fra og med 1. april til og med 31. august.

Reservatet forvaltes av Fylkesmannen i Finnmark, mens Havnefogden i Vardo har ansvaret for oppsynet på Hornøya og småholmene, og Kommandanten for Vardøhus festning har oppsynet med Reinøya.

Opplysninger om fredningsbestemmelsene m.m. kan fås fra Fylkesmannen i Finnmark, miljøvernavdelingen, 9800 Vadsø (tlf. 78 95 03 00).

Rules and regulations

You are welcome to visit the reserve, but please observe the following regulations:

- Between 1 May and 15 August access to the reserve is only permitted within limited areas on Hornøya, included a marked track (see map). Before landing notice must be given to the Harbour Master (tlf. 78 98 72 75) who warden the island, and have the authority to limit the number of visitors.
- There is no restriction to boat traffic round the islands.
- All plant life is protected.
- Between 1 March and 30 September all birds and animal - including nests and eggs - are protected.

The reserve is managed by the Office of the Finnmark County Governor. For further information, contact the office in Vadsø (tel. 78 95 03 00).

Fylkesmannen i Finnmark
Miljøvernavdelingen

VEDLEGG VI

Fugler i Hornøya og Reinøya naturreservat

På denne plakaten ser du noen av artene du kan se i Hornøya og Reinøya naturreservat

Illustrasjoner og utforming: Torodd Haugeklett, Fiskevesenheten i Finnmark 2012
 Fiskevesenheten i Finnmark
 Miljøvernvesenheten

VEDLEGG VII

Hornøya og Reinøya naturreservat

Velkommen til en flott fugleopplevelse

Welcome to a wonderful birdwatching experience

Willkommen zu einem unvergesslichen Erlebnis mit Wildvögeln

Øyene er vernet for å ta vare på et svært viktig hekkeområde for sjøfugl. Husk at du er en av mange besøkende, og at fuglevivet her er sårbart.

Det er unikt å se og høre når titusenvís av sjøfugl samles for å hekke. Samtidig er det viktig å unngå at fuglene forstyrres før og under hekkingen. Forskning utført på Hornøya, viser at fugler forstyrres av mennesker som går utenfor stien og for nærme reirene. Disse fuglene har dårligere mulighet til å få frem unger. Studer derfor kartet nøye og merk deg hvor du har lov å gå. Da får du en uforglemmelig opplevelse, og sjøfuglene får en mindre stressende dag. God tur!

These islands have been protected in order to preserve a very important nesting area for seabirds. Please remember that you are one of many visitors and that the birdlife here is vulnerable. It is a unique experience to see and hear tens of thousands of seabirds gathering to nest. And it is important not to disturb the birds before and during the nesting season. Studies conducted on Hornøya show that birds are disturbed by people who leave the marked trails and get too close to nesting areas. This reduces the ability of the birds to produce young. So please study the map carefully and take note of where you are allowed to walk. Then you will have an unforgettable experience and the seabirds will have a less stressful day. Have a pleasant day!

Die Inseln stehen unter Schutz, um ein sehr wichtiges Brutgebiet für Seevögel zu schützen. Denken Sie daran, dass Sie einer von vielen Besuchern sind und dass die Vögel empfindlich reagieren. Es ist einzigartig, die tausenden von Seevögeln zu hören und zu sehen, wenn sie sich zum Brüten versammeln. Dabei ist es aber wichtig, die Vögel vor und während des Brütens nicht zu stören. Forschungsergebnisse von der Insel Hornøya zeigen, dass Vögel von Menschen gestört werden, wenn diese außerhalb der markierten Wege wandern und zu dicht an die Nester gelangen. Diese Vögel haben dann schlechtere Bedingungen, ihre Jungen aufzuziehen. Studieren Sie daher die Karte genau und merken Sie sich, wo Sie entlanggehen dürfen. Sie werden mit einem unvergesslichen Erlebnis belohnt und die Seevögel haben viel weniger Stress. Wir wünschen Ihnen eine schöne Wanderung!

Lundo -
Puffin - *Fratercula arctica*
Foto/Photo: Johannes Abildsnes

Lomvi -
Common Guillemot - *Uria aegle*
Foto/Photo: Tormod Amundsen

Toppskarv -
European Shear - *Phaeocephalus variegatus*
Foto/Photo: Tormod Amundsen

Rinøya

Veste fyi - Vardø lighthouse
Hornøya

<p>Kartinformasjon Map information/Karte Informationen</p> <ul style="list-style-type: none"> Fuglekikkerskjul Bird hide Fiskebrygge Fishing dock WC Overnattingsmuligheter Overnight accommodation 	<ul style="list-style-type: none"> Ferdseil tillatt Foot traffic permitted Tursti med tillat ferdsel Hiking trail - foot traffic permitted Ferdseil forbudt 1. mars - 15. august Foot traffic prohibited 1 March - 15 August
--	---

VEDLEGG VIII

**Hornøya og Reinøya
naturreservat**

Et fantastisk fuglefjell

A fantastic nesting cliff

Ein fantastischer Vogelfelsen

Hornøya og Reinøya naturreservat er vernet for å bevare et svært viktig hekkeområde for sjøfugl. Det hekker ca. 45 000 par sjøfugler på øyene.

Lunde –
Puffin - *Fratercula arctica*
Foto/Photo: Tormod Amundsen

Lomvi –
Common Guillemot - *Uria aalge*
Foto/Photo: Tormod Amundsen

Sjøfuglene lever det meste av året på havet. De kommer på land bare for å hekke, og samles da i tette kolonier langs kysten. De vanligste artene som hekker her er toppskarv, storskarv, svartbak, gråmåke, krykkje, alke, lomvi, polarlomvi og lunde. Du er velkommen til å besøke Hornøya i hekketiden, men vær oppmerksom på restriksjonene som gjelder for ferdsel i området. Studer kartet nøye og merk deg hvor det er lov å gå.

The Hornøya and Reinøya nature reserves are protected to preserve a very important breeding area for seabirds. Around 45,000 pairs of seabirds nest on these islands. Seabirds spend most of the year at sea. They only come ashore to nest, and then they gather in dense colonies along the coast. The most common species that nest here are the European Shag, Great Cormorant, Great Black-Backed Gull, Herring Gull, Black-legged Kittiwake, Razorbill, Common Guillemot, Brünnich's Guillemot, and Puffin. You are welcome to visit Hornøya during nesting season, but please be aware of restrictions to foot traffic in the area. Please study the map carefully and take note of where you are allowed to walk.

Das Naturschutzgebiet "Hornøya og Reinøya Naturreservat" dient dazu, ein sehr wichtiges Brutgebiet für Seevögel zu schützen. Auf den beiden Inseln brüten ca. 45 000 Seevogelpaare. Die meiste Zeit des Jahres leben die Vögel auf dem Meer. Sie kommen nur an Land, um zu brüten, und sammeln sich dann in großen Kolonien entlang der Küste. Die gewöhnlichsten Vogelarten, die hier brüten, sind Krähenscharbe, Kormoran, Mantelmöwe, Silbermöwe, Dreizehnenmöwe, Tordalk, Trottellumme, Dickschnabelumme und Papageitaucher. Sie dürfen Hornøya in der Brutzeit besuchen. Beachten Sie aber die strengen Vorschriften, die in dieser Zeit nur ein eingeschränktes Betreten bestimmter Bereiche erlauben. Studieren Sie die Karte genau und merken Sie sich, wo Sie gehen dürfen.

Kartinformasjon
Map information/Karteninformationen

- **Fuglekikkeskjul**
Bird hide
Vogelbeobachtungsversteck
- **Overnattingsmuligheter**
Overnight accommodation
Übernachtungsmöglichkeiten
- **Flytebrygge**
Floating dock
Schwimmsteg
- **WC**
WC
- **Ferdsel tillatt**
Foot traffic permitted
Fußgängerverkehr erlaubt
- **Tursti med tillatt ferdsel**
Hiking trail – foot traffic permitted
Freizuglicher Wanderweg
- **Ferdsel forbodt 1. mars – 15. august**
Foot traffic prohibited 1. März – 15. August
Betreten verboten: 1. März – 15. August

VEDLEGG IX

Hornøya og Reinsøya naturreservat

Fuglelivet på Hornøya

Bird life on Hornøya

Die Vögel auf Hornøya

På Hornøya hekker de fleste av våre typiske sjøfugler. Årlig samles ca. 35 000 par på øya.

De vanligste artene på Hornøya er toppskarv, svartbak, gråmåke, krykkje, alke, lomvi, polarlomvi og lunde. De hekker her fordi havet utenfor Finnmarksysten er næringsrikt og fordi øya gir fuglene god beskyttelse mot rovdyr. Mange av disse artene har de siste 30 årene opplevd dramatiske bestandsnedganger. Årsakene er endringer i havet, som gir dårligere mattilgang. For å forstå hva som skjer med sjøfuglene og økosystemet i havet, brukes det mye ressurser på forskning. På Hornøya er det forsket på sjøfugl i over 30 år. Forskerne har lov til å gå i områder hvor det ellers er ferdselsforbud.

Most of our typical seabirds nest on Hornøya. Around 35,000 pairs gather on the island each year. The most common species on Hornøya are the European Shag, Great Black-Backed Gull, Herring Gull, Black-legged Kittiwake, Razorbill, Common Guillemot, Brünnich's Guillemot, and Puffin. They nest here because the ocean off the coast of Finnmark is an abundant source of food and because the island provides the birds excellent protection against predators. Many of these species have experienced a dramatic decline in population over the past 30 years. This is due to changes in sea level, resulting in poorer access to food. Extensive research has been conducted to try to understand what is happening to seabirds and to marine ecosystems. The seabirds on Hornøya have been studied for more than 30 years. Researchers are permitted to go into areas where foot traffic is otherwise prohibited.

Auf Hornøya brüten die meisten der hier heimischen Seevögel. Jährlich sammeln sich ca. 35 000 Vogelpaare auf der Insel. Die gewöhnlichsten Vogelarten, die auf Hornøya brüten, sind Krähenscharbe, Mantelmöwe, Silbermöwe, Dreizehnmöwe, Tordalk, Trottelunne, Dickschnabelunne und Papageitaucher. Sie brüten hier, da das Meer vor der Finnmark-Küste reich an Nahrung ist und weil die Insel den Vögeln einen sicheren Schutz vor Raubtieren bietet. Bei vielen dieser Vogelarten hat sich der Bestand innerhalb der letzten 30 Jahre erheblich reduziert. Zu den Ursachen zählen Änderungen im Meer, die zu geringerer Nahrungszufuhr führen. Um zu verstehen, was mit den Seevögeln und dem Ökosystem des Meeres passiert, werden viele Mittel für Forschungszwecke aufgewendet. Auf Hornøya wird seit über 30 Jahren an Seevögeln geforscht. Die Forscher dürfen sich im gesamten Gebiet, in dem für andere Besucher der Zutritt verboten ist, frei bewegen.

Polarlomvi – Brünnich's Guillemot - *Uria lomvia*
Foto/Photo: Tormod Amundsen

Krykkje – Black-legged Kittiwake - *Rissa tridactyla*
Foto/Photo: Tormod Amundsen

Alke – Razorbill - *Alca torda*
Foto/Photo: Tormod Amundsen

Forskere på Hornøya –
Researchers on Hornøya – Forscher auf Hornøya
Foto/Photo: Signe Christensen-Dalgaard

VEDLEGG X

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birassgáhttenossodat

Adresseliste

Deres ref

Deres dato

Vår ref
Sak 2016/3209
Ark 432.4

Vår dato
19.12.2016

Saksbehandler/direkte telefon: Jan Erik Knutsen - 78 95 03 14

Invitasjon til møte om fugleturisme på Hornøya

Fylkesmannen i Finnmark inviterer reiselivsaktører og andre aktuelle parter til åpent møte om utfordringer knyttet til fugleturisme på Hornøya. Vi har ikke full oversikt over alle som kan være aktuelle for møtet og ber derfor om at denne invitasjonen spres videre til aktuelle aktører.

Møtet vil holdes på Vardø hotell torsdag 19. januar 2017 kl. 11 – 15.

Vi ønsker tilbakemelding på hvem som kommer på møtet innen den 9. januar. Dersom det er noen som ønsker å holde innlegg knyttet til det aktuelle tema ber vi dere ta kontakt snarest mulig.

Kontaktinformasjon til Jan Erik Knutsen:
Telefon 78 95 03 14 eller e-post fmfjkn@fylkesmannen.no.

Nærmere detaljer om møtet vil bli sendt ut på e-post før møtet. Vi håper flest mulig har anledning til å komme og håper på et konstruktivt og positivt møte.

Med hilsen

Iris Hallen
seksjonsleder

Jan Erik Knutsen
overingeniør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Postadresse:
Statens hus
9815 VADSØ

Telefon:
78 95 03 00

Telefaks:
78 95 03 70

E-post:
fmfipostmottak@fylkesmannen.no

Internett:
www.fylkesmannen.no/Finnmark

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) ble opprettet 1. juli 2015 som en fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnyttelse og forvaltning av biologiske ressurser fra jord og hav, fremfor en fossil økonomi som er basert på kull, olje og gass. NIBIO skal være nasjonalt ledende for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er eid av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter og et avdelingskontor i Oslo.

